

LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA

INFORME DE PROGRÉS
SOBRE EL
DESPLEGAMENT DEL
DECRET 11/2021
(GENER 2024)

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Índex

1. Presentació	3
2. L'evolució dels nivells de segregació escolar a Catalunya	7
3. Les principals línies d'actuació per combatre la segregació escolar entre centres.....	21
3.1. Detectar l'alumnat amb necessitats educatives específiques	21
3.2. Millorar l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques abans de l'inici de curs.....	37
3.3. Gestionar la matrícula viva a partir de l'inici de curs	49
3.4. Millorar la zonificació escolar i les adscripcions	57
3.5. Evitar la sobreoferta	60
3.6. Convocar ajuts	86
3.7. Millorar el suport als centres amb elevada complexitat.....	95
4. Recomanacions: principals prioritats d'actuació del Pacte els propers anys.....	103
4.1. La continuïtat del model d'escolarització equilibrada derivat del desplegament del Decret 11/2021	103
4.2. El pla de xoc per a la dessegregació escolar dels centres altament guetitzats ...	105
4.3. El desenvolupament d'una segona fase del Pacte amb mesures per combatre la segregació escolar interna des d'una perspectiva antiracista	107
4.4. La millora del disseny dels ajuts per promoure l'escolarització equilibrada d'alumnat	108
4.5. La millora de la programació de l'oferta d'unitats públiques i concertades a mitjà i llarg termini per evitar les situacions de sobreoferta	111
Annex: dades sobre l'evolució dels nivells de segregació escolar per municipis	114

1. Presentació

El març de 2019, el Departament d'Educació i el Síndic de Greuges van subscriure el *Pacte contra la segregació escolar a Catalunya* (en endavant, PSEC), juntament amb la majoria de municipis mitjans i grans i membres de la comunitat educativa (entitats municipalistes, patronals dels centres concertats, sindicats, federacions d'associacions de famílies d'alumnat i entitats de referència en l'àmbit de l'educació) i de l'arc parlamentari i institucional. Actualment, més del 75 % de municipis que tenen com a mínim dos centres que imparteixen els mateixos ensenyaments són signataris del PSEC.

La institució del Síndic de Greuges té assignada la funció de coordinació i avaluació del desplegament del PSEC i, amb aquest objectiu, presenta periòdicament informes de seguiment en què analitza com evolucionen el fenomen de la segregació escolar i les mesures per combatre'l. Aquests informes formen part dels mecanismes per garantir que la Comissió de Seguiment del PSEC, integrada pel conjunt de les entitats signatàries, que es reuneix semestralment, pugui exercir la seva funció de rendició de comptes.

El mes de febrer de 2023, el Síndic de Greuges va presentar el darrer informe de seguiment, que duia per títol *Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021 (gener 2023)*. S'hi destacaven els avenços assolits en la reducció dels nivells de segregació escolar del sistema des de la signatura del PSEC.

Aquest nou informe té per objectiu continuar la tasca d'avaluació del desplegament de les mesures previstes en el PSEC durant el curs 2022/2023, i també analitzar com s'ha desenvolupat el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024.

Les mesures per combatre la segregació escolar entre centres ja previstes en el Pacte, actualment en procés avançat de desplegament, s'haurien de complementar amb altres mesures, pendents de definir, per evitar processos de segregació escolar interna i per garantir l'atenció de la diversitat social

El PSEC inclou 30 actuacions i 189 mesures concretes en 9 àmbits que el Departament d'Educació i la resta d'agents signataris, d'acord amb les seves funcions i competències, es van comprometre a implementar. **De les 30 actuacions previstes en el PSEC, n'hi ha 13 que ja s'han acomplert i la resta, 17, estan en procés d'acompliment.**

Les mesures implementades més significatives fins ara han estat:

- **L'aprovació del Decret 11/2021**, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, que incorpora nous instruments per a la lluita contra la segregació escolar.
- Les **Orientacions per a la millora de la distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques** derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals en el procediment d'admissió d'alumnat als centres del Servei d'Educació de Catalunya per al curs 2023/2024, que estableixen criteris adreçats als integrants de les taules locals de planificació i de les comissions de garanties d'admissió per desplegar els instruments previstos en el decret esmentat.
- L'elaboració de **materials de formació** sobre el desplegament del Pacte adreçats als integrants de les taules i de les comissions (materials accessibles al web "Equitat educativa" del Departament d'Educació).
- La **preinscripció telemàtica** (oficina electrònica de preinscripció).
- L'elaboració de l'informe *Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya*.
- La convocatòria d'ajuts per a l'escolarització equilibrada d'alumnat, a través de l'Ordre EDU/251/2022, de 22 de novembre, que aprova les bases reguladores del procediment de concessió de subvencions per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat en situació socioeconòmica i sociocultural desfavorida escolaritzat en centres privats concertats, per al curs 2022-2023, i també de la Resolució per la qual s'autoritza l'assignació de despeses per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat amb necessitats socioeconòmiques desfavorides i d'escolarització en centres públics.
- El Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE), que dota de **recursos addicionals** els centres amb elevada complexitat.
- L'aplicació de les **limitacions a la difusió de dades sensibles** (resultats dels centres, dades de composició social dels centres, etc.) a través de la modificació de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC).
- El **sistema d'indicadors** d'avaluació del desplegament del Decret 11/2021 i del PSEC, accessible per als actors que actuen en el territori, per monitorar les mesures que cal implementar per combatre la segregació.
- La creació de la **unitat interna de seguiment del Pacte** per part del Departament d'Educació, que depèn de la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa.

Fins ara, el PSEC s'ha centrat sobretot a generar coneixement i consensos sobre les mesures que cal emprendre per combatre la segregació escolar entre centres i, des de fa dos cursos, de manera més intensa, a desplegar progressivament aquestes mesures i, en especial, el contingut del Decret 11/2021.

El Síndic de Greuges constata, però, que la reducció progressiva dels nivells de segregació escolar, que comporta una creixent heterogeneïtzació de la composició social dels centres, **s'ha d'acompanyar de mesures per garantir l'acollida i la inclusió d'aquesta diversitat als diferents centres escolars, a fi que la reducció de la segregació externa per efecte del desplegament del PSEC no derivi en un increment de la segregació interna dins de cada centre i en mancances en l'atenció de les necessitats educatives del conjunt de l'alumnat.**

Aquesta institució proposa a les entitats signatàries **iniciar una segona fase del PSEC** consistent a definir noves mesures, a partir del consens, per combatre la segregació escolar interna i optimitzar la gestió de la diversitat social creixent.

2. L'evolució dels nivells de segregació escolar a Catalunya

Amb dades d'octubre de 2023, les mesures desenvolupades des de la signatura del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya han permès reduir més del 20 % els nivells de segregació escolar globals al sistema educatiu (i més del 35 % de la segregació escolar existent dins dels municipis)

Si prenem com a referència l'alumnat estranger, entre els cursos 2018/2019 i 2023/2024 (desembre), aquesta reducció ha estat del 23,4 % a primària i del 19,9 % a secundària. Mentre el curs 2018/2019 calia (hipotèticament) canviar de centre el 43 % de l'alumnat estranger a primària i el 43 % a secundària per garantir una escolarització plenament equilibrada d'aquest alumnat, el curs 2023/2024 (octubre) aquesta proporció és del 33 % a primària i del 28 % a secundària (taula 1).

Taula 1. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2011-2023)

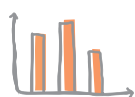

Etapa	2011/ 2012	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024 (des.)
Primària	0,47	0,48	0,47	0,47	0,45	0,44	0,43	0,41	0,40	0,37	0,34	0,33
Secundària	0,38	0,39	0,38	0,38	0,36	0,36	0,35	0,34	0,33	0,31	0,29	0,28
Etapa	2011/ 2012	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024 (des.)
I3	-	-	-	0,51	0,49	0,47	0,45	0,43	0,42	0,41	0,38	0,39
1r d'ESO	-	-	-	0,39	0,38	0,38	0,37	0,36	0,34	0,32	0,31	0,31

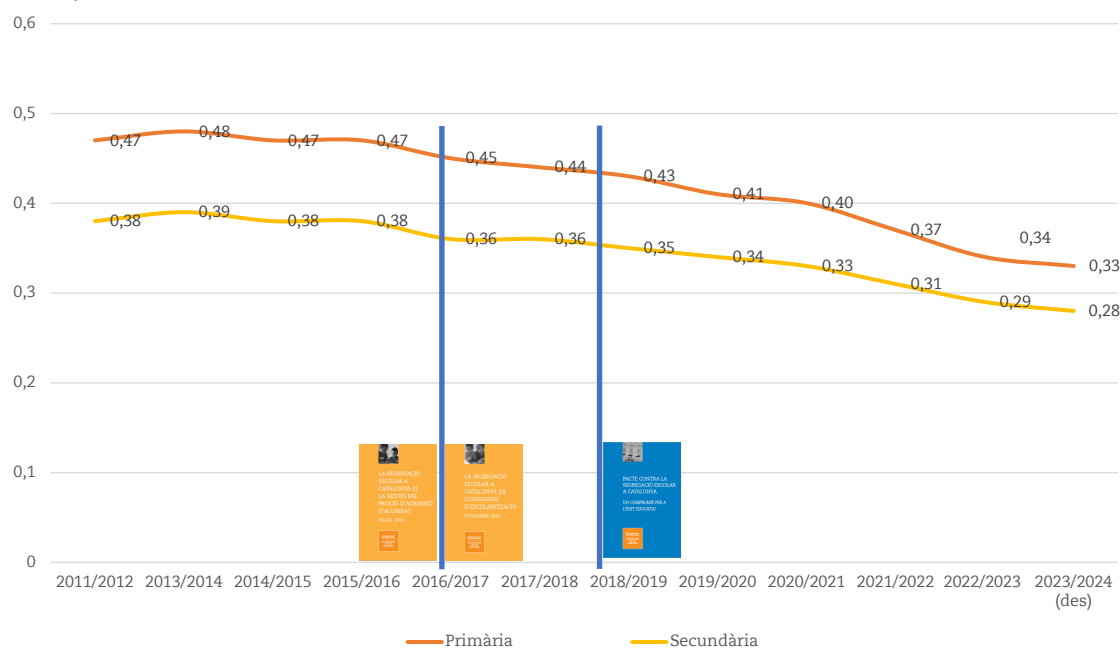
Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'I3 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. A diferència de l'anàlisi per municipis, que es limita als municipis més grans de 5.000 habitants, els índexs de dissimilitud d'aquesta taula estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen com a mínim dos centres de primària o dos centres de secundària.

Els treballs del PSEC han permès alterar la tendència d'estancament existent abans del 2016. Aquest va ser l'any en què la institució del Síndic de Greuges va presentar dos informes extraordinaris, *La segregació escolar a Catalunya (I): la gestió del procés d'admissió d'alumnat*, i *La segregació escolar a Catalunya (II): condicions d'escolarització*, en els quals s'alertava sobre la infrautilització dels instruments disponibles fins aleshores per combatre aquest fenomen, i en què es va començar a treballar la definició del PSEC. En la dècada anterior, els índexs de dissimilitud sobre la distribució de l'alumnat estranger van girar al voltant del 0,48 a primària i del 0,38 a secundària, sense alteracions significatives durant aquest període (gràfic 1).

Gràfic 1. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2011-2023)

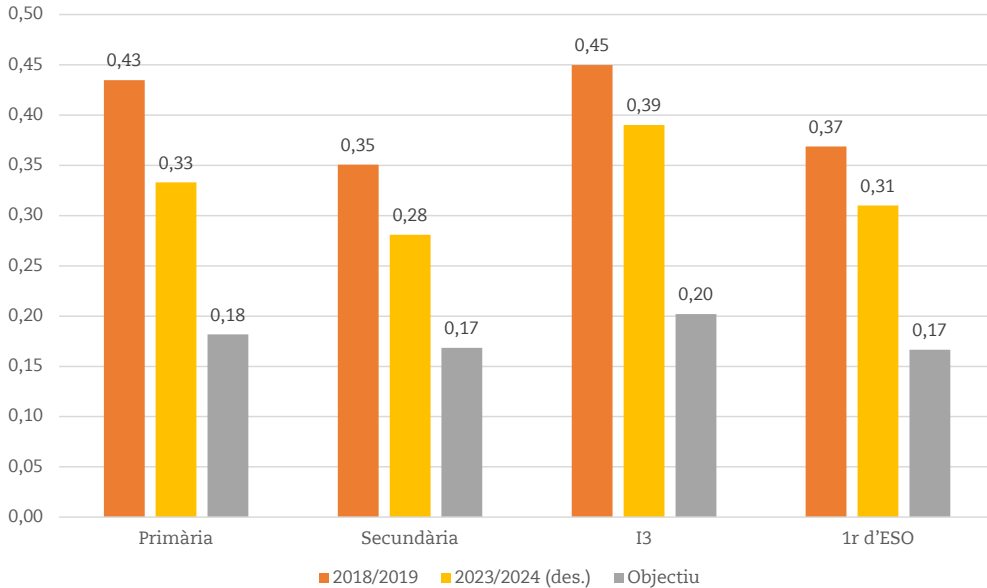
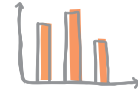

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'13 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. A diferència de l'anàlisi per municipis, que es limita als municipis més grans de 5.000 habitants, els índexs de dissimilitud d'aquesta taula estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen com a mínim dos centres de primària o dos centres de secundària.

La composició social desigual dels diferents municipis, per efecte de la segregació residencial, limita la capacitat de la política educativa de reduir completament els desequilibris en la distribució de l'alumnat estranger als diferents centres del conjunt de Catalunya. En el supòsit que la distribució interna dins de cada municipi fos plenament equilibrada, hi hauria encara desequilibris en la composició social dels centres entre els diferents municipis. Si aconseguíssim tenir tots els municipis internament sense segregació (amb índexs de dissimilitud a escala local igual a zero), l'índex de dissimilitud per al conjunt de Catalunya seria del 0,18 a primària i del 0,17 a secundària, a causa de la incidència de la diferent composició social dels diferents municipis. **Prenent com a referència aquest objectiu, des del curs 2018/2019 s'ha aconseguit reduir la segregació escolar interna a escala local un 40,2 % a primària i un 38,3 % a secundària (gràfic 2).**

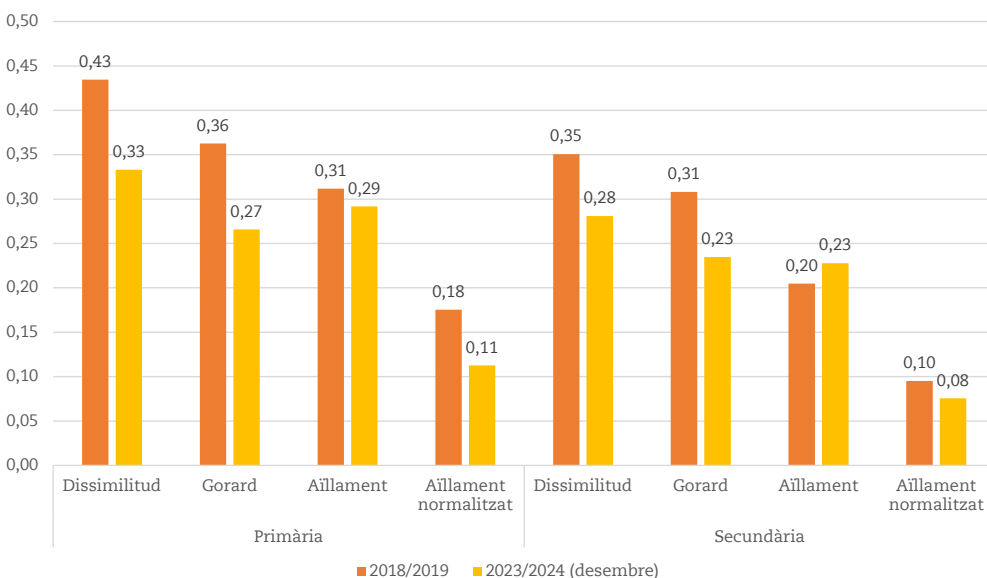
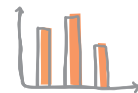
Gràfic 2. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Aquesta tendència és semblant si s'analitza l'evolució dels nivells de segregació escolar a partir d'altres indicadors que tenen la virtut de corregir la influència del volum d'alumnat estranger, que pot variar al llarg del temps, com ara l'índex de Gorard. També s'observa aquest decreixement si s'analitza una altra dimensió de la segregació, la de l'exposició de l'alumnat estranger respecte al seu propi grup, també quan es valora a través d'un índex normalitzat per evitar la influència del volum d'alumnat estranger al sistema educatiu (gràfic 3).

Gràfic 3. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Ha millorat de manera significativa l'escolarització equilibrada a I3 de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, tot i que l'existència de germans al centre limita les possibilitats de reduir els desequilibris de manera més efectiva

Si prenem com a referència l'alumnat amb necessitats educatives específiques, a I3 hi ha hagut una reducció del 38,3 % dels nivells de segregació d'aquest alumnat en l'admissió al sistema educatiu (amb índexs de dissimilitud que han passat de valors propers al 0,60 el curs 2018/2019 al 0,37 al curs 2023/2024) (taula 2).

Si no hi hagués desequilibris interns dins de cadascun dels municipis (índex de dissimilitud igual a zero en cada municipi), i només hi hagués les diferències existents entre municipis en la prevalença de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, l'índex de dissimilitud a I3 al conjunt de Catalunya seria del 0,24. Això significa que **a I3 s'han reduït un 63,9 % els nivells de segregació escolar interna a escala local.**

Tot i això, la valoració de l'evolució dels índexs de dissimilitud de l'alumnat amb necessitats educatives específiques s'ha de prendre amb cautela, perquè l'increment de la detecció d'aquest alumnat els darrers anys, a banda que pot fer fluctuar els valors d'aquest indicador, pot afavorir que emergeixin desequilibris que abans també existien però que no eren visibles per a l'anàlisi de les dades.

El ritme de reducció dels nivells de segregació escolar està molt condicionat, en bona part, per l'existència de germans ja escolaritzats als centres, molts dels quals hi van accedir quan les mesures del Pacte per promoure l'escolarització equilibrada d'alumnat encara no eren vigents. El desplegament de les mesures previstes en el Decret 11/2021, com veurem en els propers epígrafs, també pot condicionar aquest ritme.

Taula 2. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat a Catalunya (2015-2023)

Etapa	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024 (oct.)
Primària	0,48	0,36	0,38	0,37	0,33	0,40	0,41	0,40	0,39
Secundària	0,45	0,34	0,33	0,29	0,24	0,34	0,32	0,31	0,31
Etapa	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024 (oct.)
I3	0,69	0,53	0,59	0,60	0,49	0,49	0,46	0,40	0,37
1r d'ESO	0,52	0,41	0,40	0,34	0,29	0,37	0,35	0,36	0,35

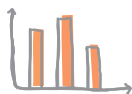
Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'I3 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. A diferència de l'anàlisi per municipis, que es limita als municipis més grans de 5.000 habitants, els índexs de dissimilitud d'aquesta taula estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen com a mínim dos centres de primària o dos centres de secundària.

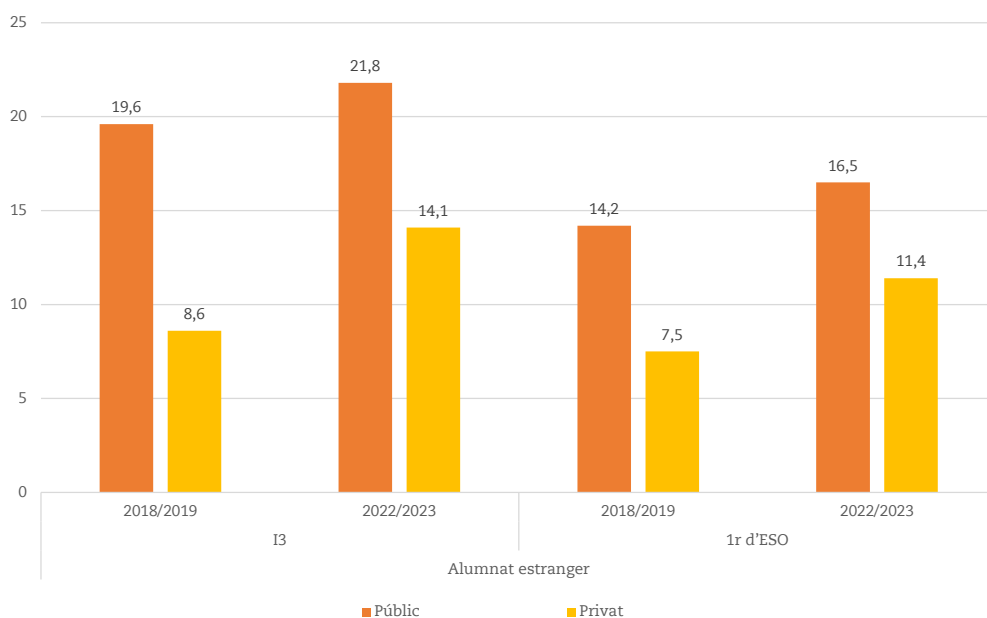
La reducció dels nivells de segregació escolar al sistema afavoreix que les diferències en la composició social dels centres entre sectors de titularitat, malgrat que encara siguin significatives, s'hagin reduït a la meitat

El curs 2018/2019, els centres públics escolaritzaven, en valors relatius, prop del doble d'alumnat estranger que el sector concertat, 2,3 vegades més a primària i 1,9 vegades més a secundària. El curs 2022/2023, en canvi, aquesta diferència s'ha reduït a la meitat: el sector públic escolaritza 1,5 vegades més alumnat estranger que el sector concertat, tant a primària com a secundària.

Això s'explica fonamentalment perquè durant aquest període l'escolarització d'alumnat estranger s'ha incrementat de manera més significativa en el sector concertat: a primària, aquesta proporció ha passat del 8,6% al 14,1%, i a secundària, del 7,5% a l'11,4%. En el cas del sector públic, tot i que l'escolarització d'alumnat estranger també ha augmentat, ho ha fet de manera menys significativa (del 19,6% al 21,8% a primària i del 14,2% al 16,5% a secundària) (gràfic 4).

Gràfic 4. Evolució de la proporció d'alumnat estranger en funció de la titularitat del centre a Catalunya (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Les mesures del Pacte no aconsegueixen revertir la situació de guetització que pateixen molts centres amb elevada complexitat, especialment quan s'ubiquen en barris o municipis també altament guetitzats

Les polítiques d'escolarització equilibrada són més efectives per combatre els desequilibris existents entre centres dins d'un mateix territori quan no hi ha situacions de guetització de centres fortament arrelades en l'imaginari social de les famílies que resideixen al territori. El rebuig per part de moltes famílies a escolaritzar els seus fills i filles en centres amb elevada concentració d'alumnat vulnerable dificulta enormement que aquestes polítiques d'escolarització equilibrada d'alumnat acabin revertint la situació de guetització que pateixen aquests centres.

En el marc de la gestió del procés d'admissió, el Decret 11/2021 preveu la possibilitat de crear una oferta de places singulars en centres amb una concentració d'alumnat amb necessitats educatives específiques, per promoure l'admissió en grup, com a mesura excepcional per fomentar la demanda heterogènia i revertir la situació de segregació en aquests centres (art. 61). **La mesura de l'oferta singular, però, no està sent aprofitada pels serveis territorials, les taules locals de planificació i les comissions de garanties d'admissió.**

Els centres escolars tenen característiques diferenciades, que al seu torn es tradueixen en capacitats diferents i desiguals per atraure determinats nivells i tipus de demanda. **Per a la dessegregació d'aquests centres, les administracions públiques no només han de desenvolupar polítiques relacionades amb la programació de l'oferta i amb la gestió del procés d'admissió d'alumnat, sinó també polítiques de consolidació dels seus projectes educatius i de garantia d'igualtat d'oportunitats en les condicions d'escolarització,** a fi que la demanda tendeixi a diferir el mínim possible entre ells. Hi ha molts casos de centres socialment estigmatitzats, amb una demanda feble, que han aconseguit capgirar aquesta dinàmica proporcionant condicions d'escolarització avantatjoses, que n'incrementin la percepció de qualitat.

L'experiència constata, però, que **els programes de dessegregació han d'anar acompanyats de polítiques de lluita contra la segregació escolar que incideixin també en la gestió del procés d'admissió d'alumnat. Les polítiques de dessegregació s'han de complementar, doncs, amb polítiques d'escolarització equilibrada d'alumnat.** Cal tenir present que és molt difícil retenir i atraure progressivament demanda a un centre socialment estigmatitzat sense una proposta pedagògica mínimament atractiva, de qualitat, però es fa igualment difícil revertir aquest rebuig sense fer ús dels instruments que limiten els processos de fugida de les famílies d'aquests centres en el procés d'admissió d'alumnat o sense optimitzar les condicions d'admissió dels centres amb més dificultats d'atracció de la demanda.

Les Orientacions per a la millora de la distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals en el procediment d'admissió d'alumnat als centres del Servei d'Educació de Catalunya per al curs 2023/2024 estableixen un tractament específic dels centres que participen en programes de dessegregació escolar a l'hora d'aplicar, per exemple, el tancament de ràtios a partir de l'inici de curs (art. 60), que pretén evitar l'escolarització de matrícula viva a aquests centres: "El tancament de ràtios és una mesura especialment recomanable en relació amb els centres que participen en el programa de dessegregació escolar (com, per exemple, Magnet), en aquells grups que no hagin ocupat totes les vacants en la matrícula".

Malgrat aquestes dificultats, i malgrat que ha augmentat la proporció d'alumnat estranger escolaritzat al sistema educatiu, des de la signatura del Pacte s'ha reduït el nombre de centres amb elevada concentració d'alumnat estranger

A Catalunya, el curs 2022/2023 hi ha un total de 89 centres de primària amb més d'un 50 % d'alumnat estranger, el 3,9 % del total, dos dels quals amb més del 70 %. I a secundària hi ha 10 centres amb més d'un 50 % d'alumnat estranger, el 0,9 % del total, cap dels quals amb més del 70 %. El curs 2018/2019, just abans de la signatura del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya, el nombre de centres amb més del 50 % d'alumnat estranger era lleugerament superior a primària (124, el 5,3 % del total) i força equivalent a secundària (10, el 0,9 % del total) (taula 3 i gràfic 5).

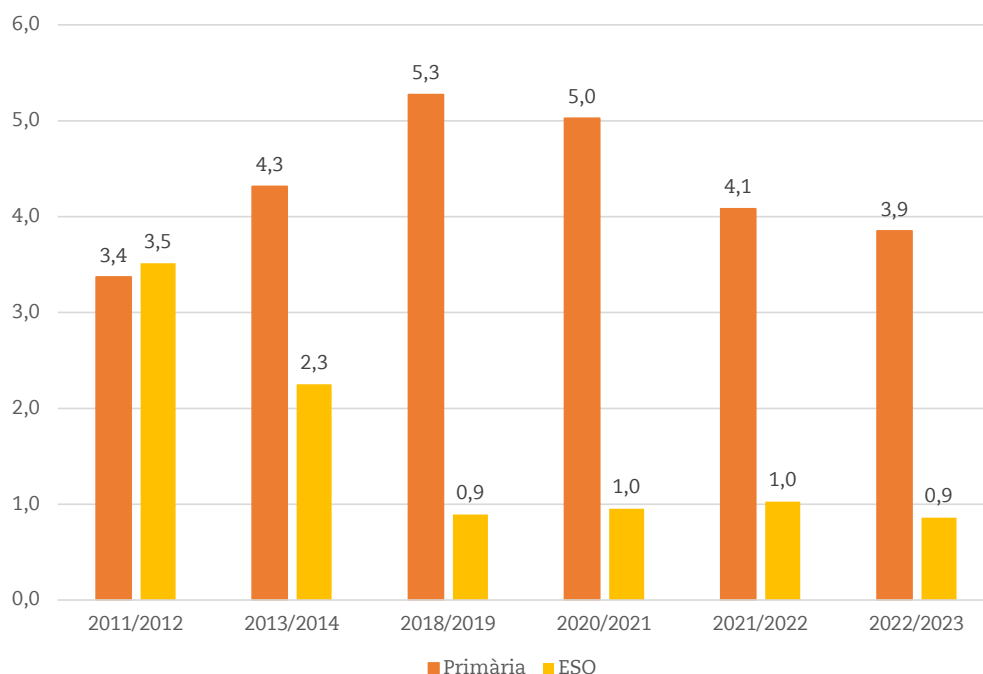
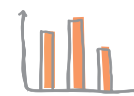
Taula 3. Centres segons la concentració d'alumnat estranger a Catalunya (2011-2023)

Primària	> 70 %	> 50 %	> 30 %	< 30 %	Total	% alumnat estranger EI-EP
2011/2012	20	58	200	2.036	2.314	-
2013/2014	20	81	208	2.032	2.341	13,1
2018/2019	19	105	260	1.967	2.351	16,0
2020/2021	9	108	299	1.911	2.327	17,6
2021/2022	4	91	346	1.886	2.327	18,4
2022/2023	2	87	365	1.857	2.311	18,8
Secundària	> 70 %	> 50 %	> 30 %	< 30 %	Total	% alumnat estranger ESO
2011/2012	8	29	119	897	1.053	-
2013/2014	4	20	95	947	1.066	14,6
2018/2019	0	10	71	1.040	1.121	11,8
2020/2021	0	11	83	1.061	1.155	12,5
2021/2022	1	11	104	1.051	1.167	13,2
2022/2023	0	10	116	1.038	1.164	14,9

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'13 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. El és educació infantil i EP, educació primària.

Gràfic 5. Proporció de centres amb més del 50 % d'alumnat estranger a Catalunya (2011-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'13 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària.

Consideracions metodològiques sobre l'anàlisi dels nivells de segregació escolar

L'anàlisi dels nivells de segregació escolar està molt condicionada per la disponibilitat de dades estadístiques sobre la composició social dels centres, que encara és molt limitada.

La manca de dades estadístiques sistemàtiques actualitzades i desagregades per centre a Catalunya sobre el nivell d'estudis o sobre l'estatus socioeconòmic dels progenitors, que són dos dels factors que més incideixen en la igualtat d'oportunitats dels infants en l'àmbit educatiu, dificulta elaborar una anàlisi realment comprensiva de la problemàtica.

Com a aproximació del nivell socioeconòmic de les famílies, l'estadística oficial proveeix dades sobre la nacionalitat de l'alumnat o sobre la concurrència de necessitats educatives específiques.

Per mesurar el nivell d'equitat en la distribució de l'alumnat estranger i de l'alumnat amb necessitats educatives específiques entre centres, s'ha adoptat l'índex de dissimilitud,¹ que mesura la proporció del grup analitzat que (hipotèticament) s'hauria de canviar d'escola per aconseguir una distribució perfectament igualitària (oscil·la entre 0 i 1, i la situació de perfecta igualtat és 0 i la de màxima desigualtat, 1). Un índex de dissimilitud del 0,5, per exemple, ens indica que, per aconseguir una distribució perfectament equitativa, el 50 % de l'alumnat estranger o de l'alumnat amb necessitats educatives específiques hauria d'estar escolaritzat en altres centres.

Per avaluar l'impacte del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya s'han pres en consideració les dades disponibles el curs 2018/2019, just abans de la signatura del Pacte, i les dades disponibles el curs 2022/2023 (amb el curs completat) i el curs 2023/2024 (fins a l'octubre del 2023).

En l'anàlisi global per al conjunt de Catalunya s'han tingut en compte tots els centres que estan ubicats en municipis que disposen com a mínim de dos centres amb els mateixos ensenyaments impartits. En l'anàlisi específica a escala local, en canvi, formen part del nostre univers de municipis aquells que tenen més de 5.000 habitants i que també tenen com a mínim dos centres per ensenyament. Hi ha 194 municipis que compleixen aquests criteris a primària i 135 a l'ESO.

S'ha reduït de manera significativa el nombre de municipis catalans amb nivells elevats de segregació escolar, però encara n'hi ha que tenen forts desequilibris en l'escolarització d'alumnat, i també n'hi ha que encara tenen una evolució negativa

La proporció de municipis de més de 5.000 habitants que té índexs de dissimilitud superiors a 0,40 s'ha reduït de manera molt significativa: del 18,0 % el curs 2018/2019 al 3,6 % el curs 2022/2023 a primària, i del 4,4 % al 0,7 % a secundària. Només Molins de Rei, Ripollet, Tarragona, l'Arboç, Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat i Sant Boi de Llobregat presenten aquests nivells de segregació escolar tan elevats a primària, i només Sant Fruitós de Bages ho fa a secundària.

En aquesta mateixa línia, **la proporció de municipis amb un índex de dissimilitud superior al 0,30 s'ha reduït a la meitat a primària, del 40,2 % al 19,6 %, mentre que a secundària ho ha fet del 18,0 % al 3,6 %.** Tot i això, a primària encara hi ha prop d'aquest 20 % de municipis que tenen desequilibris elevats en l'escolarització d'aquest alumnat.

¹ En el cas de l'anàlisi de la segregació en la distribució de l'alumnat estranger, aquest índex es calcula de la manera següent: $D = \frac{1}{2} \sum_{esc} \text{valor abs} (est_{rescola} / est_{rmunicipi} - esp_{escola} / esp_{municipi})$

El 67 % de municipis de més de 5.000 habitants han reduït els nivells de segregació escolar des de l'aprovació del Pacte, tant a primària com a secundària, però prop d'un 30 % presenten una evolució negativa des del curs 2018/2019 (taules 1 i 2 del annex). Aquestes desigualtats territorials s'expliquen per la confluència de factors diversos relacionats amb les condicions socials i educatives de cada municipi (composició social, característiques del mapa escolar, nivells de segregació residencial, vertebració interna, etc.) però també amb el desplegament de polítiques d'escolarització equilibrada d'alumnat.

El curs 2022/2023, els deu municipis catalans més grans de 5.000 habitants amb més segregació escolar de l'alumnat estranger a primària van ser Molins de Rei, Ripollet, Tarragona, l'Arboç, Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Montornès del Vallès, les Franqueses del Vallès, Esplugues de Llobregat i Olesa de Montserrat (taula 4). Els deu municipis catalans amb més segregació escolar a secundària obligatòria van ser Sant Fruitós de Bages, Sant Feliu de Codines, Esplugues de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona, Piera, Ripollet, Badalona, Canovelles i Olesa de Montserrat (taula 5).

Cal tenir en compte, però, que alguns d'aquests municipis, com és el cas de Molins de Rei, Sant Fruitós de Bages, Sant Feliu de Codines o Piera, no tenen, ni a primària ni a secundària, un centre amb més del 30 % d'alumnat estranger.

Taula 4. Els 30 municipis de més de 5.000 habitants a Catalunya amb nivells de segregació (índex de dissimilitud) més elevats a primària (2022/2023)

	Primària (2018/2019) estranger	Primària (2018/2019) NEE	Primària (2021/2022) estranger	Primària (2021/2022) NEE	Primària (2022/2023) estranger	Primària (2022/2023) NEE	I3 (2022/2023) estranger	I3 (2022/2023) NEE
Molins de Rei	0,49	0,26	0,49	0,29	0,50	0,46	0,43	0,43
Ripollet	0,51	0,40	0,49	0,34	0,48	0,36	0,57	0,29
Tarragona	0,53	0,30	0,45	0,40	0,42	0,49	0,47	0,37
l'Arboç	0,44	0,16	0,39	0,22	0,42	0,48	0,41	0,10
Sant Joan Despí	0,47	0,33	0,44	0,41	0,42	0,40	0,43	0,36
Sant Feliu de Llobregat	0,52	0,29	0,45	0,31	0,41	0,47	0,40	0,42
Sant Boi de Llobregat	0,42	0,20	0,40	0,28	0,40	0,43	0,40	0,38
Montornès del Vallès	0,45	0,43	0,46	0,23	0,39	0,42	0,36	0,32
les Franqueses del Vallès	0,56	0,21	0,41	0,21	0,39	0,26	0,49	0,36
Esplugues de Llobregat	0,53	0,19	0,40	0,25	0,39	0,51	0,46	0,53
Olesa de Montserrat	0,49	0,29	0,40	0,35	0,39	0,33	0,41	0,34
Lleida	0,49	0,34	0,43	0,36	0,38	0,46	0,31	0,33

	Primària (2018/2019) estranger	Primària (2018/2019) NEE	Primària (2021/2022) estranger	Primària (2021/2022) NEE	Primària (2022/2023) estranger	Primària (2022/2023) NEE	I3 (2022/2023) estranger	I3 (2022/2023) NEE
Badalona	0,54	0,47	0,30	0,31	0,38	0,56	0,40	0,57
Móra d'Ebre	0,41	0,31	0,44	0,12	0,38	0,29	0,25	0,08
Montcada i Reixac	0,41	0,40	0,38	0,41	0,37	0,44	0,41	0,45
Bigues i Riells del Fai	0,34	0,16	0,32	0,14	0,37	0,42	-	0,39
Calafell	0,33	0,27	0,37	0,28	0,36	0,27	0,28	0,20
Arbúcies	0,14	0,05	0,29	0,26	0,36	0,15	0,31	0,21
Reus	0,45	0,27	0,39	0,39	0,36	0,36	0,36	0,32
Sabadell	0,47	0,38	0,39	0,49	0,35	0,48	0,42	0,48
Viladecavalls	0,07	0,32	0,12	0,04	0,35	0,29	0,56	0,00
Terrassa	0,56	0,39	0,41	0,44	0,34	0,43	0,35	0,37
l'Hospitalet de Llobregat	0,40	0,38	0,36	0,36	0,34	0,38	0,36	0,46
Gavà	0,40	0,31	0,38	0,48	0,33	0,39	0,41	0,45
Rubí	0,48	0,30	0,36	0,34	0,33	0,37	0,43	0,33
Vila-seca	0,36	0,17	0,41	0,27	0,33	0,29	0,43	0,17
Cornellà de Llobregat	0,41	0,30	0,35	0,39	0,32	0,47	0,38	0,39
Argentona	0,21	0,37	0,23	0,37	0,32	0,37	0,49	0,38
Cambrils	0,30	0,33	0,33	0,29	0,32	0,41	0,29	0,36
Santa Eulàlia de Ronçana	0,18	0,27	0,28	0,19	0,32	0,08	0,67	0,10

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'I3 fins a 6è de primària com a primària. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de 0,02 punts com a mínim. En vermell, quan l'increment ha estat de 0,02 punts com a mínim.

Taula 5. Els 30 municipis de més de 5.000 habitants a Catalunya amb nivells de segregació (índexs de dissimilitud) més elevats a secundària (2022/2023)

	ESO (2018/2019) estranger	ESO (2018/2019) NEE	ESO (2021/2022) estranger	ESO (2021/2022) NEE	ESO (2022/2023) estranger	ESO (2022/2023) NEE	1r ESO (2022/2023) Estranger	1r ESO (2022/2023) NEE
Sant Fruitós de Bages	0,42	0,07	0,44	0,31	0,48	0,27	0,52	0,47
Sant Feliu de Codines	0,32	0,35	0,37	0,41	0,39	0,03	0,30	0,02
Esplugues de Llobregat	0,39	0,31	0,36	0,26	0,36	0,25	0,36	0,24
Sant Feliu de Llobregat	0,36	0,27	0,32	0,36	0,35	0,24	0,31	0,20
Tarragona	0,39	0,24	0,35	0,35	0,35	0,35	0,40	0,44
Piera	0,20	0,14	0,31	0,11	0,35	0,20	0,33	0,21
Ripollet	0,34	0,38	0,36	0,21	0,35	0,24	0,35	0,29
Badalona	0,41	0,38	0,36	0,45	0,35	0,48	0,42	0,59
Canovelles	0,20	0,05	0,34	0,17	0,32	0,10	0,37	0,02
Olesa de Montserrat	0,39	0,05	0,28	0,25	0,32	0,22	0,35	0,19
l'Hospitalet de Llobregat	0,41	0,37	0,35	0,40	0,32	0,40	0,32	0,55
Sabadell	0,36	0,21	0,32	0,33	0,31	0,39	0,35	0,44
Barcelona	0,41	0,29	0,34	0,40	0,31	0,37	0,33	0,40
Molins de Rei	0,33	0,17	0,37	0,22	0,30	0,24	0,32	0,18
Cornellà de Llobregat	0,36	0,25	0,30	0,31	0,29	0,31	0,35	0,37
Sant Boi de Llobregat	0,33	0,15	0,26	0,19	0,28	0,26	0,34	0,30
Salou	0,27	0,15	0,29	0,25	0,28	0,30	0,31	0,46
Premià de Mar	0,25	0,14	0,29	0,08	0,26	0,23	0,16	0,29
Montcada i Reixac	0,31	0,21	0,28	0,43	0,26	0,38	0,28	0,43
Cambrils	0,24	0,06	0,24	0,25	0,26	0,27	0,28	0,32
Gavà	0,29	0,18	0,19	0,30	0,26	0,20	0,33	0,21
Parets del Vallès	0,40	0,07	0,25	0,24	0,25	0,25	0,29	0,18
les Franqueses del Vallès	0,12	0,07	0,22	0,22	0,25	0,19	0,32	0,28
el Masnou	0,26	0,29	0,25	0,19	0,25	0,24	0,37	0,17
Sant Andreu de la Barca	0,15	0,10	0,24	0,18	0,24	0,17	0,23	0,19
Llinars del Vallès	0,33	0,08	0,33	0,08	0,24	0,17	0,12	0,10
Malgrat de Mar	0,27	0,16	0,24	0,25	0,24	0,27	0,26	0,29

	ESO (2018/2019) estranger	ESO (2018/2019) NEE	ESO (2021/2022) estranger	ESO (2021/2022) NEE	ESO (2022/2023) estranger	ESO (2022/2023) NEE	1r ESO (2022/2023) Estranger	1r ESO (2022/2023) NEE
Mollet del Vallès	0,24	0,20	0,24	0,16	0,24	0,15	0,21	0,13
Castelló d'Empúries	0,13	0,10	0,21	0,28	0,24	0,33	0,30	0,23
Sant Cugat del Vallès	0,41	0,23	0,30	0,28	0,23	0,28	0,22	0,33

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. ESO inclou els nivells de 1r a 4t d'ESO. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària. En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de 0,02 punts com a mínim. En vermell, quan l'increment ha estat de 0,02 punts com a mínim.

3. Les principals línies d'actuació per combatre la segregació escolar entre centres

3.1. Detectar l'alumnat amb necessitats educatives específiques

Una de les millores substancials que introdueix el Decret 11/2021 té a veure amb l'ampliació de supòsits per determinar la consideració de necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques i socioculturals desafavorides, i també amb la millora dels instruments de detecció, especialment a partir de la creació i posada en funcionament de les unitats de detecció.

La detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques és la condició necessària per poder implementar posteriorment mesures d'escolarització equilibrada que siguin realment efectives i que tinguin un impacte significatiu en la reducció dels desequilibris existents.

3.1.1. Principals avenços durant l'any 2023

Després de dos anys d'aplicar els criteris establerts en el Decret 11/2021, s'està consolidant un model de detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques amb nivells de detecció que s'aproximen progressivament al risc de pobresa

El Decret 11/2021 estableix que, a efectes del procés d'admissió d'alumnat, els supòsits que determinen l'existència de necessitats educatives específiques tenen a veure amb els factors que comporten una situació de desavantatge en les condicions d'educabilitat, i fixa com a criteri principal la renda i com a llinard, la pobresa o el risc de patir-la. Segons les dades de l'Enquesta de condicions de vida per a l'any 2022, **el 28,0 % dels infants de menys de setze anys pateix risc de pobresa.**

Des de la signatura del PSEC, l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques ha passat del 6,4 % el curs 2018/2019 al 24,7 % el curs 2023/2024 (octubre) a educació primària, i del 5,6 % al 18,6 % a educació secundària. En el cas del primer nivell d'educació infantil de segon cicle i d'educació secundària obligatòria, **la detecció s'ha quadruplicat en aquest mateix període, del 4,3 % al 21,8 % a I3 i del 5,8 % al 24,0 % a 1r d'ESO, prevalença propera al risc de pobresa** (taula 6 i gràfic 6).

Aquestes xifres s'aproximen a l'objectiu formulat pel Síndic de Greuges d'incrementar aquesta detecció fins a prop del 25 %, amb l'aprofitament dels nous instruments de detecció previstos en el nou Decret 11/2021, com ara la possibilitat d'establir un criteri de renda.

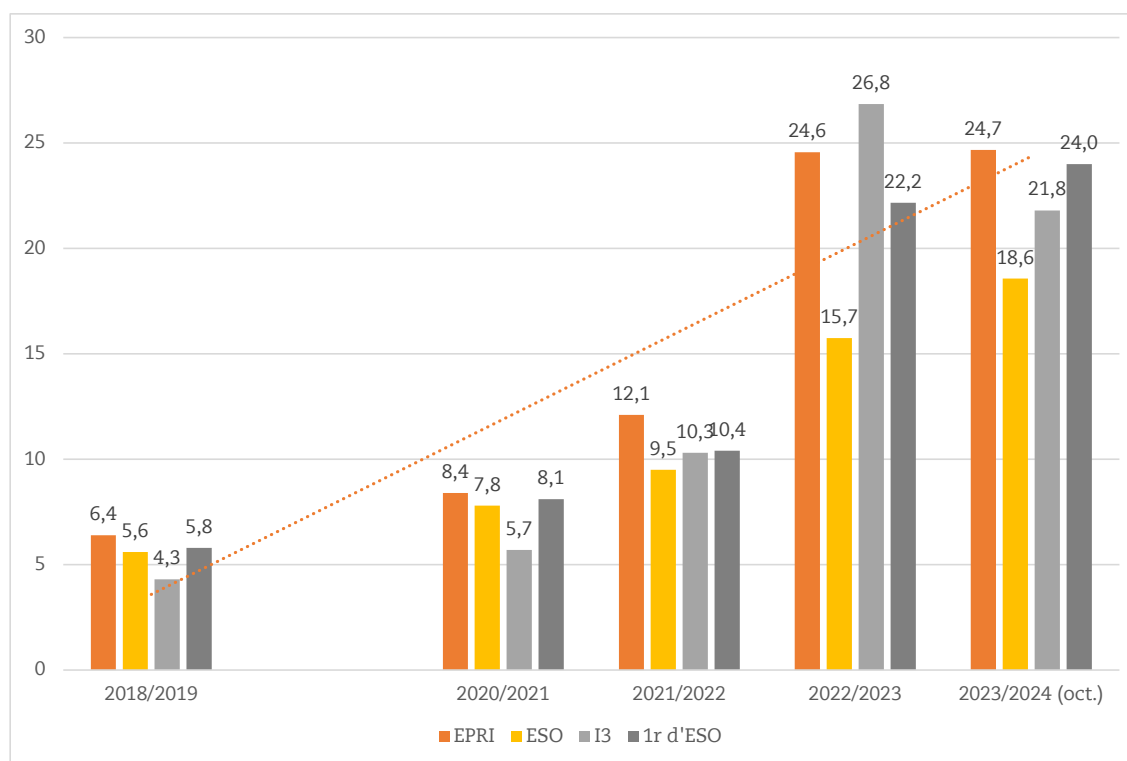
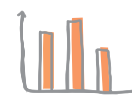

Taula 6. Evolució de l'alumnat amb necessitats educatives específiques de tipus B i C (2018-2024)

Etapa	Tipus	2018/2019	2020/2021	2021/2022	2022/2023 (oct.)	2022/2023	2023/2024 (oct.)
EI i EP	Total	703.383	675.566	654.017	644.804	653.496	631.843
	B	44.743	56.585	78.920	94.408	160.481	155.888
	C	19.031	20.022	24.633	22.808	28.679	25.606
	% total NEE B	6,4	8,4	12,1	14,6	24,6	24,7
	% total NEE C	2,7	3,0	3,8	3,5	4,4	4,1
ESO	Total	326.059	336.677	334.962	341.906	346.387	345.188
	B	18.266	26.309	31.824	40.835	54.516	64.095
	C	10.769	11.921	13.972	13.729	17.929	18.586
	% total NEE B	5,6	7,8	9,5	11,9	15,7	18,6
	% total NEE C	3,3	3,5	4,2	4,0	5,2	5,4
I3	Total	69.581	65.200	61.641	59.174	60.386	56.962
	B	3.002	3.720	6.344	10.172	16.211	12.418
	C	969	804	1.126	444	991	251
	% total NEE B	4,3	5,7	10,3	17,2	26,8	21,8
	% total NEE C	1,4	1,2	1,8	0,8	1,6	0,4
1r d'ESO	Total	83.083	86.521	83.689	83.664	85.436	82.934
	B	4.831	6.978	8.711	14.474	18.931	19.901
	C	2.241	2.461	3.058	2.267	3.901	4.485
	% total NEE B	5,8	8,1	10,4	17,3	22,2	24,0
	% total NEE C	2,7	2,8	3,7	2,7	4,6	5,4

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 6. Evolució de l'alumnat amb necessitats educatives específiques de tipus B (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

La detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques en l'admissió d'alumnat a I3 i 1r d'ESO s'ha multiplicat per sis entre els processos corresponents als cursos 2018/2019 i 2023/2024

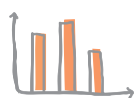
Si es prenen com a referència les sol·licituds en el procés d'admissió d'alumnat a I3 i a 1r d'ESO, l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques ha passat del 3,4 % el curs 2018/2019 al 19,1 % el curs 2023/2024 en el cas d'I3, i del 3,7 % al 25,7 % en el cas de 1r d'ESO (taula 7 i gràfic 7).

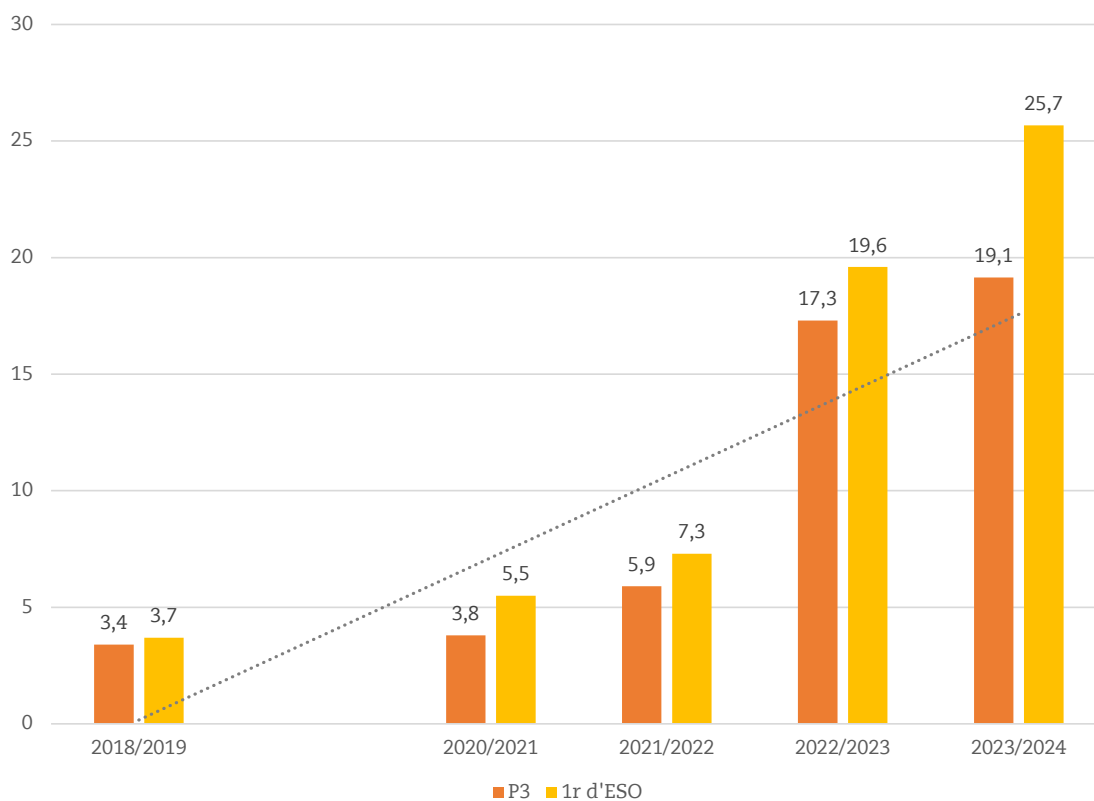
Taula 7. Evolució de les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3 i 1r d'ESO (2018-2023)

Etapa	Tipus	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
I3	Total	67.854		63.742	59.926	57.750	55.941
	B	2.277		2.454	3.534	9.967	10.708
	C	501		481	397	-	-
	% total NEE B	3,4		3,8	5,9	17,3	19,1
	% total NEE C	0,7		0,8	0,7	-	-
1r d'ESO	Total	56.672		59.521	57.067	54.045	56.071
	B	2.097		3.302	4.140	10.586	14.395
	C	150		241	135	-	-
	% total NEE B	3,7		5,5	7,3	19,6	25,7
	% total NEE C	0,3		0,4	0,2	-	-

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 7. Evolució de les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3 i 1r d'ESO (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

S'ha reduït de manera dràstica el nombre de municipis que no detecten alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques o que tenen nivells de detecció baixos

La millora dels nivells de detecció analitzats precedentment es fa evident a escala local. A I3, en el procés d'admissió corresponent al curs 2018/2019, hi havia un 51,4 % de municipis de més de 5.000 habitants que no tenia cap sol·licitud d'alumnat detectat amb necessitats educatives de tipus socioeconòmic, i un 90,1 % que tenia una proporció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques per sota del 10 %. En el procés d'admissió per al curs 2023/2024, en canvi, aquests percentatges han decregut fins al 5,7 % i el 30,7 %, respectivament.

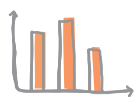
Aquesta mateixa tendència s'observa en el cas de 1r d'ESO. La proporció de municipis de més de 5.000 habitants que no té cap sol·licitud d'alumnat detectat amb necessitats educatives de tipus socioeconòmic ha passat del 39,2 % el curs 2018/2019 a l'1,0 % el curs 2023/2024, mentre que la proporció de municipis amb menys del 10 % d'aquest alumnat detectat ha passat del 92,3 % al 15,3 % en aquest mateix període (taula 8 i gràfic 8).

Taula 8. Municipis de més de 5.000 habitants en funció de les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques a I3 i 1r d'ESO (2018/2019, 2022/2023, 2023/2024)

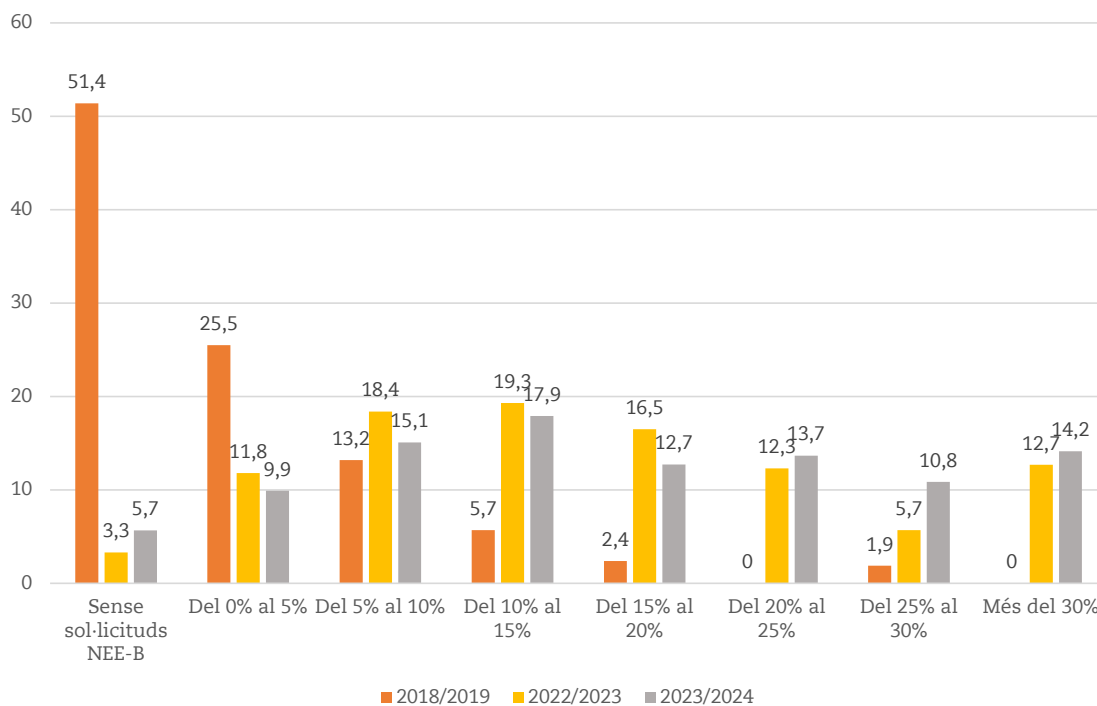

I3	Sense sol·licituds NEE B	Del 0 % al 5 %	Del 5 % al 10 %	Del 10 % al 15 %	Del 15 % al 20 %	Del 20 % al 25 %	Del 25 % al 30 %	Més del 30 %	Total
2018/2019	109	54	28	12	5	0	4	0	212
%	51,4	25,5	13,2	5,7	2,4	0,0	1,9	0,0	100,0
2022/2023	7	25	39	41	35	26	12	27	212
%	3,3	11,8	18,4	19,3	16,5	12,3	5,7	12,7	100,0
2023/2024	12	21	32	38	27	29	23	30	212
%	5,7	9,9	15,1	17,9	12,7	13,7	10,8	14,2	100,0
1r d'ESO									
2018/2019	82	79	32	11	3	0	2	0	209
%	39,2	37,8	15,3	5,3	1,4	0,0	1,0	0,0	100,0
2022/2023	11	30	44	28	34	18	19	26	210
%	5,2	14,3	21,0	13,3	16,2	8,6	9,0	12,4	100,0
2023/2024	2	6	24	41	32	33	23	49	210
%	1,0	2,9	11,4	19,5	15,2	15,7	11,0	23,3	100,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 8. Percentatge de municipis de més de 5.000 habitants en funció de la proporció de sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques a I3 (2018/2019, 2022/2023, 2023/2024)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

3.1.2. Principals aspectes que cal millorar

Encara hi ha un marge destacable de detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques en el procés d'admissió a I3

Prenent com a indicador de referència el risc de pobresa en el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024 el nivell de detecció a I3 s'ha situat en el **68,4 % de l'alumnat que es troba en aquesta situació de risc**. Prova d'aquesta infradetecció és que, si bé al final de curs 2022/2023 el 26,8 % d'alumnat matriculat a I3 tenia necessitats educatives específiques, només va rebre aquesta consideració el 19,1 % de l'alumnat admès a aquest nivell educatiu. El fet que una part significativa de l'alumnat que participa en el procés encara no estigui escolaritzat suposa una dificultat per incrementar encara més els nivells de detecció.

Encara hi ha massa famílies en situació de vulnerabilitat sense fills o filles escolaritzats que no saben que poden accedir a ajuts per a l'escolarització equilibrada d'alumnat i no coneixen els avantatges que es deriven de la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques. Aquesta circumstància limita les possibilitats que les mateixes famílies que es

troben en aquesta situació puguin fer constar en el procés d'admissió, per si mateixes, la concurrència de necessitats educatives específiques.

La detecció feta durant l'escolaritat de l'alumnat de primària facilita que es detectin més casos en el procés d'admissió a 1r d'ESO. **A 1r d'ESO, el nivell de detecció és del 91,7 % de l'alumnat en situació de risc de pobresa.**

Des de la signatura del PSEC, la cobertura de la detecció ha passat de prop del 13 % a I3 i 1r d'ESO el curs 2018/2019 al 68,4 % a I3 i al 91,7 % a 1r d'ESO el curs 2023/2024 (taula 9).

Taula 9. Evolució de les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3 i 1r d'ESO (2018/2023)

I3	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
NEE B (%)	3,4		3,8	5,9	17,3	19,1
Alumnat NEE per cada 100 alumnes vulnerables (risc de pobresa)	12,1		11,4	20,1	61,8	68,4
Diferencial entre % d'alumnat NEE B admès i % d'alumnat NESE B matriculat a I3 (curs anterior, juliol)	0,9		0,5	-0,2	-7,0	7,7
1r d'ESO	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
NEE B (%)	3,7		5,5	7,3	19,6	25,7
Alumnat NEE per cada 100 alumnes vulnerables (risc de pobresa)	13,2		16,5	24,9	70,0	91,7
Diferencial entre % d'alumnat NEE B admès i % d'alumnat NESE B matriculat a I3 (curs anterior, juliol)	2,1		0,3	0,8	-9,2	-3,5

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i l'Idescat.

No tots els municipis disposen de les unitats de detecció previstes en el Decret 11/2021, que s'ocupen de coordinar les actuacions relacionades amb la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques, a partir de la informació que té l'Administració en els registres i els sistemes d'acreditació documentats ja disponibles i de la col·laboració dels serveis locals. **Amb dades de 31 de desembre de 2022, el 42,0 % dels municipis de més de 5.000 habitants encara no disposaven d'aquest recurs. Aquesta institució té constància que des d'aleshores s'han creat unitats de detecció en municipis que encara no en tenien, però també que això no s'ha fet a tots.**

Hi ha desigualtats territorials importants en els nivells de detecció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques, no necessàriament relacionades amb les diferències en la composició social dels municipis

Hi ha municipis amb nivells de detecció inferiors al 15 % que no s'ajusten a la seva composició social. És el cas, per exemple, de municipis com Olesa de Montserrat, Caldes de Montbui, Cerdanyola del Vallès, Sant Joan Despí, Sant Fruitós de Bages, Vilanova i la Geltrú, Gavà, Calafell, la Roca del Vallès, Montgat, Parets del Vallès, Cunit o Sant Feliu de Llobregat. Alguns d'aquests municipis tenen, a més, nivells elevats de segregació escolar.

En el procés d'admissió a I3 corresponent al curs 2023/2024, municipis com ara Cervera, Salt, Badia del Vallès, Constantí, Maçanet de la Selva, Manlleu, Balaguer, Sant Vicenç de Castellet, Palafrugell, Manresa, Vic, Vila-seca, Calonge i Sant Antoni, la Bisbal d'Empordà, Canovelles i Lleida tenen un percentatge d'alumnat amb necessitats educatives específiques per sobre del 35 %. En canvi, altres municipis com Alella, Roses, Torrelles de Llobregat, Tossa de Mar o Tremp, entre d'altres, no tenen alumnat amb necessitats educatives específiques en l'admissió a I3 (taula 10).

Taula 10. Sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3 i 1r d'ESO per municipis (2022/2023 i 2023/2024)

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
Catalunya	17,3	19,1	0,68	19,6	25,7	0,92
Abrera	8,8	12,9	0,48	7,6	11,3	0,42
Agramunt	17,4	32,7	0,94	18,7	19,4	0,56
Alcanar	10,0	10,9	0,27	15,7	6,4	0,16
Alcarràs	27,5	27,0	0,78	30,5	33,1	0,96
Alcover	1,7	12,8	0,39	1,6	10,7	0,33
Alella	1,6	0,0	0,00	0,0	6,9	0,23
Almacelles	0,0	0,0	0,00	0,0	16,5	0,48

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Alpicat	10,8	0,0	0,00	8,6	3,9	0,11
Altafulla	5,8	19,0	0,60	25,4	11,3	0,35
Ametlla de Mar, l'	0,0	2,1	0,05	5,9	6,8	0,17
Ametlla del Vallès, l'	2,7	1,7	0,06	3,7	11,5	0,41
Ampostà	30,6	24,7	0,61	20,9	27,8	0,68
Anglès	25,5	19,0	0,63	27,7	30,6	1,01
Arboç, l'	1,4	2,8	0,08	4,5	18,5	0,53
Arbúcies	6,5	23,3	0,77	9,7	22,7	0,75
Arenys de Mar	13,6	17,3	0,59	24,6	27,9	0,94
Arenys de Munt	17,2	8,2	0,28	12,7	14,7	0,50
Argentona	0,0	1,3	0,04	2,5	8,2	0,28
Artés	19,3	17,9	0,65	7,4	21,1	0,76
Badalona	20,2	21,8	0,72	13,1	36,8	1,22
Badia del Vallès	54,2	45,6	1,44	61,9	45,9	1,45
Balaguer	42,7	43,6	1,22	37,5	38,1	1,07
Banyoles	23,0	28,4	1,04	19,5	20,9	0,76
Barberà del Vallès	14,6	14,0	0,52	19,6	22,2	0,83
Barcelona	16,0	17,2	0,61	23,1	25,6	0,91
Begues	9,3	15,1	0,56	2,0	11,5	0,43
Bellpuig	32,4	30,8	0,89	19,6	29,9	0,86
Berga	18,9	19,2	0,64	26,2	26,6	0,89
Bescanó	3,0	13,0	0,48	8,3	5,8	0,21
Bigues i Riells del Fai	4,1	17,1	0,60	3,9	18,3	0,65
Bisbal d'Empordà, la	36,3	35,8	1,05	21,0	30,7	0,90
Blanes	11,0	21,5	0,63	7,2	34,3	1,01
Borges Blanques, les	28,6	22,2	0,56	18,7	24,4	0,62

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Cabrils	2,9	0,0	0,00	0,0	11,3	0,38
Calafell	9,9	7,8	0,23	8,7	32,5	0,96
Caldes de Malavella	7,9	20,8	0,69	9,1	12,3	0,41
Caldes de Montbui	13,8	12,8	0,45	18,1	15,9	0,56
Calella	20,6	28,7	0,97	26,2	38,7	1,31
Calonge i Sant Antoni	50,0	36,9	1,08	30,6	29,0	0,85
Cambriels	19,6	20,2	0,59	25,1	24,9	0,73
Canet de Mar	26,4	18,3	0,62	21,5	15,9	0,54
Canonja, la	14,5	6,3	0,20	36,0	35,3	1,10
Canovelles	27,9	35,4	1,25	41,6	30,0	1,06
Capellades	1,9	12,8	0,44	0,0	22,8	0,79
Cardedeu	10,6	13,0	0,46	4,1	15,6	0,55
Cassà de la Selva	20,0	20,9	0,77	15,0	26,6	0,98
Castellar del Vallès	7,0	5,8	0,22	13,9	12,4	0,46
Castellbisbal	7,4	11,4	0,43	12,8	11,0	0,41
Castelldefels	6,7	16,8	0,59	10,1	22,1	0,78
Castelló d'Empúries	20,5	23,2	0,66	23,6	24,0	0,68
Castell-Platja d'Aro	32,5	27,9	0,82	20,7	22,2	0,65
Celrà	15,5	17,5	0,65	17,0	23,1	0,86
Centelles	8,2	7,4	0,28	13,3	12,5	0,48
Cerdanyola del Vallès	18,4	12,9	0,47	11,1	16,6	0,61
Cervelló	14,3	10,4	0,39	8,5	13,0	0,48
Cervera	48,7	52,4	1,76	34,2	39,3	1,32
Constantí	42,6	44,9	1,40	32,8	75,0	2,34
Corbera de Llobregat	11,5	10,2	0,38	8,6	9,3	0,35
Cornellà de Llobregat	14,9	24,0	0,83	20,4	31,6	1,09

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Cubelles	6,4	8,4	0,28	1,8	7,9	0,26
Cunit	4,8	2,9	0,08	4,8	13,9	0,40
Deltebre	18,0	13,5	0,33	21,7	6,1	0,15
Dosrius	8,3	4,3	0,15	14,3	33,3	1,13
Escala, l'	15,2	14,8	0,42	19,6	6,1	0,17
Esparreguera	17,2	21,2	0,78	12,8	21,5	0,80
Esplugues de Llobregat	8,0	11,9	0,43	13,8	27,1	0,97
Figueres	21,6	33,0	0,99	28,6	38,0	1,14
Franqueses del Vallès, les	16,0	16,9	0,60	6,5	13,2	0,47
Garriga, la	5,5	4,6	0,16	4,9	9,0	0,32
Gavà	12,2	7,5	0,27	33,5	21,0	0,75
Gelida	17,4	28,8	0,99	6,7	19,7	0,68
Girona	27,0	23,7	0,81	29,5	33,7	1,15
Granollers	16,6	16,5	0,57	14,4	19,0	0,66
Guissona	11,9	26,3	0,88	11,1	22,9	0,77
Hospitalet de Llobregat, l'	15,6	20,5	0,68	5,5	19,0	0,63
Igualada	19,0	20,9	0,72	16,5	21,6	0,74
Llagosta, la	19,4	16,5	0,58	9,5	17,5	0,62
Llagostera	29,8	30,7	1,13	47,1	35,9	1,33
Lleida	32,0	35,3	1,06	36,0	36,4	1,09
Lliçà d'Amunt	1,1	9,5	0,34	1,9	18,2	0,64
Lliçà de Vall	2,9	9,7	0,34	1,5	9,2	0,33
Llinars del Vallès	11,1	8,3	0,29	9,1	7,4	0,26
Lloret de Mar	15,3	30,0	0,72	19,3	50,0	1,19
Maçanet de la Selva	21,8	44,8	1,48	25,0	37,8	1,25
Malgrat de Mar	19,3	22,9	0,77	16,2	33,7	1,14

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Manlleu	30,7	44,5	1,53	33,2	43,1	1,48
Manresa	37,8	39,5	1,38	35,1	42,1	1,47
Martorell	12,3	18,3	0,62	17,6	27,2	0,91
Masnou, el	8,2	11,0	0,39	6,6	20,5	0,73
Masquefa	15,8	6,1	0,21	11,7	10,4	0,36
Matadepera	0,9	0,8	0,03	0,0	1,9	0,07
Mataró	23,4	27,5	0,85	33,3	35,0	1,08
Moià	39,5	27,3	1,04	5,8	27,3	1,04
Molins de Rei	8,6	10,9	0,42	10,3	14,8	0,57
Mollerussa	29,6	20,4	0,58	15,8	17,9	0,51
Mollet del Vallès	19,4	23,4	0,82	18,3	28,4	0,99
Montblanc	10,6	12,9	0,39	8,9	13,3	0,40
Montcada i Reixac	23,0	15,1	0,54	31,1	28,3	1,01
Montgat	0,8	4,2	0,14	3,3	15,9	0,54
Montmeló	10,7	9,8	0,35	8,1	15,9	0,56
Montornès del Vallès	24,8	17,9	0,63	16,3	17,6	0,62
Mont-roig del Camp	15,3	12,5	0,37	5,9	23,1	0,68
Móra d'Ebre	13,2	7,5	0,21	16,3	12,9	0,37
Navarces	14,6	12,9	0,47	17,0	13,3	0,48
Navàs	15,9	13,5	0,49	0,0	4,1	0,15
Olesa de Montserrat	13,0	14,0	0,49	11,4	20,6	0,73
Olot	20,3	23,2	0,87	12,8	22,5	0,85
Palafolls	7,5	14,8	0,50	9,8	15,7	0,53
Palafrugell	35,9	39,8	1,10	19,5	36,6	1,01
Palamós	24,8	30,5	0,89	21,4	28,3	0,83
Palau-solità i Plegamans	6,0	4,9	0,18	4,3	13,3	0,50

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Pallejà	9,0	4,4	0,16	14,3	9,3	0,34
Parets del Vallès	3,3	2,8	0,10	3,7	12,5	0,44
Piera	9,3	18,4	0,63	15,2	26,7	0,92
Pineda de Mar	34,1	30,2	0,89	42,9	41,0	1,21
Polinyà	5,3	12,3	0,46	4,2	11,7	0,44
Prat de Llobregat, el	20,3	23,8	0,91	11,3	26,8	1,02
Premià de Dalt	10,5	12,9	0,43	9,5	7,7	0,26
Premià de Mar	24,4	29,9	1,01	21,8	29,9	1,01
Puigcerdà	5,9	27,1	0,75	19,6	19,4	0,54
Ràpita, la	9,9	22,5	0,55	23,5	30,1	0,74
Reus	19,1	27,0	0,81	6,6	35,5	1,06
Ripoll	15,5	24,4	0,96	19,5	14,5	0,57
Ripollet	11,0	19,2	0,69	15,9	26,5	0,96
Riudoms	20,0	5,3	0,15	20,4	7,2	0,21
Roca del Vallès, la	8,8	3,7	0,13	3,7	7,5	0,27
Roda de Berà	24,6	25,6	0,80	29,2	30,6	0,95
Roda de Ter	16,7	0,0	0,00	17,1	21,5	0,82
Roquetes	18,4	7,9	0,19	2,0	5,4	0,13
Roses	15,9	0,0	0,00	26,0	31,4	0,90
Rubí	25,6	26,0	0,92	29,7	38,6	1,36
Sabadell	20,0	21,0	0,73	32,2	38,4	1,33
Sallent	16,3	23,2	0,84	20,8	9,1	0,33
Salou	33,1	30,7	0,83	41,6	49,2	1,32
Salt	44,6	46,6	1,28	65,2	66,8	1,83
Sant Adrià de Besòs	31,2	27,9	0,89	28,8	39,3	1,26
Sant Andreu de la Barca	9,6	18,1	0,67	6,0	16,7	0,62

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Sant Andreu de Llavaneres	13,1	5,3	0,18	16,9	7,7	0,26
Sant Antoni de Vilamajor	20,7	10,9	0,38	-	-	-
Sant Boi de Llobregat	16,7	20,3	0,71	22,5	28,3	0,99
Sant Celoni	19,3	20,0	0,71	6,6	28,8	1,02
Sant Cugat del Vallès	4,2	6,3	0,23	6,2	15,2	0,55
Sant Esteve Sesrovires	5,6	6,4	0,24	3,3	4,5	0,17
Sant Feliu de Codines	11,9	7,7	0,27	21,1	21,7	0,77
Sant Feliu de Guíxols	28,4	25,5	0,73	13,8	37,4	1,07
Sant Feliu de Llobregat	6,1	10,9	0,41	11,5	19,5	0,73
Sant Fost de Campsentelles	2,1	9,4	0,33	5,0	24,4	0,86
Sant Fruitós de Bages	14,8	12,0	0,43	19,4	32,5	1,18
Sant Hilari Sacalm	18,8	17,9	0,59	14,6	19,0	0,63
Sant Joan de Vilatorrada	9,3	21,3	0,77	15,9	10,6	0,38
Sant Joan Despí	8,3	11,9	0,45	15,9	22,3	0,84
Sant Just Desvern	11,8	7,5	0,28	4,8	10,1	0,37
Sant Pere de Ribes	13,3	7,8	0,24	6,8	12,2	0,38
Sant Pol de Mar	3,2	2,2	0,07	3,9	9,4	0,32
Sant Quirze del Vallès	6,3	8,1	0,30	6,3	11,3	0,42
Sant Sadurní d'Anoia	11,1	11,5	0,40	8,4	9,8	0,34
Sant Vicenç de Castellet	38,4	41,5	1,50	31,7	30,7	1,11
Sant Vicenç de Montalt	5,3	7,1	0,24	16,2	10,8	0,37
Sant Vicenç dels Horts	14,3	16,1	0,56	9,9	13,3	0,46
Santa Coloma de Cervelló	13,7	0,0	0,00	8,3	5,7	0,21
Santa Coloma de Farners	34,8	33,8	1,12	10,6	10,2	0,34
Santa Coloma de Gramenet	31,6	32,3	1,01	44,7	48,7	1,52
Santa Cristina d'Aro	9,1	0,0	0,00	-	-	-

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Santa Eulàlia de Ronçana	10,8	20,3	0,72	6,3	14,2	0,50
Santa Margarida de Montbui	37,5	30,0	1,03	30,5	40,4	1,39
Santa Margarida i els Monjos	30,2	18,4	0,63	2,2	21,2	0,73
Santa Maria de Palautordera	12,9	19,2	0,68	6,4	16,2	0,57
Santa Perpètua de Mogoda	11,8	14,6	0,51	16,7	23,0	0,80
Santpedor	1,5	6,3	0,23	5,3	4,5	0,16
Sarrià de Ter	5,6	5,9	0,22	9,7	14,3	0,53
Selva del Camp, la	1,8	6,2	0,18	0,0	10,6	0,31
Sénia, la	17,2	10,7	0,26	23,5	35,7	0,88
Sentmenat	7,5	1,4	0,05	2,4	16,2	0,61
Seu d'Urgell, la	7,9	12,5	0,32	11,9	23,7	0,61
Sils	12,0	26,5	0,88	15,6	17,4	0,58
Sitges	14,6	9,7	0,31	4,0	19,9	0,63
Solsona	22,9	30,0	0,87	29,4	18,0	0,52
Súria	13,1	13,6	0,49	0,0	18,8	0,68
Taradell	10,7	4,2	0,16	1,8	15,7	0,59
Tarragona	22,9	26,1	0,87	28,5	39,0	1,30
Tàrrega	24,4	26,9	0,77	29,4	30,0	0,86
Teià	4,4	4,0	0,14	7,9	17,8	0,60
Terrassa	19,5	26,0	0,90	26,5	35,1	1,22
Tiana	0,0	3,6	0,12	1,9	2,5	0,08
Tona	16,1	8,9	0,33	16,7	14,5	0,54
Tordera	21,8	24,8	0,84	29,8	20,6	0,70
Torelló	35,9	26,1	1,00	13,7	20,6	0,79
Torredembarra	24,4	23,0	0,72	30,6	46,2	1,44
Torrelles de Llobregat	2,6	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00

Municipi	I3			1r d'ESO		
	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat	2022/2023	2023/2024	Ràtio alumnat NEE / alumnat vulnerable estimat
	NEE B (%)	NEE B (%)		NEE B (%)	NEE B (%)	
Torroella de Montgrí	28,2	28,2	0,82	31,0	35,2	1,03
Tortosa	14,7	17,5	0,49	29,4	21,6	0,60
Tossa de Mar	0,0	0,0	0,00	0,0	25,6	0,85
Tremp	30,2	0,0	0,00	26,7	28,6	0,75
Ulldecona	14,6	19,4	0,48	19,0	21,2	0,52
Vacarisses	8,0	3,7	0,14	7,0	16,5	0,62
Vallirana	7,3	10,1	0,37	4,3	13,2	0,49
Valls	29,3	27,6	0,90	5,4	20,8	0,68
Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant	11,3	14,9	0,44	10,2	7,8	0,23
Vendrell, el	14,8	30,3	0,90	8,3	14,2	0,42
Vic	31,0	38,4	1,41	37,2	44,2	1,63
Vidreres	21,7	15,4	0,51	12,0	23,7	0,79
Vielha e Mijaran	0,0	0,0	0,00	5,5	11,3	0,35
Viladecans	9,4	14,0	0,51	17,2	21,4	0,78
Viladecavalls	4,9	6,3	0,23	0,0	8,7	0,33
Vilafant	4,7	9,1	0,26	9,8	14,6	0,42
Vilafranca del Penedès	21,5	25,7	0,84	14,1	27,4	0,89
Vilanova del Camí	31,1	34,9	1,20	27,8	29,4	1,01
Vilanova del Vallès	4,0	2,1	0,07	1,3	0,0	0,00
Vilanova i la Geltrú	8,0	10,1	0,32	8,5	14,9	0,48
Vila-seca	24,3	37,2	1,16	39,1	34,1	1,06
Vilassar de Dalt	0,0	1,8	0,06	6,4	13,3	0,45
Vilassar de Mar	2,1	7,9	0,27	1,0	10,3	0,35

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i l'Idescat.

Nota. L'estimació d'alumnat vulnerable s'ha fet en funció del percentatge de rendes inferiors al 60 % de la mediana (2012) i, en el cas del conjunt de Catalunya, de la taxa del risc de pobresa infantil de l'Idescat (2022).

3.2. Millorar l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques abans de l'inici de curs

Un cop feta la detecció, l'alumnat amb necessitats educatives específiques s'ha d'escolaritzar de manera equilibrada entre els diferents centres de cada zona.

El Decret 11/2021 aporta diferents instruments per garantir l'escolarització equilibrada d'alumnat abans de l'inici de curs, com són l'establiment d'una proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques que pot ser escolaritzat en cada centre de la zona, l'allargament de la vigència de la reserva fins a l'inici de curs i la doble via d'accés al sistema educatiu per a l'alumnat "ordinari" i l'alumnat amb necessitats educatives específiques (doble via d'accés), a través de les places ordinàries o de les places reservades (vigents fins a l'inici de curs). Es tracta, en tot cas, que l'alumnat amb necessitats educatives específiques només pugui ser assignat a llocs de reserva abans de l'inici de curs, com a via exclusiva d'accés al sistema educatiu, i que la resta d'alumnat només ho pugui fer a les places ordinàries.

3.2.1. Principals avenços durant l'any 2023

Des de la signatura del Pacte, hi ha hagut una millora significativa en l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques entre centres

L'anàlisi dels desequilibris en l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques en els nivells en què es desenvolupa un procés massiu d'admissió, fonamentalment I3 i 1r d'ESO, posa de manifest que, particularment a I3, **aquests desequilibris s'han reduït més d'un 38,3 % des de la signatura del Pacte**. Els índexs de dissimilitud han passat del 0,60 el curs 2018/2019 al 0,37 el 2023/2024 (octubre) (taula 11).

Taula 11. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat a Catalunya (2016-2023)

Nivell	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024 (oct.)
I3	0,53	0,59	0,60	0,49	0,49	0,46	0,40	0,37
1r d'ESO	0,41	0,40	0,34	0,29	0,37	0,35	0,36	0,35

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Els índexs de dissimilitud d'aquesta taula estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen com a mínim dos centres de primària o dos centres de secundària.

S'ha reduït el nombre de municipis amb nivells elevats de segregació de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3. Mentre que en el curs 2018/2019 hi havia un 40,6 % de municipis de més de 5.000 habitants que tenia índexs de dissimilitud superiors al 0,40, aquesta proporció ha baixat al 10,8 % en el cas del curs 2022/2023. En canvi, la proporció de municipis amb índexs inferiors a 0,20 ha augmentat del 13,2 % al 35,8 % en aquest mateix període (taula 12).

Taula 12. Municipis de més de 5.000 habitants en funció del nivell de segregació escolar a I3 de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a Catalunya (2018/2019 - 2022/2023)

I3	No NEE / Només un centre	Fins a 0,20	De 0,20 a 0,30	De 0,30 a 0,40	Més de 0,40	Total
2018/2019	54	28	29	15	86	212
%	25,5	13,2	13,7	7,1	40,6	100,0
2022/2023 (set.)	19	67	51	34	41	212
%	9,0	31,6	24,1	16,0	19,3	100,0
2022/2023 (jul.)	19	76	47	47	23	212
%	9,0	35,8	22,2	22,2	10,8	100,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

En el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024, la reserva de places s'adequa a la detecció feta en més d'un 85 % de casos a I3 i en prop del 100 % de casos a 1r d'ESO, molt per sobre de l'adequació que es feia abans de la signatura del Pacte

S'ha millorat l'adequació del nombre de places reservades a la quantitat d'alumnat amb necessitats educatives específiques resident a la zona. Abans de la signatura del PSEC, al curs 2018/2019, la reserva de places estava clarament sobredimensionada, amb un 50 % de places reservades a I3 i un 30 % de places a 1r d'ESO que quedaven vacants, fet que dificultava la possibilitat de promoure l'escolarització equilibrada. Al curs 2023/2024, aquesta proporció de places de reserva vacants s'ha reduït en l'oferta inicial a prop del 15 % a I3 i a prop del 0 % a 1r d'ESO (taula 13 i gràfic 9).

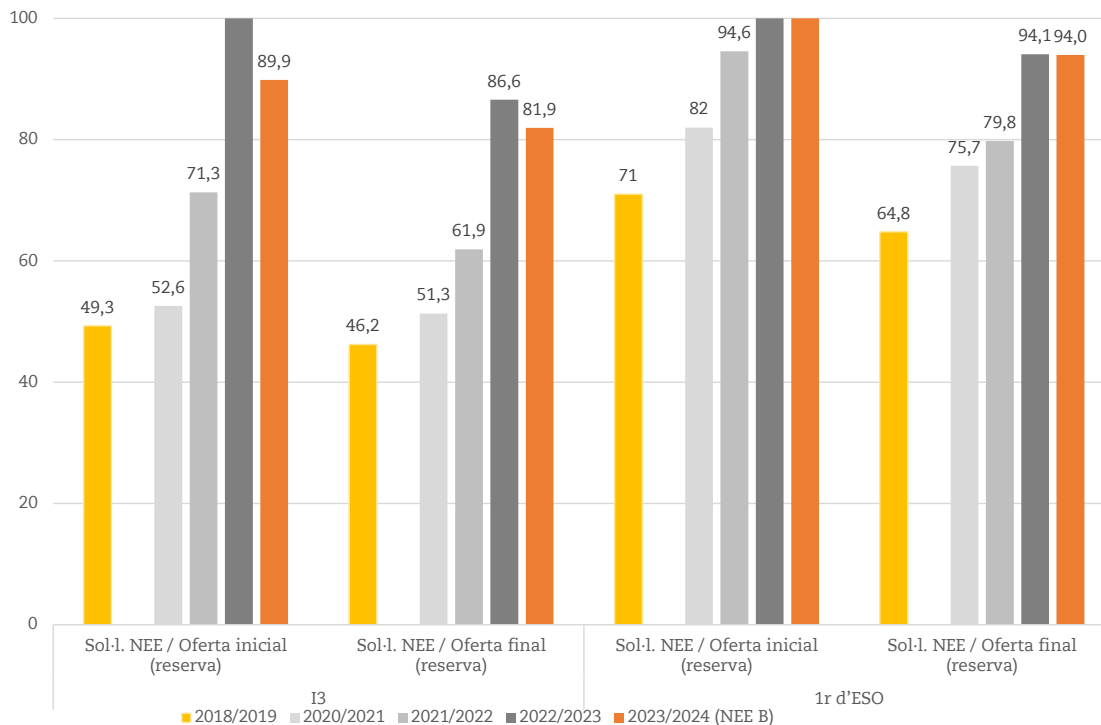
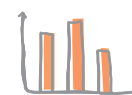
Taula 13. Evolució de l'equilibri entre les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques i la reserva de places a I3 i 1r d'ESO (2018-2023)

Etapa	Tipus	2018/ 2019	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	NEE A	NEE B
I3	Sol.l. NEE / Oferta inicial (reserva)	49,3	52,6	71,3	128,0	86,1	70,2	89,9
	Sol.l. NEE / Oferta final (reserva)	46,2	51,3	61,9	86,6	79,1	66,5	81,9
1r d'ESO	Sol.l. NEE / Oferta inicial (reserva)	71,0	82,0	94,6	159,2	105,4	99,8	106,4
	Sol.l. NEE / Oferta final (reserva)	64,8	75,7	79,8	94,1	93,1	88,7	94,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 9. Evolució de l'equilibri entre les sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques i la reserva de places a I3 i 1r d'ESO (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

En el procés d'admissió per al curs 2022/2023, la detecció es va fer amb retard, i això va provocar que s'hagués de modificar de manera ostensible la reserva un cop passat el període de preinscripció (en detriment de les places ordinàries, que es van reduir de manera significativa). La modificació substancial de l'oferta va poder desvirtuar el procés de preinscripció en determinats centres, perquè van alterar molt substancialment l'oferta de places disponibles que s'havia comunicat a les famílies en el moment de formalitzar la sol·licitud de preinscripció. **En el procés d'admissió per al curs 2023/2024, la planificació de la reserva s'ha fet de manera més adequada: mentre que en el procés del curs passat a l'oferta inicial de places es va haver d'incrementar un 47,8 % (4.430 places), enguany aquesta oferta s'ha ampliat un 9,6 % (1.105 places).**

3.2.2. Principals aspectes que cal millorar

Hi ha marge de millora per garantir una escolarització plenament equilibrada de l'alumnat abans de l'inici de curs

Amb caràcter general, la garantia d'escolarització en el centre on es tenen germans escolaritzats o la garantia de continuïtat en el mateix centre en el pas de primària a secundària limiten la capacitat de l'Administració de garantir una escolarització plenament equilibrada. En alguns municipis, aquestes dificultats també poden venir donades per dèficits de detecció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques o per les situacions de sobreoferta en la reserva de places, entre d'altres. Malgrat les millores introduïdes, però, **a l'encara s'hauria de distribuir (hipotèticament) el 37 % de l'alumnat amb necessitats educatives específiques dins del sistema per assolir aquest objectiu.**

Hi ha un 10,8 % de municipis que tenen nivells de segregació escolar elevats, amb índexs de dissimilitud superior al 0,40. Una tercera part dels municipis (33,0 %) tenen índexs amb valors superiors al 0,30.

Hi ha una manca d'equivalència en el procediment d'assignació de plaça entre l'alumnat amb necessitats educatives específiques i la resta d'alumnat en el procés ordinari d'admissió

El Decret 11/2021 estableix un procediment diferenciat per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques (arts. 30 i 33.1). Així, l'assignació de plaça abans de l'inici de curs, quan la reserva és vigent, es produeix en el marc de l'oferta de places reservades per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques (arts. 36.2 i 57). L'alumnat amb necessitats educatives específiques no pot matricular-se en places ordinàries i l'alumnat "ordinari" no pot matricular-se en places reservades.

No obstant això, l'assignació de plaça de reserva hauria de seguir un procediment equivalent a l'assignació ordinària, i hauria d'estar condicionada a l'existència de vacants disponibles i a l'ordenació de les sol·licituds en funció dels criteris de prioritat en cas que el nombre de sol·licituds sigui superior al de vacants disponibles. Cal tenir present que els criteris de prioritat establerts pel Decret 11/2021 en la fase d'assignació ordinària són l'existència de germans al centre, la proximitat del domicili i la renda per càpita. Els dos primers criteris també estan previstos específicament per a l'assignació de plaça de reserva, i la renda per càpita és el factor principal per considerar la concurrència de necessitats educatives específiques.

En aquest sentit, en el supòsit que les places de reserva d'un determinat centre estiguessin cobertes i el centre tingués més demanda que oferta, l'alumnat que no hi hauria obtingut plaça seria assignat a places de reserva vacants a altres centres.

Amb caràcter previ al procés d'admissió, no es pot determinar que l'alumnat amb necessitats educatives específiques tingui menys probabilitats d'accedir a la plaça sol·licitada que l'alumnat "ordinari" pel fet d'accedir-hi a través de la reserva de places. Quan la sol·licitud es presenta en un centre amb una composició social afavorida amb sobredemanda, l'alumnat amb necessitats educatives específiques acostuma a tenir més opcions d'obtenir-hi plaça que l'alumnat "ordinari"; en canvi, en centres amb una composició social desafavorida, l'alumnat amb necessitats educatives específiques té més dificultats d'accés per la necessitat d'evitar-hi l'elevada concentració d'aquest alumnat.

Tot i això, l'alumnat amb necessitats educatives específiques no s'incorpora al sistema educatiu abans de l'inici de curs a través d'un procés equivalent al de l'alumnat "ordinari", i aquesta manca d'equivalència pot tenir caràcter discriminatori quan incorpora més limitacions a l'hora d'accedir a la plaça sol·licitada en la preinscripció. Aquesta manca d'equivalència s'evidencia en quatre aspectes bàsics:

- **Es priva l'alumnat amb necessitats educatives específiques que no ha obtingut plaça en cap dels centres escollits a participar en la segona fase del procés (ampliació de sol·licituds).** El Decret 11/2021 estableix que "la resolució anual de convocatòria del procés d'admissió pot preveure un període perquè les famílies que no han obtingut cap de les places sol·licitades amplii'n les peticions de la seva sol·licitud de preinscripció en el marc de les vacants disponibles" (art. 41.3). La Resolució EDU/507/2023, de 16 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes als centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos

ensenyaments sostinguts amb fons públics, per al curs 2023-2024, preveu la possibilitat d'ampliar les peticions de la sol·licitud de preinscripció dins del termini establert en el calendari, en el marc de les vacants existents. Contràriament al que succeeix amb l'alumnat "ordinari", però, l'alumnat amb necessitats educatives específiques no participa necessàriament en aquesta segona fase del procés.

■ **No s'utilitza la llista d'espera al centre per assignar places vacants de reserva sobrevingudes.** El Decret 11/2021 estableix que s'han de publicar les llistes d'espera, en què consta l'alumnat la sol·licitud del qual no ha pogut ser atesa en aquell centre per falta de vacants, convenientment ordenades d'acord amb el barem establert (art. 44); que han d'estar operatives fins a l'inici de curs (art. 45), i que s'han d'adjudicar les vacants per ordre de la llista d'espera (art. 46). En general, l'assignació de les places de reserva no s'acostuma a regir per la llista d'espera, i l'alumnat amb necessitats educatives específiques que és assignat a una plaça de reserva no modifica l'escolarització en el cas de vacants sobrevingudes en el centre que havia escollit i en el qual no va obtenir plaça.

■ **No sempre es respecta l'itinerari d'adscripció en el pas de primària a secundària en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives específiques.** El Decret 11/2021 preveu que "en els ensenyaments obligatoris, en la fase d'assignació prèvia per adscripció es garanteix una plaça a l'alumnat en el centre adscrit o en un d'ells si hi ha una adscripció a més d'un centre" (art. 32.2). L'Administració manifesta que intenta garantir aquest dret a plaça a un centre adscrit a l'alumnat que sol·licita com a primeres opcions tots els centres adscrits disponibles i ho fa de forma correlativa. Això fa que en algunes ocasions es facin increments de places per grup o d'unitats per facilitar que l'alumnat procedent de centres adscrits tingui plaça. La institució del Síndic de Greuges constata, però, que aquesta condició s'acostuma a garantir en el cas de l'alumnat "ordinari". En l'admissió a secundària, i amb l'objectiu de maximitzar les possibilitats de reduir els desequilibris, l'alumnat amb necessitats educatives específiques és assignat a places de reserva sense necessitat que hi hagi una relació d'adscripció amb el centre d'origen (un cop cobertes les places de reserva en els centres adscrits). La necessitat de garantir l'escolarització equilibrada d'alumnat fa que hi hagi alumnat amb necessitats educatives específiques que, malgrat sol·licitar tots els centres adscrits, s'assigni a altres centres.

■ **Es poden donar casos, no generalitzats, en què l'assignació de les places de reserva no es faci a partir de la baremació de les sol·licituds presentades com es fa en el cas de l'alumnat "ordinari".**

La manca d'equivalència en l'admissió de l'alumnat "ordinari" i de l'alumnat amb necessitats educatives específiques segueix produint-se a partir de l'inici de curs

El Decret 11/2021 estableix que si l'alumnat té necessitats educatives específiques s'ha d'escolaritzar d'acord amb els criteris establerts específicament per a aquest alumnat. Després de l'inici de curs, quan la reserva ja no és vigent, les sol·licituds d'admissió que es presenten fora del període ordinari de preinscripció s'assignen d'acord amb el criteri d'escolarització equilibrada d'alumnat (arts. 49.2 i 57.5).

Mentre que l'alumnat "ordinari" pot accedir a qualsevol de les places vacants, l'alumnat amb necessitats educatives específiques no es pot escolaritzar a qualsevol de les places vacants, sinó que ho ha de fer d'acord amb el criteri d'escolarització equilibrada d'alumnat (de vegades, per mitjà d'increments de ràtio).

No obstant això, si bé el Decret 11/2021 no preveu que l'alumnat sense necessitats educatives específiques escolaritzat fora de termini hagi de condicionar la seva admissió al centre amb places vacants a la validació per part de la comissió de garanties d'admissió, sí que incorpora mecanismes per condicionar l'admissió d'aquest alumnat amb criteris d'escolarització equilibrada d'alumnat. Aquesta normativa estableix instruments per garantir que l'escolarització equilibrada d'alumnat que es matricula fora del període ordinari de preinscripció s'acompleix *de facto*, especialment a partir de l'inici de curs. El Decret 11/2021 preveu, d'una banda, la possibilitat de reduir ràtios per grup (art. 58) i, de l'altra, la possibilitat de fer un tancament de ràtios a partir de l'inici de curs (art. 60).

Així, amb l'objectiu de garantir l'escolarització equilibrada de l'alumnat que s'incorpora al sistema educatiu un cop el curs ja ha començat, a partir de l'inici del curs escolar el Departament d'Educació pot establir per als centres d'una mateixa zona ràtios per unitat equiparables a l'alumnat matriculat a partir de l'inici de curs. En aquest cas, les sol·licituds d'admissió presentades seran ateses per la comissió de garanties d'admissió, atesa la manca de places vacants al centre sol·licitat, que haurà d'oferir una plaça escolar després d'escoltar la família i aplicar els criteris d'assignació de la matrícula fora de termini a partir de l'inici de curs. A la pràctica, però, aquesta previsió no s'aplica en la majoria de municipis.

Hi ha manca de transparència en els criteris que s'empren per assignar plaça a l'alumnat amb necessitats educatives específiques

L'alumnat que accedeix a places ordinàries té una informació més precisa sobre el desenvolupament del procés d'admissió.

D'una banda, l'assignació de plaça es fa a partir de criteris clars i coneguts i depèn de la baremació de les sol·licituds presentades en cada centre i l'ordre en què s'ha sol·licitat cadascun dels centres. I de l'altra, com a garantia de transparència, les famílies disposen de llistes del procés de preinscripció i matrícula en els diferents tràmits clau per saber la posició que s'ocupa en cada moment (llista de sol·licituds de preinscripció al centre amb la puntuació provisional i la puntuació un cop resoltes les reclamacions; llista ordenada de les sol·licituds de preinscripció al centre; llista d'alumnes admesos, amb indicació del centre demanat en primera opció; llista d'espera, i llista d'alumnes matriculats al centre procedents del procés de preinscripció i admissió).

Malgrat aquesta transparència, també hi ha marge de millora, especialment perquè el procés d'admissió té un cert nivell de complexitat, i les famílies no sempre coneixen suficientment els criteris regulats en la normativa i els criteris addicionals que estableix l'Administració per assignar places escolars. En el cas de l'adscripció, per exemple, l'Administració manifesta, com ja s'ha dit anteriorment, que intenta garantir el dret a plaça a un centre adscrit a l'alumnat que sol·licita com a primeres opcions tots els centres adscrits disponibles i ho fa de forma correlativa. Les famílies no coneixen aquest criteri. **La garantia de plaça a un centre adscrit està establerta en el Decret 11/2021, però els criteris que utilitza l'Administració per fer efectiva aquesta garantia** (és a dir, la necessitat de sol·licitar de forma consecutiva tots els centres adscrits en el procés ordinari de preinscripció per fer valdre la garantia de plaça a un centre adscrit) **no estan regulats, ni se'n fa difusió**.

El Departament d'Educació ha informat recentment aquesta institució que s'intentarà millorar la redacció d'aquest punt de la resolució que regula la preinscripció per al curs 2024/2025, per fer-la més entenedora.

En el cas de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, l'assignació de plaça es fa per resolució motivada del director o la directora dels serveis territorials del Departament, a proposta de la respectiva comissió de garanties d'admissió i abans d'iniciar l'escolarització (art. 57.1 Decret 11/2021), després de ponderar, entre d'altres, els criteris d'escolarització equilibrada de l'alumnat entre els centres de la zona educativa i la voluntat dels pares, mares, tutors o tutores expressada en la seva sol·licitud d'admissió (art. 57.3). **A la pràctica, però, no hi ha garantia que els criteris emprats hagin estat els mateixos que els de l'alumnat "ordinari", i que siguin coneguts per les famílies.**

El fet que l'alumnat amb necessitats educatives específiques no pugui participar en el procés d'ampliació de sol·licituds o que no consti a les llistes d'espera no contribueix a garantir la transparència del procés.

En l'assignació de plaça a l'alumnat amb necessitats educatives específiques no sempre es tenen en compte les desigualtats socials existents i les garanties de proximitat i de gratuïtat

L'alumnat socialment desafavorit no té les mateixes oportunitats que l'alumnat socialment afavorit per accedir a un centre escolar o un altre. De fet, l'alumnat socialment desafavorit acostuma a tenir més limitacions de desplaçament, pel cost que suposa i per la menor disponibilitat de mitjans de transport, i també més dificultats a l'hora de sufragar les quotes que cobren els centres.

Les condicions d'escolarització que ofereixen els diferents centres, alhora, també difereixen entre centres, ja que hi ha grans diferències entre ells pel que fa a l'accessibilitat geogràfica i els costos d'escolarització. Hi ha centres públics o concertats que s'ubiquen als afores dels nuclis de població, per exemple, o que no estan ben connectats amb la xarxa de transport públic. Amb caràcter general, els centres concertats tenen quotes més elevades que els centres públics, tot i que hi ha diferències significatives entre centres dins de cada sector de titularitat. Aquestes diferències poden generar desigualtats en l'escolarització de l'alumnat socialment menys afavorit.

Les mesures d'escolarització equilibrada no sempre tenen en compte les desigualtats educatives que condicionen l'escolarització de l'alumnat, i les diferències en els projectes educatius dels centres i en les condicions d'escolarització que ofereixen poden contribuir a reproduir aquestes desigualtats. No hauria de succeir que l'assignació de plaça a un centre o un altre situés l'alumnat assignat en una posició de desavantatge.

En algunes ocasions, l'alumnat amb necessitats educatives específiques és assignat d'ofici a places fora de la seva zona o en centres concertats amb quotes més elevades. Aquesta assignació de plaça a l'alumnat amb necessitats educatives específiques es fa sovint sense un acompanyament adequat i sense tenir en compte la incidència d'aquestes desigualtats socials i els efectes de la manca de garanties de proximitat i de gratuïtat.

La convocatòria dels ajuts previstos en el Decret 11/2021 suposa un avenç en la reducció d'aquestes desigualtats, però aquests ajuts encara tenen dèficits de cobertura, bé perquè s'estan desplegant de manera progressiva i encara només cobreixen quatre dels dotze nivells educatius necessaris (13, 14, 1r d'ESO i 2n d'ESO), bé perquè no cobreixen necessàriament la totalitat de costos d'escolarització. A més, convé destacar que el servei de menjador als centres concertats acostuma a ser més car que el dels centres públics, i aquest cost no queda cobert per les beques de menjador escolar.

L'assignació de plaça per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques no hauria de ser fora de la zona, com tampoc no s'acostuma a assignar d'ofici fora de la zona l'alumnat "ordinari", i hauria de garantir la gratuïtat de l'escolarització i condicions equivalents d'accés als serveis escolars no coberts per aquesta gratuïtat.

No es garanteix encara plenament la doble via d'accés al sistema educatiu entre l'alumnat amb necessitats educatives específiques i l'alumnat "ordinari"

Encara hi ha alumnat amb necessitats educatives específiques que s'escolaritza en places ordinàries. Aquesta situació es produeix de manera clara en el cas de l'alumnat amb aquestes necessitats que té germans als centres i que s'hi escolaritza, encara que la reserva sigui insuficient. **També es produeix amb la resta d'alumnat en el període de temps que hi ha entre la pèrdua de vigència de la reserva de places (31 d'agost de 2023 en el darrer procés d'admissió) i la pèrdua de vigència de la llista d'espera (4 de setembre de 2023).** L'alumnat "ordinari" només hauria de ser matriculat a places ordinàries i l'alumnat amb necessitats educatives específiques, a places reservades (vigents fins a l'inici de curs).

El Decret 11/2021 preveu la planificació diferenciada de les places de reserva en tots o en alguns dels centres d'una mateixa zona educativa, sempre que les diferències de llocs reservats entre els centres d'una mateixa zona educativa estiguin plenament justificades per la necessitat de combatre la segregació escolar i de promoure l'equilibri en l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques entre aquests centres (art. 55.2). **La institució del Síndic de Greuges constata que en moltes zones hi ha centres amb més concentració d'alumnat amb necessitats educatives específiques que tenen una reserva més gran de places que els centres amb una concentració més baixa d'aquest alumnat.** Aquesta situació es pot donar generalment per garantir l'accés a l'alumnat amb necessitats educatives específiques amb germans al centre, tot i que no hi ha garantia que sempre sigui així.

Hi ha retards en l'assignació de plaça més enllà de l'inici de curs a alumnat que ha presentat sol·licituds fora de termini però abans d'aquest inici de curs

Un nombre significatiu d'alumnat que presenta sol·licitud de preinscripció durant els mesos d'estiu no té plaça assignada abans de començar el curs escolar. Aquesta circumstància, que s'ha produït també entre l'alumnat ordinari, ha afectat especialment l'alumnat amb necessitats educatives específiques.

En el cas de la ciutat de Barcelona, per exemple, 3.746 alumnes han sol·licitat matricular-se durant l'estiu per al curs 2023/2024 als ensenyaments

d'educació infantil de segon cicle, primària i secundària obligatòria, una tercera part dels quals (38,1 %) tenen necessitats educatives específiques. Entre el 15 % i el 20 % de les sol·licituds que es presenten abans de l'inici de curs es produeixen a l'estiu. L'estimació de sol·licituds durant els mesos d'estiu per al conjunt de Catalunya és de més de 10.000.

El 90,9 % de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE A) preinscrit entre els mesos de juny i agost (77) va ser assignat a un centre després de l'inici de curs, igual que el 92,0% de l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques (NEE B) (1.274). Aquesta proporció és del 27,0 % (627) en el cas de l'alumnat ordinari.

Tot i que el Consorci d'Educació de Barcelona ha treballat a l'agost, amb dotacions addicionals, per fer les assignacions de plaça de les sol·licituds presentades durant els mesos d'estiu, no s'ha aconseguit garantir aquesta assignació abans de l'inici de curs, ja sigui perquè l'alumnat NEE A estava pendent de ser entrevistat i/o de rebre orientació sobre el tipus de centre o recurs necessari, perquè hi ha hagut problemes amb la introducció d'informació al nou sistema de gestió de l'admissió fora del període de preinscripció (GEA), o perquè moltes de les assignacions de les sol·licituds no es van poder començar a fer fins al moment en què van caducar les llistes d'espera, el 5 de setembre.

Tant, d'una banda, la vigència de la reserva de places fins a l'inici de curs, prevista en el Decret 11/2021 (art. 55.4), que es va posar en pràctica per primer cop en el procés d'admissió corresponent al curs 2022/2023 per reforçar la doble via d'accés i que és positiva per escolaritzar de manera equilibrada la matrícula fora de termini d'alumnat amb necessitats educatives específiques que s'incorpora abans d'iniciar el curs escolar, com, de l'altra, la vigència de la llista d'espera, que ordena les sol·licituds que no han pogut ser ateses en centres sol·licitats, fins dos dies abans de l'inici de curs (4 de setembre de 2023), afavoreixen que una part significativa de l'oferta quedi bloquejada per a l'assignació de plaça de l'alumnat que presenta sol·licituds fora de termini. **Cal garantir les assignacions (si escau, amb preassignacions prèvies) durant els dos dies abans de l'inici de curs.**

Cal un bon programa de gestió de les sol·licituds d'admissió que faciliti el coneixement de vacants i l'assignació de plaça de les sol·licituds presentades fora de termini. Més enllà d'incorporar millores en el sistema de gestió GEA, el Síndic de Greuges recorda la importància de garantir que les comissions de garanties d'admissió (o els òrgans responsables de l'escolarització en el cas de Barcelona) estiguin operatives durant els mesos d'estiu per garantir que tot l'alumnat preinscrit abans de l'inici de curs és assignat a una plaça abans de començar l'activitat lectiva.

Hi ha municipis en què la periodicitat de les reunions i el volum de sol·licituds fora de termini existents no són adequades per garantir l'assignació de plaça abans de l'inici de curs o pocs dies després.

La reserva diferenciada de places ha generat més queixes a la institució del Síndic de Greuges sobre el procés d'admissió d'alumnat

En el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024, s'ha fet per primer cop la reserva diferenciada de places per a alumnat amb necessitats educatives especials (NEE A) i per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques (NEE B), d'acord amb el que estableix el Decret 11/2021 (art. 55.3). **A I3, la reserva per a l'alumnat NEE B ha tingut un nivell d'adequació més elevat que la reserva per a l'alumnat NEE A: mentre que en l'oferta final les sol·licituds d'alumnat NEE B han cobert el 81,9 % de les places reservades per a aquest alumnat, aquesta proporció només ha estat del 66,5 % en el cas de l'alumnat NEE A (taula 13).**

Malgrat que la reserva diferenciada afavoreix la distribució de l'alumnat amb necessitats educatives especials entre els centres, el fet que una tercera part de les places reservades per a l'alumnat NEE A quedin vacants pot tenir impacte sobre la reducció de desequilibris en el nivell de complexitat dels centres, especialment si aquestes places vacants no es reserven o no s'aprofiten per escolaritzar alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques. **Hi ha prop de 1.000 places reservades en l'oferta inicial i 1.500 places reservades en l'oferta final més que sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives especials.**

La reserva diferenciada de plaça ha fet que hi hagi, en general, una única plaça per unitat per a alumnat amb necessitats educatives especials (NEE A). **Només el 6,2 % de les unitats d'I3 han tingut una reserva superior a 1, i només el 38,8 % dels centres tenen una reserva superior a 1, generalment perquè tenen més d'una línia.** Aquest fet ha generat més queixes de les famílies a la institució del Síndic de Greuges en el cas dels centres amb més sol·licituds que places disponibles. **Aquesta circumstància, però, només s'ha produït en el 8,9 % dels centres (200).** En el cas de la reserva per a l'alumnat NEE B, aquesta proporció és més elevada: el 17,9 % dels centres (403) han tingut més sol·licituds d'aquest alumnat que places reservades.

El fet de no publicar la reserva diferenciada per a alumnat amb necessitats educatives especials i la rigidesa que ha suposat disposar d'una plaça per unitat en la majoria de centres han provocat més queixes entre les famílies.

3.3. Gestionar la matrícula viva a partir de l'inici de curs

Després de l'inici de curs, el Decret 11/2021 preveu criteris per garantir l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques i per evitar la concentració de la matrícula viva als centres amb una composició social més desafavorida, com ara el tancament de ràtios per grup o el deure de les comissions de garanties d'admissió de validar les sol·licituds que es presenten durant el curs i l'assignació als centres.

El Decret 11/2021 també estableix la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques, que és un dels instruments bàsics per evitar la concentració d'aquest alumnat a determinats centres.

Una de les principals causes de la concentració d'alumnat socialment desafavorit a determinats centres ha tingut a veure, especialment durant els períodes amb elevats fluxos immigratoris, amb dèficits d'escolarització equilibrada en la gestió de la matrícula fora de termini, eminentment d'alumnat d'incorporació tardana arribat durant el curs escolar.

3.3.1. Principals avenços durant l'any 2023

La proporció d'alumnat amb necessitats educatives específiques escolaritzat fora de termini als centres amb elevada complexitat ha tendit a reduir-se des de la signatura del PSEC, i ho ha fet especialment durant el curs 2022/2023

El curs 2022/2023 s'ha reduït la proporció de matrícula viva assignada a centres amb elevada complexitat respecte al curs 2018/2019, del 40,2 % al 29,4 % a primària i del 30,1 % al 22,3 % a secundària (gràfic 10). Aquesta reducció, que gira a l'entorn del 25 %, s'ha produït especialment durant el curs 2022/2023.

El curs 2022/2023 també s'ha reduït la proporció de matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques a centres amb elevada complexitat respecte al curs 2020/2021 (del 42,6 % el curs 2020/2021 al 33,8 % el curs 2022/2023 a primària, i del 34,2 % al 25,9 % a secundària, nou punts percentuals menys) (taula 14).

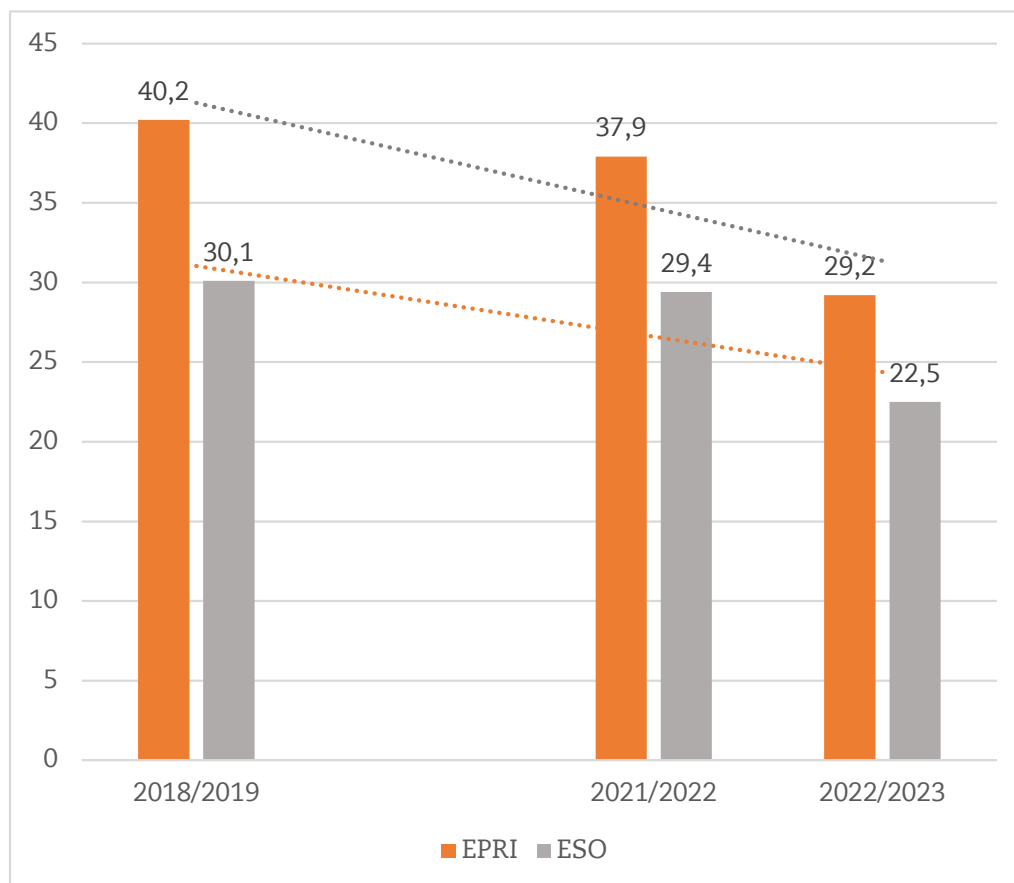
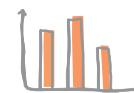

Taula 14. Evolució de les dades relacionades amb la gestió de la matrícula viva (2018-2023)

EI i EP	2018/ 2019	2020/ 2021	(Matrícula viva NEE)	2021/ 2022	(Matrícula viva NEE)	2022/ 2023	(Matrícula viva NEE)
Nombre de matrícula viva en centres d'alta complexitat	6.583	5.583	4.804	6.658	4.926	6.118	4.885
Percentatge de matrícula viva en centres d'alta complexitat	5,3	3,6	3,1	4,6	3,4	4,2	3,4
Percentatge de matrícula viva assignada a centres d'alta complexitat	40,2	36,5	42,6	37,9	38,1	29,2	33,8
Nombre de matrícula viva	16.384	15.289	11.277	17.581	12.929	20.985	14.441
Percentatge de matrícula viva	2,6	2,3	1,7	3,0	2,2	3,2	2,2
ESO							
Nombre de matrícula viva en centres d'alta complexitat	2.111	1.950	-	2.422	1.927	2.370	1.980
Percentatge de matrícula viva en centres d'alta complexitat	4,2	3,2	-	3,9	3,1	3,8	3,1
Percentatge de matrícula viva assignada a centres d'alta complexitat	30,1	27,9	34,2	29,4	30,5	22,5	25,9
Nombre de matrícula viva	7.023	6.979	6.090	8.236	6.326	10.526	7.635
Percentatge de matrícula viva	2,4	2,1	1,8	2,6	2,0	3,0	2,2

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Gràfic 10. Evolució del percentatge de matrícula viva en centres d'alta complexitat (2018-2023)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

La gestió de la matrícula viva té un efecte altament positiu en la reducció dels nivells de segregació escolar a Catalunya

La matrícula viva tendeix a escolaritzar-se de manera més equilibrada que l'alumnat estranger o l'alumnat amb necessitats educatives específiques quan accedeix al sistema educatiu, particularment a I3, a través del procés ordinari de preinscripció. L'índex de dissimilitud de la matrícula viva és del 0,29 a primària i del 0,30 a secundària, mentre que aquests índexs són del 0,39 en el cas de l'alumnat estranger escolaritzat a I3 i del 0,37 en el cas de l'alumnat amb necessitats específiques escolaritzat a I3 (taula 17).

Any rere any, els índexs de dissimilitud experimenten una evolució més positiva entre l'inici de curs (primer trimestre) i el final (juliol), per efecte de la gestió de la matrícula viva, que entre el final de curs (juliol) i l'inici de curs (primer trimestre), per efecte del procés ordinari d'admissió d'alumnat (taula 15).

La gestió de la matrícula continuada tendeix a reduir els nivells de desequilibri existents a les diferents etapes educatives, a mesura que avança l'escolaritat, no tant perquè aquesta escolarització es faci de manera plenament equilibrada, sinó perquè la segregació escolar de la matrícula continuada és inferior a la segregació escolar existent en el mateix sistema educatiu.

Taula 15. Evolució dels nivells de segregació escolar en funció de la nacionalitat de l'alumnat a Catalunya (2020-2023)

Etapa	2020/2021 (juliol)	2021/2022 (1r trimestre)	2021/2022 (juliol)	2022/2023 (1r trimestre)	2022/2023 (juliol)	2023/2024 (1r trimestre)
Primària	0,40	0,39	0,37	0,36	0,34	0,34
Secundària	0,33	0,32	0,31	0,30	0,29	0,28
ESO						
I3	0,42	0,43	0,41	0,40	0,38	0,39
1r ESO	0,34	0,33	0,32	0,32	0,31	0,31

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'I3 a 6è de primària com a primària, i als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. A diferència de l'anàlisi per municipis, que es limita als municipis més grans de 10.000 habitants, els índexs de dissimilitud d'aquesta taula estan calculats per a tots els municipis catalans que tenen com a mínim dos centres de primària o dos centres de secundària.

Aquest impacte positiu s'explica per la prevalença de la matrícula continuada entre l'alumnat estranger i entre l'alumnat amb necessitats educatives específiques. **En el conjunt de Catalunya, el 68,8 % de la matrícula continuada a primària i el 72,5 % a secundària és alumnat amb necessitats educatives específiques.**

Prenent com a referència el cas de Barcelona, el 77,7 % de l'alumnat de matrícula continuada és de nacionalitat estrangera, mentre que en el conjunt del sistema aquesta proporció és del 20,0 %. De fet, el 71,8 % de la matrícula continuada procedeix directament de l'estranger. Així mateix, el 58,2 % de la matrícula continuada és alumnat amb NEE B, mentre que aquesta proporció decreix fins al 18,9 % en el cas de l'alumnat que ja està matriculat al sistema (taula 16).

Taula 16. Matrícula viva durant el curs 2022/2023 a la ciutat de Barcelona

	Matrícula total	%	Matrícula d'estiu	%	Matrícula continuada	%
2018/2019	-	-	6.037	-	4.357	-
2019/2020	-	-	6.180	-	3.995	-
2020/2021	-	-	2.725	-	3.443	-
2021/2022	-	-	3.959	-	5.803	-
2022/2023	175.150	100,0	5.107	100,0	5.929	100,0
Procedència de l'estranger	-	-	2.106	41,2	4.255	71,8
Ordinària	-	-	2.279	44,6	1.428	24,1
NEE	-	-	2.003	39,2	3519	59,4
NEE B	33.102	18,9	1.908	37,4	3449	58,2
NESE	-	-	825	16,2	982	16,6
Alumnat estranger	34.997	20,0	3.023	59,2	4.606	77,7
Assignació a centre públic	-	-	45 %	-	39 %	-
Assignació a centre concertat	-	-	55 %	-	61 %	-

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

3.3.2. Principals aspectes que cal millorar

Malgrat el salt qualitatiu en la gestió de la matrícula viva durant el curs 2022/2023, encara hi ha una tendència més gran de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a escolaritzar-se durant el curs en centres amb elevada complexitat

El curs 2022/2023, la proporció de matrícula viva escolaritzada en centres amb elevada complexitat continua sent elevada. El 29,2 % de la matrícula viva a primària i el 22,5 % a secundària s'escolaritza a aquests centres.

En el cas de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, aquesta escolarització en centres amb elevada complexitat és més elevada, del 33,8 % a primària i del 25,9 % a secundària.

No s'acompleix el compromís del PSEC de no escolaritzar la matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques a centres amb elevada

complexitat. A més, els centres amb elevada complexitat tendeixen a tenir més matrícula viva que la resta de centres. Mentre que a primària la matrícula viva en el conjunt dels centres representa el 3,2 % de l'alumnat, en el cas dels centres amb elevada complexitat aquest pes és del 4,2 %; i a secundària, mentre que en el conjunt de centres és del 3,0 %, en els centres amb elevada complexitat aquesta proporció se situa en el 3,8 %.

Durant el curs 2022/2023, hi va haver una part significativa de centres amb elevada complexitat que tenen més del 5 % de l'alumnat matriculat a partir de l'inici de curs

La mobilitat de l'alumnat al llarg del curs genera més complexitat per al professorat perquè requereix un esforç addicional per garantir-ne l'acollida al centre i la integració a la dinàmica de treball de l'aula. L'acollida de l'alumnat que s'escolaritza a partir de l'inici de curs als centres és més senzilla si no afecta un nombre significatiu d'alumnat de l'aula.

Hi ha una tendència més gran a escolaritzar matrícula viva a centres amb elevada complexitat. **Prop d'un 15 % de centres escolaritza una proporció de matrícula viva superior al 5 %, mentre que aquest percentatge és superior al 30 % en el cas dels centres amb elevada complexitat.**

D'acord amb els índexs de dissimilitud, per garantir una escolarització plenament equilibrada de la matrícula viva, encara caldria modificar l'assignació de places de més del 29 % d'aquest alumnat (taula 17).

Els darrers anys, aquesta especialització de determinats centres amb vacants en la gestió de la matrícula fora de termini s'ha reduït, però no completament. La tendència que tenen determinades comissions de garanties d'admissió a normalitzar desequilibris en l'escolarització d'alumnat no gaire accentuats explica que actualment encara no es distribueixi de manera prou equitativa la matrícula fora de termini.

Taula 17. Dades relacionades amb la gestió de la matrícula viva (2021/2022 i 2022/2023)

	Índex de dissimilitud alumnat matrícula viva	Percentatge de centres amb un percentatge de matrícula viva del 5 % al 10 %	Percentatge de centres amb un percentatge de matrícula viva de més del 10 %	Percentatge de centres amb elevada complexitat amb un percentatge de matrícula viva del 5 % al 10 %	Percentatge de centres amb elevada complexitat amb un percentatge de matrícula viva de més del 10 %
2021/2022					
Primària	0,32	12,6	2,1	23,3	2,9
Secundària	0,31	13,7	2,1	23,3	6,8
2022/2023					
Primària	0,29	13,8	3,0	26,4	5,8
Secundària	0,30	15,0	2,2	27,4	4,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

No s'ha desplegat la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques prevista en el Decret 11/2021

A escala local, encara no s'utilitzen prou els instruments que estableix el Decret 11/2021 i que ja estan disponibles per garantir l'escolarització equilibrada de la matrícula viva, com ara la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques, el tancament de ràtios per grup després de l'inici de curs, els increments de ràtio, etc.

Les Orientacions per a la millora de la distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals en el procediment d'admissió d'alumnat als centres del Servei d'Educació de Catalunya per al curs 2023/2024 preveuen que aquesta proporció s'estableixi mitjançant resolució del director o directora dels serveis territorials corresponents, per a cada curs, amb vigència durant tot el curs de què es tracti. Aquest és el criteri fonamental que cal tenir en compte en l'assignació de plaça durant el curs, als efectes de la distribució equilibrada de l'alumnat. **La institució del Síndic de Greuges, però, no té constància que s'hagin dictat resolucions en què s'estableixi aquesta proporció màxima per a cada zona educativa.**

Cal prevenir el risc que la preinscripció telemàtica de la matrícula viva derivi en un dèficit de detecció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques

El curs 2023/2024 s'ha posat en funcionament la tramitació telemàtica de la matrícula viva a partir de l'inici de curs, tal com també es fa amb la resta de matrícula. Cal analitzar si aquest procediment perjudica la detecció i l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques. La matrícula telemàtica de l'alumnat que s'escolaritza a partir de l'inici de curs pot comportar que aquest alumnat recorri menys a les oficines municipals d'escolarització o als centres escolars, i que conseqüentment hi hagi menys possibilitats de garantir-ne la detecció. Amb dades d'octubre de 2023, no s'aprecia aquest possible dèficit de detecció, atès que la proporció de matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques és força equivalent (37,7 %) a la del curs anterior (34,2 %).

Taula 18. Dades d'alumnat matriculat durant el primer mes de curs en els cursos 2022/2023 i 2023/2024

	Alumnat NEE	Alumnat total	%
Octubre 2022	897	2.619	34,2
Octubre 2023	955	2.532	37,7

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Tot i això, el Decret 11/2201 estableix que **les comissions de garanties d'admissió han de validar l'admissió al centre i comprovar, abans d'aquesta validació, la possible concurrència de necessitats educatives específiques.**

3.4. Millorar la zonificació escolar i les adscripcions

Amb caràcter general, la zonificació escolar és un dels instruments de planificació educativa que té incidència tant en la reproducció de la segregació escolar com en la promoció de l'equitat en l'admissió d'alumnat als centres escolars (encara que, per si sola, la zonificació no és condició suficient ni necessàriament resol el problema de la segregació escolar). El model de zonificació és un instrument més, igual que ho és la reserva de places, que ha d'utilitzar-se per promoure aquest accés al sistema educatiu en condicions d'igualtat.

El Decret 11/2021 estableix canvis significatius en relació amb el disseny de la zonificació escolar a escala local. D'una banda, aquesta nova normativa preveu que les zones educatives esdevinguin unitats de programació de l'oferta i de gestió de l'admissió d'alumnat, especialment a l'hora de promoure l'escolarització equilibrada entre els centres que la integren, i, de l'altra, fixa amb detall la diversitat de criteris que han de regir la configuració de les zones educatives, tenint en compte que la lluita contra la segregació escolar és un dels criteris per determinar les zones educatives.

La necessitat que els centres escolars esdevinguin un reflex de la realitat social de la zona té sentit com a política de lluita contra la segregació escolar especialment si garanteix que les zones educatives són socialment heterogènies i no reproduïxen estrictament els patrons de segregació residencial existent en els diferents municipis.

3.4.1. Principals avenços durant l'any 2023

Es consolida la zona educativa com a unitat de planificació i de gestió del procés d'admissió d'alumnat, no només com a àrea de proximitat

El Decret 11/2021 estableix un canvi significatiu en la concepció de les zones educatives. Les zones educatives no només són àrees de referència en les quals aplicar el criteri general de prioritat per proximitat del domicili al centre en l'admissió de l'alumnat, com ja succeïa amb l'anterior Decret 75/2007, sinó que esdevenen unitats de programació de l'oferta i de gestió de l'admissió d'alumnat, especialment a l'hora de promoure l'escolarització equilibrada entre els centres que integren cada zona: són la unitat de referència a l'hora d'establir les adscripcions, la reserva de places per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques o la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques. Són unitat de referència en "l'aplicació de les mesures específiques per a l'equitat escolar, la inclusió escolar i la cohesió social" (art. 4.1).

En molts municipis, la zona educativa ha esdevingut la unitat de referència en la programació de l'oferta i en la gestió del procés d'admissió d'alumnat, sempre que no hi hagi una zona única.

3.4.2. Principals aspectes que cal millorar

En la majoria dels municipis no s'han modificat els models de zonificació després de l'aprovació del Decret 11/2021

Si bé la zonificació escolar pot contribuir a equilibrar les composicions socials dels centres, a la pràctica aquest encara no és un instrument de planificació educativa prou utilitzat per combatre la segregació escolar. De fet, el Decret 11/2021 preveu la revisió dels models de zonificació escolar, per garantir que tenen heterogeneïtat social interna, i el curs 2022/2023 només un 5,4 % dels municipis havia modificat les zones educatives arran de l'aprovació d'aquest decret (taula 19). La institució del Síndic de Greuges no té constància de canvis en els models de zonificació per al curs 2023/2024.

Taula 19. Dades sobre la zonificació escolar als municipis més grans de 5.000 habitants (2022/2023)

	S'han modificat les zones educatives arran de l'aprovació del Decret 11/2021?	%	S'han elaborat informes sobre l'impacte del model de zonificació?	%
Sí	7	5,4	12	9,2
No	120	92,3	118	90,8
En procés	3	2,3	-	-
Total	130	100,0	130	100,0

Font. Enquesta del Síndic de Greuges als municipis de més de 5.000 habitants sobre el desplegament del Decret 11/2021. Resposta del 31 de desembre del 2022.

Hi ha molts municipis amb una segregació residencial elevada que utilitzen models que no trenquen la lògica de delimitar zones per barris, per exemple, sense trencar els patrons de segregació residencial-escolar i sense contribuir a dessegregar les escoles dels barris amb una composició social més desafavorida

La mateixa deszonificació (la creació de zones úniques), aplicada de vegades sense tenir en compte la incidència sobre la segregació escolar, o la programació de l'oferta per sobre de l'alumnat empadronat a la zona (demanda potencial) suposen inhabilitar de manera directa o indirecta aquest instrument com a mecanisme d'ordenació del procés d'admissió d'alumnat. En general, l'experiència constata que els models de zona única o d'àrees

geogràfiques grans tendeixen a beneficiar els centres amb una demanda més consolidada, i a perjudicar els centres amb una demanda més feble (que generalment també són els centres amb una composició social més desfavorida). El Decret 11/2021 estableix límits a la configuració de zones úniques en municipis mitjans o grans, quan s'estableix la previsió que “les zones educatives promoguin una escolarització de proximitat” (art. 4.4).

El curs 2022/2023, el 69,3 % dels municipis de més de 5.000 habitants tenen un model de zona única a primària amb diferents centres, mentre que a secundària aquesta proporció és del 55,7 %. Si prenem com a referència els municipis grans, de més de 50.000 habitants, prop d'una tercera part (el 30,4 % a primària i el 43,5 % a secundària) tenen també un model de zona única. La majoria d'aquests municipis tenen una zona única amb més de 15 centres de primària i prop de 10 centres de secundària (com, d'altra banda, també succeeix en municipis com ara Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat o Terrassa, tot i no tenir un model de zona única) (taula 20).

Taula 20. Models de zonificació escolar als municipis més grans de 5.000 habitants (2022/2023)

N	Municipis de més de 5.000 habitants		Municipis de més de 20.000 habitants		Municipis de més de 50.000 habitants	
	Primària	Secundària	Primària	Secundària	Primària	Secundària
Zona única	147	117	38	44	7	10
Zona escola	12	1	2	0	0	0
Zona única - zona escola	18	69	0	0	0	0
Zonificació de diverses zones	35	23	27	23	16	13
Total	212	210	67	67	23	23
%	Primària	Secundària	Primària	Secundària	Primària	Secundària
Zona única	69,3	55,7	56,7	65,7	30,4	43,5
Zona escola	5,7	0,5	3,0	0,0	0,0	0,0
Zona única - zona escola	8,5	32,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Zonificació de diverses zones	16,5	11,0	40,3	34,3	69,6	56,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de les administracions locals i del Departament d'Educació.

Hi ha municipis amb zones en què tots els centres tenen una situació d'elevada complexitat, i que al seu torn tenen zones veïnes en què hi ha centres sense aquesta elevada complexitat:

A primària, **un 9,9 % de municipis (21) de més de 5.000 habitants tenen zones en què tots els centres tenen elevada complexitat, i un 13,7 % (29) tenen zones amb més del 75 % de centres amb elevada complexitat.** Només en 7 d'aquests municipis no hi ha centres sense elevada complexitat. En la resta dels casos, el municipi disposa de centres sense elevada complexitat i un cert marge per configurar zones socialment més heterogènies.

A secundària, **un 7,5 % de municipis (16) tenen zones en què tots els centres tenen elevada complexitat, i un 9,4 % (20), zones amb més del 75 % de centres amb elevada complexitat.** En aquest cas, són 13 els municipis que no disposen de centres sense complexitat.

3.5. Evitar la sobreoferta

El Decret 11/2021 preveu com a criteri de programació de l'oferta la necessitat de reduir les situacions de sobreoferta, perquè són un dels factors que contribueixen a reproduir la segregació escolar i a afeblir els centres amb menys demanda social.

L'existència de zones amb sobreoferta, amb més places escolars que sol·licituds de plaça, contribueix a fer que els centres amb una demanda social més feble no puguin cobrir les seves places i concentrin vacants, i això en debilita encara més la demanda. La sobreoferta, a més, facilita els processos de fugida de les famílies de determinats centres o zones.

Amb l'objectiu d'evitar situacions de sobreoferta que perjudiquin l'escolarització equilibrada d'alumnat i que facilitin la fugida, el decret preveu que la programació de l'oferta ha de promoure l'equilibri entre la demanda potencial (alumnat empadronat amb edat teòrica d'accés), la demanda real (sol·licituds) i les places en oferta per zona.

Amb caràcter general, l'equilibri per zona entre places i alumnat resident és especialment necessari en municipis amb segregació residencial i escolar.

3.5.1. Principals avenços durant l'any 2023

La reducció de ràtios a I3 en el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024 ha permès reduir lleugerament la sobreoferta respecte als nivells del curs 2018/2019, quan es va signar el Pacte

Els primers anys de desplegament del Pacte, la sobreoferta va augmentar notablement fins al procés d'admissió corresponent al curs 2021/2022, especialment a I3, quan la cobertura de les sol·licituds a I3 en relació amb l'oferta inicial va passar del 89,0 % el curs 2018/2019 al 82,8 % el curs 2021/2022. Amb tot, **la reducció d'un 20 % de les ràtios a la majoria dels centres educatius per al curs 2022/2023 i 2023/2024, especialment del sector públic, ha permès tornar a situar la sobreoferta als nivells vigents el curs 2018/2019, tant a I3 (91,7 %) com a 1r d'ESO (97,2 %), malgrat que el nombre d'alumnat preinscrit ha decrescut en aquest mateix període (taula 21).**

Taula 21. Evolució de les dades de sobreoferta (2018-2023)

Etapa	Tipus	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
I3	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	89,0		84,7	82,8	89,2	91,7
	Sol.l. / Oferta final (100 places)	86,9		84,1	82,4	88,0	90,4
	Oferta inicial - Sol·licituds	8.361		11.483	12.419	7.006	4.598
	Oferta final - Sol·licituds	10.205		12.058	12.798	7.910	5.407
1r d'ESO	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	97,8		98,0	95,2	96,8	97,2
	Sol.l. / Oferta final (100 places)	95,8		96,3	94,9	95,9	96,3
	Oferta inicial - Sol·licituds	1.275		1.220	2.871	1.797	1.509
	Oferta final - Sol·licituds	2.464		2.308	3.087	2.289	2.059

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

En molts municipis, es fa una programació conjunta de l'oferta pública i concertada pel que fa a les reduccions de ràtios, però no per al tancament de grups

En alguns municipis, les taules locals de planificació han establert en el procés d'admissió per al curs 2023/2024 una programació conjunta per a centres públics i concertats, escoltant les comissions de participació, amb ràtios iguals a I3 per als dos sectors de titularitat. **En la majoria de casos, però, centres públics i concertats tenen ràtios diferenciades, encara que amb reduccions de ràtios, tant a centres públics com concertats.**

En concret, el 100 % de centres públics tenien ràtios a I3 inferiors a les 25 places establertes pel Reial decret 132/2010, de 12 de febrer, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen els ensenyaments de segon cicle de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària (art. 7), i el 83,1 % d'unitats concertades també tenen ràtios reduïdes.

Les reduccions de ràtio per sota les 25 places venen motivades, en part, per la voluntat de mantenir el concert educatiu. El Decret 56/1993, de 23 de febrer, sobre concerts educatius, preveu que el Departament d'Educació revisi les unitats concertades i iniciï els expedients de modificació del concert quan no assoleixin el nombre mínim d'alumnes fixat a la Resolució EDU/673/2023, de 27 de febrer, per la qual s'aproven amb caràcter provisional les modificacions dels concerts educatius dels centres privats per als ensenyaments obligatoris i d'educació infantil de segon cicle. Aquesta resolució preveu que la concertació de les unitats d'educació infantil de segon cicle i d'educació primària quedi subjecta a l'assoliment de 14 a 27 alumnes per unitat, o de 14 a 23 alumnes per unitat en el cas dels centres acollits a la ràtio de 20 alumnes.

Taula 22. Proporció d'unitats a I3 per ràtios en el procés d'admissió a I3 corresponent als cursos 2022/2023 i 2023/2024 (2022, 2023)

	2023/2024						2022/2023					
	Oferta inicial			Oferta final			Oferta inicial			Oferta final		
	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat
Més de 25	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
5	5,2	0,0	16,9	5,8	0,2	18,5	8,2	0,0	27,2	5,8	0,2	18,5
Menys de 25	94,8	100,0	83,1	94,2	99,8	81,5	91,7	99,9	72,8	94,2	99,8	81,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

3.5.2. Principals aspectes que cal millorar

La situació de sobreoferta a I3 és més prevalent en el sector concertat que en el sector públic

A I3, les sol·licituds presentades en primera opció al sector públic en el procés d'admissió d'alumnat corresponent al curs 2023/2024 cobreixen el 96,5 % de l'oferta inicial de places, mentre que en el sector concertat aquesta proporció decreix fins al 83,2 %. Malgrat que aquesta dada no té en compte les sol·licituds en segona opció i opcions posteriors, a I3 sembla que hi ha més sobreoferta al sector concertat.

Aquesta situació no es produeix, en canvi, a 1r d'ESO. En aquest nivell educatiu, hi ha un bon nivell d'ajustament entre oferta i demanda, superior al 95 %, tant en el sector públic com en el sector concertat (taula 23).

Taula 23. Dades de sobreoferta per titularitat en el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024 (2023)

Etapa	Tipus	Total	Públic	Privat
I3	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	91,7	96,5	83,2
	Sol.l. / Oferta final (100 places)	90,4	94,6	82,8
	Oferta inicial - Sol·licituds	4.598	1.257	3.341
	Oferta final - Sol·licituds	5.407	1.971	3.436
1r d'ESO	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	97,2	97,1	98,2
	Sol.l. / Oferta final (100 places)	96,3	96,0	97,9
	Oferta inicial - Sol·licituds	1.509	1.388	121
	Oferta final - Sol·licituds	2.059	1.923	136

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

La prevalença de la situació de sobreoferta al sector concertat es constata en comparar l'oferta final i l'alumnat que finalment s'ha matriculat a cadascun dels sectors de titularitat el curs 2023/2024. **Mentre que en el sector públic, després de la matrícula fora de termini durant els mesos d'estiu, hi ha menys places en l'oferta final el juny de 2023 que alumnat matriculat l'octubre de 2023 (-2.688), en el cas del sector concertat hi ha més places que alumnat (2.221) (taula 24).**

Taula 24. Dades de sobreoferta per titularitat en el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024 a I3 (2023)

Etapa	Tipus	Total	Públic	Privat
I3	Oferta inicial (març 2023)	55.395	35.528	19.867
	Oferta final (juny 2023)	56.204	36.242	19.962
	Alumnat matriculat (octubre 2023)	56.671	38.930	17.741

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Per donar cobertura a la demanda social de centres públics en contextos amb dèficit d'oferta, després de la signatura del Pacte, el Departament d'Educació va aprovar el Decret llei 10/2019, de 28 de maig, del procediment d'integració

de centres educatius a la xarxa de titularitat de la Generalitat, que estableix els requisits i els procediments previstos per a la promoció d'aquesta integració. D'ençà d'aquest fet, **s'han integrat a la xarxa pública 15 centres privats, majoritàriament amb un dèficit important de demanda, alguns dels quals són centres amb elevada complexitat.** La majoria d'aquests centres s'ubiquen a la ciutat de Barcelona (taula 25).

Taula 25. Evolució del nombre de centres concertats integrats a la xarxa pública (2020-2023)

Tipus	Centres	Ubicació
Curs 2020/2021	3	Barcelona, Igualada, Santa Eulàlia de Ronçana
Curs 2021/2022	5	Barcelona (4), Sant Sadurní d'Anoia
Curs 2022/2023	3	Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Mataró
Curs 2023/2024	4	Barcelona (2), Manresa, Sant Hilari Sacalm
Total	15	Barcelona (8), altres (7)

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Els centres concertats tenen ràtios més elevades que els centres públics, tot i tenir més sobreoferta

Una de les mesures de reducció de la sobreoferta és els decrements de ràtio en l'oferta inicial. **En el procés d'admissió d'alumnat a I3, la ràtio per unitat a l'oferta inicial era de 19,6 places en el sector públic i 21,5 en el sector concertat.** Aquestes diferències es mantenen semblants en l'oferta final. Aquesta situació contrasta amb l'existència de més sobreoferta en el sector concertat si prenem com a referència les sol·licituds en primera opció (taula 26).

Taula 26. Ràtio mitjana a I3 i 1r d'ESO per titularitat en el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024 (2023)

Etapa		Oferta inicial			Oferta final		
		Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat
I3	Places / Unitats	20,2	19,6	21,5	20,4	19,9	21,6
	Places NEE B/ Unitats	4,2	4,3	4,0	4,6	4,8	4,1
1r d'ESO	Places / Unitats	19,7	26,3	6,9	19,9	26,6	7,0
	Places NEE B/ Unitats	4,7	5,9	2,4	5,3	6,9	2,4

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

En el procés d'admissió per al curs 2023/2024, no hi havia cap centre públic a I3 que en l'oferta inicial tingués unitats amb ràtios de 25 places, que és la ràtio que estableix el Reial decret 132/2010 (art. 7) per a aquest nivell educatiu. En canvi, el 17,0 % de les unitats en centres concertats tenien 25 places en l'oferta inicial (taula 27).

La reducció de ràtios no resol a mitjà termini els efectes de la davallada demogràfica

En el procés d'admissió a I3 corresponent al curs 2023/2024, una tercera part de les unitats en centres públics (34,3 %) ja tenien ràtios de 19 alumnes o menys. El curs 2022/2023 aquesta proporció era del 14,2 %, menys de la meitat (taula 27).

La reducció dels fluxos immigratoris arran de la crisi econòmica del 2008 i de la crisi derivada de la pandèmia, juntament amb les taxes de natalitat més baixes de les darreres tres dècades, han provocat que, any rere any, l'alumnat que accedeix a l'educació infantil de segon cicle es redueixi, i que des del curs 2021/2022 també ho estigui fent l'alumnat a l'educació secundària obligatòria. La reducció sostinguda de la demografia educativa en els propers anys no permetrà, probablement, continuar intensificant la política de decrement de ràtios si es vol programar l'oferta amb criteris d'equitat i eficiència. Caldrà revisar de manera estructural la programació de les unitats.

Taula 27. Ràtios per titularitat en el procés d'admissió a I3 corresponent als cursos 2022/2023 i 2023/2024 (2022, 2023)

Unitats	2023/2024						2022/2023					
	Oferta inicial			Oferta final			Oferta inicial			Oferta final		
	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat
Més de 25	1	1	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0
25	157	0	157	177	4	173	256	1	255	177	4	173
De 21 a 24	489	187	302	540	242	298	653	290	363	540	242	298
20	1.655	1.201	454	1.677	1.234	443	1.907	1.593	314	1.677	1.234	443
19	351	347	4	337	331	6	64	62	2	337	331	6
Menys de 19	391	377	14	340	325	15	256	252	4	340	325	15
Total	3.044	2.113	931	3.071	2.136	935	3.139	2.201	938	3.071	2.136	935

Percentatge	2023/2024						2022/2023					
	Oferta inicial			Oferta final			Oferta inicial			Oferta final		
	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat
Més de 25	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
25	5,2	0,0	16,9	5,8	0,2	18,5	8,2	0,0	27,2	5,8	0,2	18,5
De 21 a 24	16,1	8,8	32,4	17,6	11,3	31,9	20,8	13,2	38,7	17,6	11,3	31,9
20	54,4	56,8	48,8	54,6	57,8	47,4	60,8	72,4	33,5	54,6	57,8	47,4
19	11,5	16,4	0,4	11,0	15,5	0,6	2,0	2,8	0,2	11,0	15,5	0,6
Menys de 19	12,8	17,8	1,5	11,1	15,2	1,6	8,2	11,4	0,4	11,1	15,2	1,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Més d'una quarta part de municipis té una sobreoferta de com a mínim una unitat

Una altra manera d'evitar la sobreoferta en l'oferta inicial és tancar grups als municipis en els quals n'hi ha més dels que serien necessaris per cobrir les necessitats d'escolarització.

En el procés d'admissió a I3 corresponent al curs 2023/2024, hi ha 61 municipis de més de 5.000 habitants amb més de 20 places de sobreoferta en l'oferta inicial, la majoria amb zona única, el 28,8 % del total (taula 28).

D'aquests, 13 tenen un nombre de sol·licituds que cobreix menys del 80 % de l'oferta: és el cas d'Abrera, Anglès, Artés, Begues, Vacarisses, Vilassar de Dalt, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, Taradell, Santa Margarida de Montbui, Torroella de Montgrí, Malgrat de Mar, Sant Just Desvern i Torredembarra. I n'hi ha 48 que també tenen com a mínim una unitat de 20 alumnes per sobre de les necessitats d'escolarització però que tenen un nombre de sol·licituds que cobreix més del 80 % de l'oferta: és el cas dels municipis de la Bisbal d'Empordà, Salou, Pineda de Mar, Premià de Mar, Arenys de Mar, Palamós, Olesa de Montserrat, Sant Adrià de Besòs, Amposta, Torelló, Tàrrrega, Manlleu, Sabadell, Gavà, Pareds del Vallès, Calella, Calafell, Sitges, Montcada i Reixac, Cerdanyola del Vallès, Mollet del Vallès, Martorell, Balaguer, Cambrils, Santa Perpètua de Mogoda, el Prat de Llobregat, Viladecans, Ripollet, Barcelona, Mataró, Tarragona, Sant Feliu de Llobregat, Sant Pere de Ribes, Lleida, Granollers, Terrassa, l'Hospitalet de Llobregat, Tortosa, Rubí, Sant Boi de Llobregat, Badalona, Esplugues de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Reus, Sant Cugat del Vallès, Figueres, Santa Coloma de Gramenet i Girona. **En aquests municipis, caldria analitzar la programació de l'oferta i, probablement, modificar el nombre d'unitats per evitar les situacions de sobreoferta (taula 34).**

Taula 28. Municipis amb més de 20 places de sobreoferta a I3 en el procés d'admissió corresponent al curs 2023/2024 (2023)

	<80 %	>80 %	Total	%
Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	13	48	61	28,8
Sol.l. / Oferta final (100 places)	7	54	61	28,8

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

El model vigent de programació de l'oferta al sector concertat no fomenta la programació a mitjà termini amb garanties d'estabilitat per als centres

El Síndic de Greuges destaca que es fa un tractament diferent de la supressió de grups en el sector públic i en el sector concertat. En el primer cas, hi ha la tendència de reduir el nombre de grups abans de la preinscripció, en l'oferta inicial, i en el segon cas, la supressió es produeix habitualment en l'oferta final, si no s'aconsegueix cobrir les places necessàries.

Des de la perspectiva de la lluita contra la segregació escolar, les mesures per evitar la sobreoferta s'haurien d'emprendre preferiblement abans del procés de preinscripció, perquè tinguin efectes positius en la reducció dels desequilibris existents. Cal evitar, precisament, condicionar la supressió de grups a criteris relacionats estrictament amb el comportament de la demanda, que sovint reproduïx la segregació escolar. El Decret 56/1993, de 23 de febrer, sobre concerts educatius, estableix, però, que "amb caràcter general, el Departament d'Ensenyament revisarà d'ofici les unitats concertades en acabar el període de preinscripció de cada curs escolar, d'acord amb les dades facilitades pels centres docents a les comissions d'escolarització i amb l'anàlisi prèvia de les opcions d'escolarització dels alumnes que no hagin pogut ser atesos en la primera opció sol·licitada" (art. 30.4).

El Decret 11/2021 també estableix que **la programació de l'oferta ha d'estar orientada, entre d'altres, a garantir l'estabilitat de l'oferta dels centres de la zona, sempre que no comporti situacions de sobreoferta de llocs escolars que perjudiquin l'escolarització equilibrada de l'alumnat.** A més, entre altres criteris, també ha de tenir en compte l'oferta de centres públics i privats concertats, i la vigència i composició dels concerts, sempre que satisfacin necessitats d'escolarització (arts. 26 i 27).

En relació amb la vigència dels concerts, el concert de les unitats expira el curs 2025/2026 per al cas de l'educació infantil de segon cicle, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, tal com estableixen la Resolució EDU/633/2022, de 4 de març, per la qual s'aproven amb caràcter provisional les renovacions dels concerts educatius dels centres privats per a l'educació infantil

de segon cicle i l'educació secundària obligatòria, i la Resolució EDU/1089/2020, de 15 de maig, per la qual s'aproven amb caràcter provisional les renovacions dels concerts educatius dels centres privats per a l'ensenyament d'educació primària.

La LEC considera que un centre docent privat satisfà necessitats d'escolarització si té una relació mitjana d'alumnes per unitat escolar no inferior a la que determina el Departament per a cada zona i escolaritza alumnat amb domicili habitual al municipi o a la zona educativa en la proporció que determina el Departament (art. 205.3).

El model vigent de programació de l'oferta al sector concertat no fomenta aquesta estabilitat, perquè el fet de mantenir l'oferta i el concert està totalment condicionat a la demanda que rep cada centre en cada procés de preinscripció. El nombre de sol·licituds de preinscripció en primera opció i el nombre d'alumnat matriculat determinen, curs rere curs, el concert de cada unitat. En un context de reducció de la demografia educativa i, consegüentment, de reducció de les necessitats d'escolarització, programar l'oferta d'any en any situa els centres en una dinàmica de provisionalitat i de competència entre ells per atraure la demanda que no és beneficiosa per combatre la segregació escolar.

La reducció de les unitats concertades amb posterioritat a l'inici de curs genera efectes sobre els centres i les famílies

En algunes ocasions, les unitats es deixen de concertar a partir de l'inici de curs, atès que durant la matrícula d'estiu no s'ha aconseguit assolir el nombre d'alumnat necessari per mantenir la unitat.

Resoldre el concert d'una unitat un cop el curs escolar ja ha començat no és una bona pràctica des de la perspectiva de garantir la capacitat dels centres d'organitzar els recursos disponibles i de prestar el servei educatiu en condicions de qualitat adequades, i tampoc des de la perspectiva de garantir condicions d'escolarització per a les famílies que es corresponguin amb la informació que haurien rebut durant el procés de preinscripció i matrícula.

La reducció del concert pot suposar per al centre reduir la dotació de professorat finançat pel Departament d'Educació i **la necessitat de reestructurar l'organització dels recursos del centre quan l'activitat escolar ja està en marxa**, i podria comportar per a les famílies escolaritzar els seus fills i filles fora de l'oferta finançada amb fons públics, **amb el canvi que això pot generar en les condicions d'escolarització a curt i mitjà termini (quotes, nombre de personal docent, etc.).**

La pèrdua de concert també pot tenir efectes sobre l'aplicació de mesures d'escolarització equilibrada d'alumnat, per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques que ja ha estat assignat al centre i també pel fet que la unitat no concertada deixa de regir-se per la normativa que regula l'admissió d'alumnat per al conjunt de centres del Servei d'Educació de Catalunya, perquè ja no forma part de l'oferta de places sufragada amb fons públics.

Aquests efectes són més evidents en el cas de centres d'una línia, i també en el cas de centres amb elevada complexitat i amb una composició social desafavorida. En aquest sentit, la Resolució EDU/673/2023, de 27 de febrer, per la qual s'aproven amb caràcter provisional les modificacions dels concerts educatius dels centres privats per als ensenyaments obligatoris i d'educació infantil de segon cicle, ja incorpora que “es podrà considerar un nombre d'alumnes/unitat inferior tenint en compte la ràtio existent als centres educatius públics de la zona, la ubicació del centre en zones rurals o suburbanes, l'escolarització d'un elevat nombre d'alumnes amb necessitats educatives específiques o l'arribada habitual d'alumnes nouvinguts al llarg del curs”.

En algunes ocasions, les unitats que perden el concert després de l'inici de curs continuen en funcionament sense aquest finançament, la qual cosa suposa una anomalia per a les famílies que han estat assignades a una plaça finançada amb fons públics que ho deixa d'estar quan ja és més difícil fer un canvi. **Cal tenir present que pot donar-se el cas que aquest centre tingui assignat alumnat amb necessitats educatives específiques a places de reserva que perdran el concert.**

En el cas que el centre decideixi tancar les unitats no concertades, aquest fet també suposa una anomalia perquè obliga les famílies a buscar una escolarització alternativa un cop el curs ja ha començat.

És en aquest sentit que **cal promoure la programació de l'oferta a mitjà i llarg termini i preservar d'aquests efectes negatius els centres públics i concertats que siguin necessaris per atendre les necessitats d'escolarització de la zona a mitjà i llarg termini, d'acord amb la programació feta, ponderant característiques com ara la grandària del centre i la seva composició social.**

Les reduccions de ràtio lineals en el sector públic tenen un impacte més positiu per promoure la personalització dels aprenentatges de l'alumnat en els centres de baixa complexitat

La ràtio establerta per la normativa estatal té caràcter de màxims, i la mateixa LEC admet la possibilitat d'establir ràtios inferiors en regular els criteris d'organització pedagògica en l'educació bàsica (art. 79.3), i també com a mesura

per atendre necessitats d'escolarització derivades de l'atenció als alumnes amb necessitats educatives específiques, tot i que estableix que aquesta mesura s'ha d'adoptar d'una manera excepcional i motivada, i fins al 10 % dels llocs escolars per grup (art. 48.2).

Els darrers anys, aquesta reducció de ràtios s'havia aplicat en el cas dels centres de màxima complexitat, en un 10 % de la capacitat dels grups. Amb caràcter general, els centres de màxima complexitat tenien ràtios de partida de 22 alumnes per unitat a I3 i 28 a 1r d'ESO. Val a dir, a més, que molts dels centres de molt alta complexitat tenien una demanda menys consolidada que la resta de centres, i que molts d'ells presentaven ja a la pràctica unes ràtios de 20 alumnes per aula o menys, sense necessitat d'aplicar una reducció de ràtio en l'oferta inicial i final.

En canvi, la resta de centres, especialment els de baixa complexitat, acostumen a tenir no només una composició socialment més afavorida sinó també una demanda més consolidada, amb un nombre de sol·licituds de preinscripció per sobre del nivell d'oferta de places.

Les dades assenyalen que les ràtios d'alumnat per unitat a I3 s'han reduït en menys d'un alumne entre els cursos 2021/2022 i 2022/2023 en el cas dels centres de molt alta complexitat (de 18,8 a 18,3 alumnes per unitat), i el doble (1,0) en el cas dels centres de baixa complexitat (de 22,2 a 21,2 alumnes per unitat) (taula 29).

Taula 29. Evolució de la ràtio d'alumnat per unitat a I3 als centres públics en funció del nivell de complexitat (2021/2022-2022/2023)

	Ràtio alumnat per unitat 2021/2022	Ràtio alumnat per unitat 2022/2023	Diferència	Diferència (%)
Molt alta	18,8	18,3	-0,5	-2,7
Alta	20,0	18,8	-1,2	-6,0
Mitjana alta	20,3	19,3	-1	-4,9
Mitjana baixa	20,0	19,2	-0,8	-4,0
Baixa	22,2	21,2	-1	-4,5

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

En positiu, val a dir que sí que sembla que la reducció de ràtios tingui un impacte agregat sobre els centres d'alta complexitat, atès que, amb caràcter general, i a diferència del que succeeix amb els centres de molt alta complexitat, molts d'aquests centres tendien a tenir ràtios basades en el nombre màxim d'alumnat previst en la normativa, la qual cosa suposava una dificultat en l'atenció educativa individualitzada de l'alumnat.

Tot i això, des de la perspectiva de l'equitat en la distribució de recursos entre centres en funció de la seva complexitat, la mesura de la reducció de ràtios a I3 té un impacte comparativament més limitat als centres amb elevada complexitat. Abans de l'aplicació d'aquesta mesura, els centres amb elevada complexitat ja tendien a presentar ràtios més baixes que els centres sense aquesta complexitat, bé perquè aquests ja tenien ràtios a I3 limitades a 23 alumnes per grup, bé perquè acostumen a tenir un nivell de demanda social més baix per efecte de la seva estigmatització social. **Aquesta mesura, especialment en el sector públic, està tendint a equiparar les ràtios d'alumnat per professor entre centres, independentment de la seva complexitat educativa.**

Si bé la mesura és positiva des de la perspectiva de garantir una atenció més individualitzada de l'alumnat i beneficia especialment l'alumnat amb necessitats educatives específiques escolaritzat al sistema educatiu, **no discrimina positivament els centres amb elevada complexitat.**

La sobreoferta s'ubica especialment en els centres públics amb elevada complexitat i en els centres concertats de baixa complexitat

Els centres públics amb més sobredemanda són els centres de mitjana i baixa complexitat, mentre que els centres públics amb més dèficit de demanda són els centres amb elevada complexitat. Així, **el 55,3 % de centres públics de baixa complexitat tenen sobredemanda, mentre que aquesta proporció decreix a menys del 40 % en els centres amb elevada complexitat.**

En canvi, en el cas dels centres privats, la situació s'inverteix: els centres amb més sobredemanda són els centres amb elevada complexitat, mentre que els centres amb més dèficit de demanda en funció dels grups assignats són els centres de baixa complexitat. Així, **el 25,6 % dels centres concertats amb baixa complexitat tenen sobredemanda, i també en tenen el 42,9 % dels centres concertats de molt alta complexitat.** Aquest fet s'explica, en part, perquè els pocs centres concertats amb elevada complexitat ubicats en barris socialment desafavorits estan ben valorats per les famílies "aspiracionals", i també perquè la resta de centres concertats, amb una composició social més afavorida, acostumen a ser més grans i s'ubiquen sovint en zones amb menys creixement demogràfic (taula 30).

Taula 30. Demanda dels centres per nivell de complexitat i titularitat en el procés d'admissió a I3 per al curs 2023/2024 (2023)

Total	Nivell de complexitat				
	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	54	78	103	119	78
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	56	97	158	147	116
Sobredemanda	79	93	159	181	123
Públic					
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	53	68	58	43	23
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	53	85	110	71	40
Sobredemanda	76	83	135	135	78
Privat					
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	1	10	45	76	55
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	3	12	48	76	76
Sobredemanda	3	10	24	46	45
Total					
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	28,6	29,1	24,5	26,6	24,6
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	29,6	36,2	37,6	32,9	36,6
Sobredemanda	41,8	34,7	37,9	40,5	38,8
Públic					
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	29,1	28,8	19,1	17,3	16,3
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	29,1	36,0	36,3	28,5	28,4
Sobredemanda	41,8	35,2	44,6	54,2	55,3
Privat					
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	14,3	31,3	38,5	38,4	31,3
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	42,9	37,5	41,0	38,4	43,2
Sobredemanda	42,9	31,3	20,5	23,2	25,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

La demanda més gran de centres públics es produeix en la reserva de places, no pas en les places ordinàries. No hi ha grans diferències entre sectors de titularitat en el nivell de demanda de les places ordinàries

Els centres públics tenen més sobredemanda (45,6 %) que els centres concertats (24,2 %). Aquesta sobredemanda més gran, però, es produeix en les places reservades, no pas en les places ordinàries. **En les places ordinàries, el comportament del sector públic i concertat és semblant: prop del 40 % té sobredemanda (44,1 % entre els centres públics, 40,0 % en el cas dels centres concertats). En les places de reserva, en canvi, el 53,6 % de centres públics té sobredemanda i només en té el 19,9 % dels centres concertats.** Les diferències en les condicions d'accessibilitat econòmica són un dels factors que expliquen la tendència de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a sol·licitar un centre del sector públic.

No hi ha diferències significatives en funció de la complexitat dels centres sense tenir en compte la titularitat del centre i el tipus d'oferta. **Els centres amb elevada complexitat tenen més sobredemanda en les places de reserva, mentre que en les places ordinàries tenen dèficit de demanda.** Així, per exemple, el 76,1 % dels centres de molt alta complexitat tenen sobredemanda en les places de reserva, i només en tenen el 21,8 % en les places ordinàries. I a la inversa, els centres de baixa complexitat tenen més sobredemanda en les places ordinàries (55,2 %) que en les places de reserva (18,7 %).

Precisament, l'escolarització equilibrada d'alumnat consisteix a garantir un transvasament d'alumnat "ordinari" de centres de complexitat mitjana baixa a centres amb elevada complexitat, i d'alumnat amb necessitats educatives específiques de centres amb elevada complexitat a centres de complexitat mitjana i baixa.

El 22,9 % dels centres de baixa complexitat no han tingut cap sol·licitud d'alumnat amb necessitats educatives específiques.

Taula 31. Percentatge de centres en funció de la demanda en el procés d'admissió a I3 per al curs 2023/2024 per nivell de complexitat i titularitat (2023)

Total	Total	Titularitat		Complexitat					
		Públic	Privat	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	26,2	22,0	35,3	28,6	29,1	24,5	26,6	24,6	20,8
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	34,9	32,4	40,5	29,6	36,2	37,6	32,9	36,6	29,2
Sobredemanda	38,9	45,6	24,2	41,8	34,7	37,9	40,5	38,8	45,8
Places de reserva									
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	45,1	33,8	69,5	9,0	23,0	38,1	58,8	75,6	43,5
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	12,0	12,7	10,6	14,9	17,0	12,4	12,1	5,7	10,9
Sobredemanda	42,9	53,6	19,9	76,1	60,0	49,5	29,2	18,7	45,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 sol·licituds	9,8	5,9	18,4	0,5	4,2	4,4	13,4	22,9	6,5
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	18,3	23,3	7,4	43,6	24,5	20,9	11,2	4,8	15,2
Places ordinàries									
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	31,3	31,7	30,6	62,8	44,0	30,0	20,8	18,9	29,2
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	25,8	24,2	29,4	15,4	25,7	26,2	30,2	25,9	22,9
Sobredemanda	42,8	44,1	40,0	21,8	30,2	43,8	49,0	55,2	47,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 sol·licituds	0,5	0,7	0,2	3,2	0,4	0,2	0,2	0,0	0,0
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	7,9	10,4	2,5	5,3	6,3	9,3	8,1	8,5	10,4

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Taula 32. Percentatge de centres en funció de la demanda de places de reserva en el procés d'admissió a I3 per al curs 2023/2024 per nivell de complexitat i titularitat (2023)

Places de reserva	Total	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	45,1	9,0	23,0	38,1	58,8	75,6	43,5
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	12,0	14,9	17,0	12,4	12,1	5,7	10,9
Sobredemanda	42,9	76,1	60,0	49,5	29,2	18,7	45,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 sol·licituds	9,8	0,5	4,2	4,4	13,4	22,9	6,5
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	18,3	43,6	24,5	20,9	11,2	4,8	15,2
Públic	Total	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	33,8	9,4	20,2	33,4	47,7	61,4	43,5
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	12,7	14,4	16,3	11,1	12,9	7,9	10,9
Sobredemanda	53,6	76,2	63,5	55,4	39,4	30,7	45,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 sol·licituds	5,9	0,6	4,3	4,1	9,1	13,6	6,5
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	23,3	42,5	27,5	24,0	14,1	8,6	15,2
Privat	Total	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	69,5	0,0	43,8	50,0	72,2	86,9	-
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	10,6	28,6	21,9	15,5	11,1	4,0	-
Sobredemanda	19,9	71,4	34,4	34,5	16,7	9,1	-
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-
0 sol·licituds	18,4	0,0	3,1	5,2	18,7	30,3	-
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	7,4	71,4	3,1	12,9	7,6	1,7	-

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Taula 33. Percentatge de centres en funció de la demanda de places ordinàries en el procés d'admissió a I3 per al curs 2023/2024 per nivell de complexitat i titularitat (2023)

Places ordinàries	Total	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	31,3	62,8	44,0	30,0	20,8	18,9	29,2
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	25,8	15,4	25,7	26,2	30,2	25,9	22,9
Sobredemanda	42,8	21,8	30,2	43,8	49,0	55,2	47,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 sol·licituds	0,5	3,2	0,4	0,2	0,2	0,0	0,0
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	7,9	5,3	6,3	9,3	8,1	8,5	10,4
Públic	Total	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	31,7	61,9	44,5	25,4	15,7	14,2	29,2
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	24,2	15,5	26,3	28,4	26,1	19,9	22,9
Sobredemanda	44,1	22,7	29,2	46,2	58,2	66,0	47,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0 sol·licituds	0,7	3,3	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	10,4	5,5	6,8	11,9	12,9	15,6	10,4
Privat	Total	Molt alta	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Altres
Menys de 0,75 sol·licituds per plaça	30,6	85,7	40,6	41,9	27,3	22,7	-
De 0,75 a 1 sol·licitud per plaça	29,4	14,3	21,9	20,5	35,4	30,7	-
Sobredemanda	40,0	0,0	37,5	37,6	37,4	46,6	-
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-
0 sol·licituds	0,2	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	-
Més d'1,50 sol·licituds per plaça	2,5	0,0	3,1	2,6	2,0	2,8	-

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Taula 34. Indicadors de sobreoferta (2023)

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol·licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final - Sol· licituds
Abrera	62,0	62,0	38	38	89,9	89,9	15	15
Agramunt	86,7	86,7	8	8	75,3	75,3	22	22
Alcanar	75,3	75,3	18	18	88,6	88,6	10	10
Alcarràs	93,7	93,7	6	6	86,5	86,5	25	25
Alcover	65,0	97,5	21	1	62,2	93,3	34	4
Alella	86,7	86,7	8	8	80,0	80,0	18	18
Almacelles	78,3	78,3	13	13	94,4	94,4	5	5
Alpicat	85,0	85,0	6	6	85,0	85,0	9	9
Altafulla	105,0	100,0	-3	0	88,3	88,3	14	14
Ametlla de Mar, l'	78,3	78,3	13	13	65,6	65,6	31	31
Ametlla del Vallès, l'	98,3	98,3	1	1	86,7	86,7	12	12
Ampostà	84,6	84,2	28	29	112,2	126,2	-23	-44
Anglès	64,6	64,6	23	23	80,0	80,0	18	18
Arboç, l'	97,9	97,9	3	3	111,9	111,9	-16	-16
Arbúcies	71,7	71,7	17	17	75,9	102,3	28	-2
Arenys de Mar	81,7	81,7	22	22	84,6	84,6	19	19
Arenys de Munt	101,7	101,7	-1	-1	79,2	79,2	25	25
Argentona	92,8	92,8	6	6	104,3	104,3	-5	-5
Artés	65,0	65,0	21	21	116,9	116,9	-11	-11
Badalona	94,5	90,0	102	196	100,0	99,8	0	3
Badia del Vallès	85,0	85,0	12	12	72,6	72,6	37	37
Balaguer	88,2	89,8	20	17	92,7	92,7	17	17
Banyoles	104,3	98,8	-7	2	105,2	100,6	-18	-2

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol·licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final - Sol·licituds
Barberà del Vallès	104,4	102,2	-10	-5	109,3	110,0	-28	-30
Barcelona	89,4	88,8	1251	1335	98,8	98,3	87	119
Begues	66,3	66,3	27	27	92,4	92,4	5	5
Bellpuig	97,5	97,5	1	1	73,7	98,9	31	1
Berga	89,3	89,3	15	15	93,2	93,2	15	15
Bescanó	88,5	100,0	6	0	104,0	100,0	-2	0
Bigues i Riells del Fai	75,9	68,3	13	19	93,2	93,2	6	6
Bisbal d'Empordà, la	80,2	80,2	20	20	90,6	86,2	17	26
Blanes	97,7	94,7	7	17	101,8	96,5	-5	10
Borges Blanques, les	90,0	90,0	4	4	93,8	93,8	9	9
Cabrils	96,5	96,5	2	2	58,9	88,3	37	7
Calafell	87,3	91,4	28	18	98,6	98,6	4	4
Caldes de Malavella	88,3	88,3	7	7	86,9	86,9	11	11
Caldes de Montbui	105,7	105,7	-8	-8	103,3	103,3	-5	-5
Calella	87,2	87,2	24	24	100,9	100,9	-1	-1
Calonge i Sant Antoni	90,3	90,3	7	7	87,7	87,7	13	13
Cambrils	89,0	89,0	33	33	97,8	97,8	6	6
Canet de Mar	136,7	96,5	-22	3	100,7	100,7	-1	-1
Canonja, la	120,0	120,0	-8	-8	85,9	86,6	19	18
Canovelles	111,4	95,5	-13	6	86,4	86,4	22	22
Capellades	97,5	97,5	1	1	155,9	103,4	-33	-3
Cardedeu	101,3	101,3	-2	-2	93,3	93,3	22	22
Cassà de la Selva	109,3	100,8	-11	-1	96,1	96,1	5	5
Castellar del Vallès	92,4	92,4	14	14	113,0	113,0	-25	-25

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol· licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol· licituds	Oferta final - Sol· licituds
Castellbisbal	92,6	92,6	7	7	132,5	109,9	-38	-14
Castelldefels	95,8	92,2	18	35	93,1	92,9	33	34
Castelló d'Empúries	91,1	91,1	8	8	81,8	81,8	27	27
Castell-Platja d'Aro	89,5	89,5	8	8	93,3	93,3	9	9
Celrà	105,6	98,3	-3	1	95,6	90,0	5	12
Centelles	91,9	91,9	6	6	74,8	74,8	27	27
Cerdanyola del Vallès	88,0	88,0	55	55	89,8	89,8	46	46
Cervelló	80,0	80,0	12	12	70,4	94,5	29	4
Cervera	105,0	100,0	-4	0	103,7	102,2	-5	-3
Constantí	86,3	86,3	11	11	130,0	130,0	-12	-12
Corbera de Llobregat	88,0	88,0	12	12	95,3	94,7	8	9
Cornellà de Llobregat	95,0	92,1	30	49	95,1	93,9	34	43
Cubelles	90,7	90,7	11	11	94,8	94,8	9	9
Cunit	91,2	89,7	10	12	96,0	96,0	6	6
Deltebre	92,5	92,5	6	6	87,3	87,3	19	19
Dosrius	115,0	76,7	-6	14	70,0	70,0	18	18
Escala, l'	84,7	84,7	11	11	87,5	87,5	14	14
Esparreguera	92,2	92,2	14	14	90,3	90,3	24	24
Esplugues de Llobregat	94,8	94,8	21	21	105,2	95,9	-15	13
Figueres	95,6	94,6	21	26	101,0	100,3	-6	-2
Franqueses del Vallès, les	90,3	87,8	14	18	103,8	103,8	-9	-9
Garriga, la	95,6	95,6	6	6	110,4	94,8	-19	11
Gavà	85,9	84,5	50	56	105,8	93,3	-13	17
Gelida	88,1	100,0	8	0	87,4	102,7	11	-2

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol·licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final - Sol·licituds
Girona	97,4	95,5	25	44	102,9	102,9	-25	-25
Granollers	92,5	92,5	42	42	104,4	104,4	-21	-21
Guissona	90,5	88,8	10	12	92,3	92,3	8	8
Hospitalet de Llobregat, l'	93,0	91,2	143	183	95,4	95,4	66	66
Igualada	98,1	92,2	7	31	95,2	94,6	22	25
Llagosta, la	106,3	85,0	-5	15	95,3	95,3	7	7
Llagostera	93,8	93,8	5	5	97,5	97,5	3	3
Lleida	91,9	91,6	100	104	98,0	97,4	26	34
Lliçà d'Amunt	138,2	86,1	-29	17	107,6	107,6	-7	-7
Lliçà de Vall	77,5	77,5	9	9	87,8	87,8	9	9
Llinars del Vallès	110,0	110,0	-11	-11	97,9	97,9	2	2
Lloret de Mar	102,3	101,0	-7	-3	100,4	96,6	-1	10
Maçanet de la Selva	96,7	96,7	2	2	82,2	82,2	16	16
Malgrat de Mar	74,7	83,1	40	24	77,6	77,6	24	24
Manlleu	85,6	85,6	29	29	100,5	100,5	-1	-1
Manresa	100,7	96,7	-4	21	101,4	98,7	-9	9
Martorell	88,1	88,1	31	31	90,7	90,5	30	31
Masnou, el	98,7	87,6	2	22	95,0	95,0	7	7
Masquefa	83,7	84,5	16	15	94,6	94,6	6	6
Matadepera	98,5	98,5	2	2	126,6	101,9	-33	-3
Mataró	90,2	90,7	105	98	104,3	104,3	-39	-39
Moià	73,3	73,3	16	16	85,6	128,3	13	-17
Molins de Rei	98,2	90,2	4	24	95,4	95,4	14	14
Mollerussa	97,3	97,3	4	4	94,2	94,2	23	23

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol·licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final - Sol·licituds
Mollet del Vallès	88,1	92,2	48	30	103,9	103,9	-16	-16
Montblanc	100,0	100,0	0	0	94,7	94,7	5	5
Montcada i Reixac	88,0	93,6	40	20	108,0	108,5	-20	-21
Montgat	95,0	95,0	5	5	72,1	72,1	34	34
Montmeló	85,0	85,0	9	9	93,2	93,2	6	6
Montornès del Vallès	98,2	98,2	2	2	100,5	100,5	-1	-1
Mont-roig del Camp	88,9	85,7	12	16	85,5	88,4	22	17
Móra d'Ebre	88,9	88,9	5	5	109,4	109,4	-8	-8
Navarcles	86,1	86,1	5	5	80,4	80,4	11	11
Navàs	82,5	82,5	11	11	63,6	81,7	28	11
Olesa de Montserrat	82,3	82,3	43	43	102,2	102,7	-5	-6
Olot	97,4	97,4	8	8	98,7	96,3	6	17
Palafolls	76,3	101,7	19	-1	88,7	88,7	13	13
Palafrugell	98,0	93,1	4	15	103,4	99,0	-10	3
Palamós	81,9	81,9	26	26	101,6	97,7	-2	3
Palau-solità i Plegamans	86,6	86,6	16	16	98,4	98,4	3	3
Pallejà	86,7	86,7	14	14	82,9	81,5	20	22
Parets del Vallès	87,2	84,6	21	26	97,6	97,6	4	4
Piera	134,1	97,4	-29	3	102,3	102,3	-2	-2
Pineda de Mar	80,8	88,7	41	22	98,4	98,4	4	4
Polinyà	81,3	81,3	15	15	94,9	94,9	6	6
Prat de Llobregat, el	89,2	89,2	54	54	90,7	90,3	51	54
Premià de Dalt	107,7	107,7	-5	-5	127,9	127,9	-17	-17
Premià de Mar	81,2	81,2	34	34	95,1	95,1	8	8

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol· licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol· licituds	Oferta final - Sol· licituds
Puigcerdà	84,2	84,2	9	9	121,3	90,8	-19	11
Ràpita, la	85,0	85,0	18	18	88,3	88,3	18	18
Reus	95,2	91,8	46	82	105,3	93,8	-41	54
Ripoll	100,0	95,3	0	4	98,7	82,6	2	32
Ripollet	89,3	89,3	33	33	84,5	92,5	54	24
Riudoms	100,0	95,0	0	2	94,5	94,5	8	8
Roca del Vallès, la	110,8	87,2	-8	12	93,0	93,0	6	6
Roda de Berà	71,7	89,6	17	5	82,8	97,3	15	2
Roda de Ter	84,7	84,7	11	11	96,3	96,3	3	3
Roquetes	96,2	96,2	3	3	77,5	88,6	27	12
Roses	91,8	91,8	13	13	114,9	109,6	-31	-21
Rubí	93,5	93,5	39	39	103,4	103,4	-20	-20
Sabadell	85,8	85,8	276	276	94,4	92,8	88	115
Sallent	81,2	82,4	13	12	73,3	73,3	16	16
Salou	80,4	87,2	50	30	102,6	100,4	-6	-1
Salt	111,1	99,4	-34	2	101,6	101,6	-5	-5
Sant Adrià de Besòs	82,4	82,4	52	52	111,1	111,1	-14	-14
Sant Andreu de la Barça	98,9	94,5	2	11	100,0	91,2	0	30
Sant Andreu de Llavaneres	131,6	98,7	-18	1	88,6	88,6	10	10
Sant Antoni de Vilamajor	117,9	115,0	-7	-6	-	-	0	0
Sant Boi de Llobregat	94,5	91,6	36	57	96,4	96,1	24	26
Sant Celoni	90,4	90,4	16	16	106,1	106,1	-6	-6
Sant Cugat del Vallès	95,3	92,7	42	67	91,2	91,2	65	65
Sant Esteve Sesrovires	117,5	78,3	-7	13	76,1	78,1	28	25

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol· licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol· licituds	Oferta final - Sol· licituds
Sant Feliu de Codines	86,7	86,7	6	6	76,7	76,7	14	14
Sant Feliu de Guíxols	103,5	98,0	-5	3	104,6	104,6	-9	-9
Sant Feliu de Llobregat	90,4	90,6	36	35	103,1	93,0	-8	20
Sant Fost de Campsentelles	80,0	80,0	8	8	88,5	88,5	17	17
Sant Fruitós de Bages	86,2	97,1	16	3	88,3	88,3	11	11
Sant Hilari Sacalm	102,6	97,5	-1	1	66,7	66,7	21	21
Sant Joan de Vilatorrada	96,2	96,2	3	3	106,7	106,7	-10	-10
Sant Joan Despí	99,0	99,0	2	2	100,4	100,4	-1	-1
Sant Just Desvern	76,4	76,4	33	33	72,7	72,7	41	41
Sant Pere de Ribes	91,6	91,6	20	20	92,2	101,7	25	-5
Sant Pol de Mar	115,0	115,0	-6	-6	71,1	106,7	26	-4
Sant Quirze del Vallès	93,1	93,1	11	11	92,1	92,1	13	13
Sant Sadurní d'Anoia	92,4	92,4	10	10	114,9	114,9	-25	-25
Sant Vicenç de Castellet	87,8	85,5	9	11	90,1	90,1	15	15
Sant Vicenç de Montalt	105,0	97,7	-2	1	93,3	93,3	6	6
Sant Vicenç dels Horts	93,3	93,3	13	13	94,6	94,3	16	17
Santa Coloma de Cervelló	78,3	78,3	13	13	74,6	74,6	30	30
Santa Coloma de Farners	97,8	97,8	3	3	87,8	87,8	19	19
Santa Coloma de Gramenet	96,3	93,6	32	57	95,4	95,4	42	42
Santa Cristina d'Aro	80,6	80,6	7	7	-	-	0	0
Santa Eulàlia de Ronçana	106,7	106,7	-4	-4	125,6	94,2	-23	7
Santa Margarida de Montbui	71,4	87,0	24	9	96,1	96,1	4	4
Santa Margarida i els Monjos	83,1	81,7	10	11	99,1	99,1	1	1
Santa Maria de Palautordera	85,9	83,9	12	14	120,7	120,7	-19	-19
Santa Perpètua de Mogoda	89,0	89,0	22	22	108,9	108,9	-15	-15

	I3				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol.licituds	Oferta final Sol- licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol- licituds	Oferta final - Sol- licituds
Santpedor	86,5	86,5	10	10	86,6	86,6	17	17
Sarrià de Ter	130,8	94,4	-8	2	111,2	105,3	-12	-6
Selva del Camp, la	108,3	81,3	-5	15	96,6	96,6	3	3
Sénia, la	70,0	70,0	12	12	79,5	79,5	18	18
Sentmenat	90,0	90,0	8	8	84,1	84,1	14	14
Seu d'Urgell, la	91,4	91,4	9	9	95,2	95,2	7	7
Sils	128,9	86,0	-11	8	98,6	98,6	1	1
Sitges	87,5	87,5	25	25	106,5	106,5	-11	-11
Solsona	83,3	83,3	18	18	95,2	95,2	7	7
Súria	78,6	78,6	12	12	88,9	88,9	10	10
Taradell	70,6	70,6	20	20	106,7	85,2	-8	22
Tarragona	90,2	90,2	116	116	97,2	95,5	24	40
Tàrrega	85,2	85,2	27	27	92,7	92,7	15	15
Teià	83,3	83,3	10	10	75,0	75,0	15	15
Terrassa	92,8	93,8	134	114	100,4	100,9	-6	-15
Tiana	91,7	91,7	5	5	93,1	93,1	6	6
Tona	78,9	78,9	15	15	80,2	80,2	17	17
Tordera	90,1	89,5	15	16	93,2	93,2	10	10
Torelló	85,2	85,2	20	20	80,8	80,8	23	23
Torredembarra	77,5	84,0	29	19	109,4	102,4	-18	-5
Torrelles de Llobregat	75,0	75,0	10	10	-	22,2	-6	21
Torroella de Montgrí	73,3	80,3	40	27	100,0	100,0	0	0
Tortosa	93,3	93,3	21	21	93,8	93,8	17	17
Tossa de Mar	67,5	67,5	13	13	71,7	71,7	17	17
Tremp	68,9	68,9	19	19	74,2	74,2	17	17

	13				1r d'ESO			
	Sol.l. / Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final Sol·licituds	Sol.l./ Oferta inicial (100 places)	Sol.l./ Oferta final (100 places)	Oferta inicial Sol·licituds	Oferta final - Sol·licituds
Ulldecona	77,5	77,5	9	9	78,6	78,6	18	18
Vacarisses	67,5	90,0	26	6	78,4	78,4	25	25
Vallirana	92,4	92,4	9	9	99,3	83,5	1	30
Valls	102,7	84,6	-5	35	155,7	100,6	-122	-2
Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant	69,1	81,0	21	11	100,0	100,0	0	0
Vendrell, el	95,5	95,5	14	14	93,8	93,8	22	22
Vic	106,7	96,3	-26	16	109,3	109,3	-30	-30
Vidreres	115,6	94,5	-7	3	107,8	107,8	-7	-7
Vielha e Mijaran	77,5	77,5	9	9	81,6	81,6	16	16
Viladecans	89,2	82,8	50	86	101,8	97,2	-11	18
Viladecavalls	84,2	77,4	9	14	91,3	91,3	12	12
Vilafant	91,7	107,8	5	-4	117,1	109,3	-12	-7
Vilafranca del Penedès	95,3	95,3	17	17	98,2	99,2	9	4
Vilanova del Camí	92,2	92,2	7	7	77,9	90,8	31	11
Vilanova del Vallès	120,0	120,0	-8	-8	96,4	96,4	3	3
Vilanova i la Geltrú	96,4	96,4	18	18	101,8	101,8	-10	-10
Vila-seca	130,2	95,0	-48	11	93,3	93,3	20	20
Vilassar de Dalt	68,8	68,8	25	25	93,3	93,3	6	6
Vilassar de Mar	90,0	90,0	14	14	104,4	91,1	-9	21

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

3.6. Convocar ajuts

El Decret 11/2021 estableix els instruments per millorar el finançament dels centres per atendre la diversitat i garantir la gratuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques assignat a una plaça escolar. I estableix també que l'assignació de plaça ha de comportar la concessió d'un ajut econòmic a l'alumnat amb necessitats educatives específiques, de manera que les barreres econòmiques actualment existents haurien de quedar eliminades per a aquest alumnat (art. 63).

Aquests ajuts, d'un import calculat a partir de l'informe sobre el cost de la plaça escolar elaborat en el marc del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya (Síndic de Greuges, 2020), que ja està establert en la memòria econòmica del Decret, han de garantir l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres educatius amb la cobertura de les despeses per activitats complementàries, el material escolar i les sortides curriculars.

3.6.1. Principals avenços durant l'any 2023

Els ajuts per a l'escolarització equilibrada d'alumnat adreçats als centres s'han consolidat (per segon any consecutiu)

La memòria del Decret establia que l'ajut s'havia d'iniciar el curs 2021/2022. En el cas dels centres públics, aquesta transferència de finançament s'ha fet amb un any de retard a través del pressupost dels centres, per mitjà de la Resolució per la qual s'autoritza l'assignació de despeses per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat amb necessitats socioeconòmiques desfavorides i d'escolarització en centres públics.

La transferència als centres per al curs 2022/2023 es fa per a l'alumnat d'13 i 1r d'ESO i amb un import previst de 384,6 euros per alumne, que es mantindrà per al curs 2023/2024 per a l'alumnat d'13, 14, 1r d'ESO i 2n d'ESO.

La despesa en l'exercici pressupostari de 2022 ha estat per un import total de 5,6 milions d'euros. La despesa prevista per al curs 2022/2023 ha estat de 9,2 milions d'euros, i la despesa prevista per al curs 2023/2024, de prop de 18 milions d'euros.

En el cas dels centres concertats, el Departament d'Educació ha aprovat també amb un any de retard l'Ordre EDU/251/2022, de 22 de novembre, per la qual s'aproven les bases reguladores del procediment de concessió de subvencions per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat en situació socioeconòmica i sociocultural desfavorida escolaritzat en centres privats concertats, per al curs 2022-2023.

Aquesta ordre regula tant la subvenció per finançament addicional que fins ara s'atorgava als centres concertats que tenien més d'un 10 % d'alumnat amb necessitats educatives específiques escolaritzat, com també la nova subvenció prevista en el Decret 11/2021, que per al curs 2022/2023 es desplega per a l'alumnat d'I3 i 1r d'ESO amb necessitats educatives específiques amb resolució d'escolarització del director o directora dels serveis territorials, amb un import de 988,11 euros per alumne. **Igual que per als centres públics, aquests ajuts també es mantindran el curs 2023/2024 per a l'alumnat d'I3, I4, 1r d'ESO i 2n d'ESO.**

La resta d'alumnat amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals escolaritzat en centres concertats queda cobert pel finançament addicional que reben els centres, però només per a determinats conceptes de les quotes i només per a determinats centres.

La despesa en l'exercici pressupostari de 2022 ha estat per un import total de 12 milions d'euros. La despesa prevista per al curs 2022/2023 ha estat de 24,8 milions d'euros, i la despesa prevista per al curs 2023/2024, de més de 35 milions d'euros. La previsió per al curs 2024/2025 és de 43,4 milions d'euros.

Taula 35. Finançament de les mesures promogudes en el marc del Pacte contra la segregació escolar

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Subvencions destinades al finançament addicional dels centres privats que presten el Servei d'Educació de Catalunya en entorns de característiques socioeconòmiques desfavorides	6,6 M€	6,6 M€	8,1 M€	12,0 M€	-	-
Subvencions per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat en situació socioeconòmica i sociocultural desfavorida escolaritzat en centres privats concertats	-	-	-	-	24,8 M€	35,4 M€ (p)
Ajuts per a llibres de text i material didàctic i informàtic (subvenció a centres amb complexitat)	5 M€	5,7 M€	5,2 M€	5,7 M€	-	-

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Assignació de despeses per garantir la igualtat d'oportunitats d'escolarització en centres públics de l'alumnat amb necessitats socioeconòmiques desafavorides	-	-	-	-	9,2 M€	18 M€ (p)
PMOE	-	-	12,9 M€	17,5 M€	14,9 M€	14,4 M€
Projecte de promoció escolar	0,11 M€	0,11 M€	0,52 M€	0,61 M€	0,67 M€	0,67 M€
Plans educatius d'entorn	0,75 M€	0,94 M€	13,4 M€	12,8 M€	12,7 M€	12,2 M€

Font. Departament d'Educació.

Nota. (p) correspon a previsió.

3.6.2. Principals aspectes que cal millorar

Hi ha mancances en l'aprofitament dels ajuts en el cas de determinats centres públics

El Síndic de Greuges ha detectat que **una part dels ajuts transferits als centres públics no s'ha aprofitat per cobrir els costos d'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, per les dificultats a l'hora de justificar les despeses.**

Alguns dels factors que poden explicar aquesta situació són que la gestió de l'adquisició de llibres de text i de material escolar es fa sovint a través de l'AFA o l'AMPA, sense la intervenció del centre; que l'import que abonen les famílies per a aquest concepte és de vegades menor (especialment a I3), o que les activitats curriculars són poques i ja queden cobertes pel pressupost de què disposa el centre o per altres ajuts de les administracions locals.

Falta claredat sobre la cobertura garantida dels ajuts en el cas dels centres concertats

L'Ordre EDU/251/2022 estableix que “la finalitat de la subvenció és evitar la discriminació de l'alumnat que pertany a famílies en situació econòmica més desafavorida, suplint les aportacions que les famílies no poden realitzar per motius econòmics”. I més endavant afegeix que “són subvencionables les despeses derivades de la manca d'aportacions de les quotes que han de satisfer les famílies”.

Aquests ajuts havien de garantir la gratuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques que fos assignat a una plaça de

reserva. D'acord amb el contingut d'aquesta ordre, però, **sembla que el cobrament de quotes per part de les famílies d'alumnat amb necessitats educatives específiques pels conceptes subvencionats per la convocatòria és compatible amb el cobrament de la subvenció per part del centre, amb el benentès que l'ajut no pot evitar que no es paguin les quotes previstes per determinats conceptes sinó que garanteix que es compensin els imports no abonats per les famílies.**

A la pràctica, el Síndic de Greuges té constància de centres que garanteixen la gratuïtat a l'alumnat amb necessitats educatives específiques pel que fa als conceptes coberts per l'ajut, i també de centres que demanen a les famílies que sufraguin part de les quotes establertes.

A més, **també falta claredat en relació amb el tipus de conceptes que queden coberts per l'ajut.** L'Ordre EDU/251/2022 també preveu que, per a l'alumnat d'I3 i 1r d'ESO, se subvencionin les activitats complementàries, els llibres de text, el material escolar i les activitats curriculars. Hi ha activitats i serveis que poden quedar exclosos d'aquesta subvenció, i que també varien en funció de la tipologia de centre. És el cas de la despesa que assumeixen les famílies en relació amb les colònies escolars, amb els dispositius electrònics o amb l'accés a determinats serveis bàsics molt vinculats a l'escolarització (serveis psicopedagògics, serveis d'informàtica, etc.), que són concebuts per molts centres com de pagament "obligatori" (encara que formalment no ho siguin).

Aquesta realitat fa que la convocatòria no assoleixi plenament l'objectiu d'eliminar el tractament econòmic diferenciat que suposa per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques estar escolaritzat en un centre o un altre, sigui quin sigui, ja sigui públic o concertat.

Hi ha alumnat amb beca que té dificultats per accedir al menjador escolar en determinats centres concertats

Si bé el menjador escolar no és objecte de subvenció mitjançant els ajuts regulats en el Decret 11/2021, convé posar de manifest que **la diferència de preus del servei de menjador escolar entre centres públics i concertats és un altre factor que condiciona l'escolarització equilibrada d'alumnat.**

La Resolució EDU/843/2023, de 9 de març, per la qual es determina el preu màxim de la prestació del servei escolar de menjador dels centres educatius de titularitat del Departament d'Educació i el preu de l'ajut individual de menjador escolar per a l'alumnat escolaritzat fora del seu municipi de residència en centres educatius privats concertats i municipals, d'acord amb la planificació feta al mapa escolar, per al curs escolar 2023-2024, regula el preu màxim del servei als centres públics però no el dels centres concertats.

De fet, el preu del servei de menjador escolar als centres concertats acostuma a sobrepassar amb escreix **el preu màxim establert per als centres públics, la qual cosa incrementa el cost d'escolarització en aquests centres i suposa un factor de reproducció de la segregació escolar.**

El cost del servei de menjador escolar també suposa un factor de desigualtat per a l'escolarització de l'alumnat socialment menys afavorit en el sector concertat, perquè sobrepassa l'import que cobreixen les beques de menjador escolar. **Mentre que en el sector públic l'import que una família socialment desafavorida pot percebre si és beneficiària del 100 % d'una beca de menjador coincideix amb el preu màxim establert, en el cas dels centres concertats, no.** En aquest sentit, el Síndic de Greuges ha rebut algunes queixes presentades per famílies beneficiàries d'ajuts parcials o del 100 % (6,91 euros) que no poden accedir al servei de menjador escolar (i beneficiar-se de l'ajut), o que ho fan amb moltes dificultats, per la impossibilitat d'assumir el cost addicional del servei als centres concertats, comparativament amb el sector públic.

Admetre aquesta situació suposa acceptar que les famílies amb ingressos baixos s'han d'escolaritzar forçosament al sector públic si volen accedir en condicions d'equitat al servei de menjador escolar, la qual cosa suposaria acceptar de retruc la impossibilitat de combatre la segregació escolar des de la perspectiva del cost del servei de menjador escolar.

Segons el criteri del Departament d'Educació, la normativa que regula la provisió del servei de menjador escolar, actualment només aplicable als centres públics, no pot incloure els centres concertats pel que fa a l'establiment de preus màxims.

L'ordenament jurídic estableix el caràcter no lucratiu dels serveis escolars (art. 50 de la LEC), i també el deure de garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a aquests serveis. El Decret 198/1987, de 19 de maig, pel qual es regulen les activitats complementàries, extraescolars i de serveis als centres docents en règim de concert de Catalunya, preveu "la possibilitat d'accés de tots els alumnes als quals vagin destinades" (art. 4.1), "vetllant sempre el consell escolar del centre perquè cap alumne no sigui discriminat" (art. 6).

Segons el criteri del Síndic de Greuges, el fet que un alumne amb progenitors amb ingressos baixos que percep un ajut de menjador per garantir-li'n l'accés no pugui gaudir d'aquest ajut perquè el cost del servei és superior a l'import de l'ajut percebut i perquè la compactació no impedeix un pagament que materialment no pot fer per la seva situació socioeconòmica suposa una vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats.

El PSEC, subscrit pel Departament d'Educació i la majoria d'administracions locals, i també per les titularitats dels centres concertats, estableix en l'actuació 23 –garanties d'igualtat en l'accés al servei de menjador escolar (centres públics i concertats)– la mesura de **“promoure que l'alumnat receptor de beca del 100 % de menjador escolar als centres concertats tingui accés gratuït al servei, mentre que l'alumnat amb beca parcial pagui l'equivalent a la part restant fins arribar a l'import màxim establert per a les beques”**.

El Departament d'Educació exposa que garantir la gratuïtat de l'accés al menjador escolar de l'alumnat receptor del 100 % de l'ajut comporta modificar el Decret que regula el servei de menjador escolar, i informa que en el Pla normatiu de la Generalitat de Catalunya per al període 2021-2023 s'hi ha inclòs la publicació d'un nou decret regulador del servei de menjador escolar.

Dilació en el pagament dels ajuts previstos en el Decret 11/2021 al sector concertat, tot i la millora experimentada

La concessió de subvencions per dotar de finançament addicional els centres privats que presten el Servei d'Educació de Catalunya en entorns de característiques socioeconòmiques desfavorides, per al curs 2021/2022, es va convocar el mes de març de 2022, a través de l'Ordre EDU/59/2022, i a mitjan maig es va obrir el procediment de convocatòria pública per a la concessió d'aquestes subvencions a través de Resolució EDU/1469/2022, de 10 de maig. En acabar el curs escolar, aquestes subvencions no havien estat transferides als centres escolars afectats. El Departament d'Educació va resoldre aquesta convocatòria el mes d'agost, amb el curs ja finalitzat (Resolució EDU/2638/2022, de 31 d'agost).

El Síndic de Greuges ha constatat que l'Ordre EDU/251/2022, per al curs 2022/2023, s'ha tramitat amb menys dilació. En concret, la convocatòria pública per a la concessió de subvencions per al curs 2022/2023 es va fer el mes de gener (Resolució EDU/246/2023, de 24 de gener, per la qual s'obre el procediment de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat en situació socioeconòmica i sociocultural desfavorida escolaritzat en centres privats concertats, per al curs 2022-2023), mentre que la resolució es va emetre el mes de març (Resolució EDU/1077/2023 i Resolució EDU/1078/2023, de 30 de març).

Tot i aquesta millora destacable, la síndica recorda que l'Ordre EDU/251/2022 estableix que la finalitat de la subvenció és suplir les aportacions que les famílies no poden assumir per motius econòmics, i que aquesta finalitat no es pot acomplir plenament si la subvenció es convoca i es resol amb el curs

avançat, un cop les famílies ja han pagat les quotes que hauria de cobrir la subvenció.

El retard en la convocatòria de la subvenció pot vulnerar l'article 8.3 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, que estableix que la gestió de les subvencions s'ha de fer d'acord amb el principi d'eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l'Administració atorgant, entre d'altres. **Aquest retard en la convocatòria del finançament addicional pot posar en qüestió l'eficàcia d'aquesta subvenció, perquè arriba als centres quan el curs està força avançat.**

Les famílies i els centres no sempre coneixen els drets i les obligacions que tenen en relació amb el pagament de quotes, la qual cosa fa que es produeixin pràctiques irregulars en determinats centres públics i concertats i conflictes amb famílies, no necessàriament per irregularitats, relacionats amb el cobrament de quotes

Els darrers anys, el Síndic de Greuges ha rebut diverses queixes per la disconformitat amb el pagament de quotes que, a criteri de les persones interessades, o bé no haurien d'existir o bé haurien de tenir la consideració de voluntàries.

Aquestes irregularitats afecten sobretot l'alumnat amb necessitats educatives específiques que no pot accedir als ajuts assenyalats anteriorment, perquè s'escolaritza en centres o nivells que no queden coberts per aquests ajuts.

Algunes d'aquestes irregularitats són:

Incorporar despeses (teòricament) cobertes pel finançament públic en les quotes adreçades a les famílies. En el marc de la seva activitat, la institució del Síndic de Greuges ha detectat que alguns centres públics i concertats incorporen despeses relacionades amb activitats lectives, amb el manteniment de l'aula, amb el finançament de professionals de suport, etc., que no haurien de correspondre a les famílies o bé no haurien de tenir la consideració d'aportacions obligatòries.

Cobrar quotes parcials sobre conceptes que queden coberts pels ajuts relacionats amb l'escolarització equilibrada d'alumnat. Aquesta institució ha constatat que hi ha famílies d'alumnat amb necessitats educatives específiques beneficiari d'aquests ajuts que sufraguen despeses relacionades amb activitats o serveis escolars que podrien quedar totalment coberts per la subvenció que reben els centres.

No considerar les activitats complementàries com a voluntàries i no lectives. Si bé les activitats complementàries tenen caràcter voluntari i no lectiu, en molts centres concertats no tenen la consideració real i pràctica de complementàries,

és a dir, de voluntàries i no lectives, i no hi ha una diferenciació efectiva i clara entre l'horari lectiu i l'activitat complementària. Aquesta manca de diferenciació té a veure en bona part amb l'horari en què es desenvolupa l'activitat. L'horari escolar en determinats centres concertats s'organitza de manera que **no sempre les activitats complementàries s'ubiquen formalment abans o després de l'horari de matí o de tarda**. Això limita les possibilitats de les famílies d'exercir de manera efectiva el dret a la voluntarietat de participació en aquestes activitats.

La manca de diferenciació també està relacionada amb **els continguts que s'imparteixen en aquestes activitats, que no sempre tenen un caràcter pròpiament no lectiu**, en el sentit que s'utilitzen ocasionalment per al desenvolupament del currículum establert, com si tinguessin caràcter lectiu sense ser-ho, amb una clara continuïtat curricular amb les activitats lectives.

Cobrar aportacions econòmiques en concepte d'aportacions a les fundacions i d'accés a serveis amb caràcter "obligatori". Malgrat que el marc normatiu vigent estableix clarament la prohibició d'imposar a les famílies l'obligació de fer aportacions a fundacions o a associacions, ni d'establir serveis obligatoris associats als ensenyaments que requereixin aportacions de les famílies, el Síndic constata que en nombrosos centres concertats el pagament d'aquestes aportacions voluntàries o l'ús d'aquests serveis és concebut amb caràcter obligatori i normalitzat. En relació amb les aportacions a les fundacions, hi ha centres concertats que reclamen el pagament a les famílies que no han pagat, tot i tenir caràcter voluntari, i incorporen els impagaments com a deutes de la família amb el centre. Ocasionalment, també hi ha centres que pressionen les famílies que no abonen aquestes aportacions amb pràctiques clarament discriminatòries i irregulars, adreçades no només als progenitors, sinó també als alumnes.

En relació amb els serveis escolars, els centres poden establir-los i les famílies tenen el deure de satisfer la quota corresponent sempre que voluntàriament hagin decidit fer-ne ús. De vegades, però, aquests serveis afecten directament l'exercici del dret a l'educació i el principi d'equitat, com ara l'atenció a la diversitat, de manera que les famílies es veuen obligades a pagar-los per mantenir una escolarització normalitzada.

Incorporar el cobrament de quotes "voluntàries" a la carta de compromís educatiu de les famílies. La carta de compromís educatiu és el document establert per la LEC en què s'han d'expressar els objectius necessaris per assolir un entorn de convivència i respecte per al desenvolupament de les activitats educatives en cada centre. El Síndic de Greuges ha identificat diversos centres que incorporen en aquesta carta, com a compromís de la família, el finançament del centre. Les clàusules introduïdes en la carta de compromís

educatiu del centre que comprometen les famílies al pagament de quotes, a criteri del Síndic, incompleixen les previsions recollides en l'ordenament jurídic vigent, ja que s'obliga les famílies a comprometre's a assumir una obligació que la legislació en matèria d'educació prohibeix expressament.

En determinats centres les quotes de llibres de text i de material escolar tenen un caràcter lucratiu. El Síndic de Greuges té constància, a través de les queixes que rep, que en determinats centres, especialment concertats, s'utilitza l'adquisició de llibres de text per part de les famílies per obtenir un marge de benefici, per mitjà d'acords avantatjosos amb les editorials, que de vegades serveix per cobrir altres deutes, però que incrementa el cost de l'escolarització en general, i també el cost d'accés als llibres de text. Això es produeix, per exemple, quan de vegades hi ha acords entre els centres i les editorials per renovar anualment els llibres de text o per impedir el desenvolupament de "bancs de llibres" o programes de reutilització de llibres que puguin reduir el volum de venda, a canvi de descomptes o determinats avantatges econòmics, que poden repercutir en les famílies però també repercuteixen en els centres. També es produeix, per exemple, quan els centres imputen en el preu de venda dels llibres costos addicionals relacionats amb la gestió de la venda, com ara llum, ús de mobiliari o neteja. O quan els centres imposen que aquests llibres es comprin al mateix centre. El mateix succeeix amb la venda d'uniformes escolars, que de vegades també és una activitat orientada a obtenir determinats beneficis econòmics, més enllà del seu component educatiu (segons el projecte educatiu del centre).

No desglossar els conceptes que han de pagar les famílies i incorporar conceptes no adequats en les quotes. Sovint, la informació que donen els centres, també els centres públics, sobre les quotes que han de pagar les famílies no és adequada. La possibilitat de cobrar quotes per determinats conceptes (material escolar, sortides escolars, servei de menjador escolar, etc.) no significa que es pugui cobrar per qualsevol servei o activitat que faci i ofereixi el centre, i menys encara si aquest pagament es preveu com a obligatori. L'ordenament jurídic prohibeix vincular l'escolarització al cobrament de quotes a les famílies per determinats serveis escolars, i també cobrar per les activitats lectives que s'organitzen. En el marc de la seva activitat, però, el Síndic de Greuges ha detectat que alguns centres públics i concertats incorporen en les quotes que paguen les famílies despeses relacionades amb activitats lectives, amb l'ús de tecnologia, amb el manteniment de l'aula, amb el finançament de professionals de suport, etc., que haurien de correspondre al mateix Departament d'Educació, o que determinats pagaments tenen la consideració d'obligatoris quan no ho són. El Síndic de Greuges també ha detectat que hi ha centres públics i concertats que tramiten les quotes sense distingir els diferents conceptes que les integren (llibres de text, material escolar, assegurança escolar, sortides i colònies escolars, activitats complementàries, etc.).

Irregularitats dels centres en la gestió dels impagaments de les quotes per part de les famílies: exclusió de l'activitat escolar, pressió a les famílies i ús dels infants en la relació econòmica. Les queixes rebudes constaten que, en alguns casos, també en centres públics, el mateix centre pressiona la família, directament o a través dels alumnes afectats, perquè formalitzi el pagament de quotes, fins i tot, de vegades, condicionant la participació d'aquests alumnes a les activitats escolars previstes. Són situacions no generalitzades però que, encara que sigui puntualment, es produeixen. L'existència d'ajuts i la possibilitat d'establir quotes de material o de sortides escolars no significa, però, que aquest pagament sigui necessàriament obligatori. És més, implícitament, el deure d'establir ajuts per a determinades activitats escolars implica el reconeixement del dret de l'alumnat a participar-hi i a no ser-ne exclòs per raons econòmiques. El deure de no discriminar cap alumne per raons econòmiques s'ha d'aplicar amb una cura especial a les activitats escolars que es duen a terme dins de l'horari lectiu.

3.7. Millorar el suport als centres amb elevada complexitat

Les mesures de suport als centres amb elevada complexitat abasten una diversitat gran d'actuacions, en general vinculades a la dotació de recursos. En el marc del seguiment del Pacte, però, es destaquen dues mesures: el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE) i els plans educatius d'entorn (PEE).

El curs 2020/2021, el Departament d'Educació va posar en funcionament el PMOE, amb mesures adreçades específicament a donar suport als centres amb elevada complexitat. En els seus orígens, el PMOE preveia mesures relacionades amb la reducció de les barreres econòmiques a colònies i sortides escolars, a materials escolars o a activitats complementàries, amb l'acompanyament i el reforç a l'escolaritat, amb la millora de la relació i la participació de les famílies a l'escola i amb el suport a activitats educatives més enllà de l'horari lectiu.

Els PEE es van crear fa més anys, però no ha estat fins als darrers cursos que aquests plans han incrementat notablement la seva cobertura. Els PEE, implantats en la majoria dels barris socialment desfavorits de Catalunya, tenen com a objectiu donar respostes integrades i comunitàries a necessitats educatives de l'alumnat escolaritzat a molts centres amb una elevada concentració de complexitat educativa i problemàtiques socials. A través d'aquests plans, es dona suport institucional i econòmic a projectes d'intervenció socioeducativa impulsats de manera coordinada pels agents locals que tinguin com a objectiu reforçar l'equitat educativa i la cohesió social, i millorar la situació dels col·lectius socialment desfavorits, i també es dona suport als centres que pateixen els efectes negatius de la segregació escolar. A través dels plans educatius d'entorn s'impulsen projectes comunitaris de suport a la tasca escolar, tallers d'estudi assistit i de reforç escolar, programes d'impuls a la lectura, etc.

3.7.1. Principals avenços durant l'any 2023

El curs 2023/2024 s'ha produït un increment dels plans educatius d'entorn

Durant els darrers anys, particularment d'ençà del curs 2014/2015, el Departament d'Educació i les administracions locals han impulsat la creació de plans educatius d'entorn. El curs 2023/2024 ja hi ha 154 plans distribuïts en 137 municipis (taula 36).

El curs 2022/2023 es va crear un únic pla educatiu d'entorn (Santa Coloma de Farners) i, en canvi, el curs 2023/2024, arran de l'Acord de govern GOV/91/2023, de 18 d'abril, pel qual s'estableixen les condicions mínimes per formalitzar els convenis que concretin els plans educatius d'entorn i el finançament de les actuacions relacionades, se n'han creat 19 en municipis com ara Agramunt, Anglès, Arbúcies, Artesa de Segre, Bellpuig, Calella, Calonge i Sant Antoni, Gadesa, la Llagosta, Martorelles, Móra d'Ebre, Premià de Mar, Puigcerdà, Sant Andreu de la Barca, Santa Perpètua de Mogoda, Tordera, Torelló, Sant Jaume d'Enveja, Santa Bàrbara i l'Aldea.

Els nous PEE dels darrers dos cursos han permès donar cobertura a 162 nous centres.

Taula 36. Evolució dels plans educatius d'entorn a Catalunya (2004-2023)

	Municipis	Plans
2004/2005	26	31
2005/2006	53	68
2006/2007	80	95
2007/2008	-	-
2008/2009	-	-
2009/2010	-	-
2010/2011	-	-
2011/2012	-	-
2012/2013	80	97
2013/2014	77	97
2014/2015	77	96

	Municipis	Plans
2015/2016	82	107
2016/2017	88	115
2017/2018	109	128
2018/2019	110	129
2019/2020	111	129
2020/2021	117	135
2021/2022	117	134
2022/2023	118	135
2023/2024	137	154

Font. Departament d'Educació.

S'ha reforçat el PMOE a partir de la integració amb el programa PROA+

Atesa la coincidència d'objectius, destinataris i actuacions, s'integren els programes PMOE i PROA+, a través de la Resolució EDU/1931/2022, de 17 de juny, per la qual es regula el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE) per als cursos 2022-2023 i 2023-2024, en el marc de les mesures adoptades pel Departament d'Educació per reforçar els centres educatius amb més complexitat i vulnerabilitat educativa, al qual s'integra el Programa del Ministeri d'Educació i Formació Professional de cooperació territorial per a l'orientació, avenç i enriquiment educatiu PROA+.

El PMOE PROA+ dona cobertura als 741 centres educatius amb més complexitat i vulnerabilitat educativa, d'acord amb l'informe del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de l'any 2021.

El programa PMOE PROA+ incideix a un total de 1.478 centres, 827 dels quals imparteixen ensenyaments d'educació infantil i primària i 501 imparteixen ensenyaments d'ESO.

El 80,6 % dels centres amb PMOE PROA+ té PEE, i el 47,8 % dels centres amb PEE participen també en el programa PMOE PROA+.

3.7.2. Principals aspectes que cal millorar

Hi ha dèficits de cobertura dels plans educatius d'entorn al conjunt de centres amb elevada complexitat, tot i que s'han reduït de manera significativa el curs 2023/2024

Tot i l'increment dels plans educatius d'entorn, encara hi ha centres amb elevada complexitat que no disposen d'aquest suport de tipus comunitari. A partir de les dades aportades pel Departament d'Educació, si prenem com a referència els centres públics de primària i secundària obligatòria, **hi ha 58 centres de molt alta complexitat i 168 centres d'alta complexitat que no disposen d'aquest suport.**

Els centres públics de molt alta complexitat sense pla educatiu d'entorn s'ubiquen majoritàriament a Barcelona (39), on no hi ha plans educatius d'entorn, però també a Sabadell (5), Badalona i Terrassa (3), Vic i Lleida (2), i Creixell, Girona, Granollers, Guimerà, la Granja d'Escarp, la Jonquera, la Portella, la Torre de l'Espanyol, l'Hospitalet de Llobregat, Montcada i Reixac, Olot, Reus, Salomó, Salt, Tortosa i Vilafranca del Penedès (1). Alguns d'aquests municipis ja disposen de plans educatius d'entorn amb la participació d'altres centres.

Taula 37. Cobertura dels plans educatius d'entorn a Catalunya en funció del nivell de complexitat dels centres de primària i secundària (2021-2023)

Nivell de complexitat	2023/2024			2021/2022		
	Centres EP i/o ESO amb PEE	Centres EP i/o ESO sense PEE	%	Centres EP i/o ESO amb PEE	Centres EP i/o ESO sense PEE	%
Molt alta	190	58	76,6	178	70	71,8
Alta	328	168	66,1	260	236	52,4
Mitjana alta	390	519	42,9	263	646	28,9
Mitjana baixa	214	699	23,4	117	796	12,8
Baixa	69	411	14,4	27	453	5,6

Font. Departament d'Educació.

El Departament d'Educació exposa que la creació i la participació en el PEE és de caràcter voluntari tant per als ajuntaments com per als centres que en formen part:

- Els ajuntaments, per desenvolupar un Pla educatiu d'entorn, han de formalitzar una petició a la direcció dels Serveis Territorials corresponents, petició que es trasllada a la Direcció General d'Atenció a les Famílies i Comunitat Educativa, s'analitza i, en cas que compleixin les condicions necessàries per desplegar un PEE, es formalitza un conveni de col·laboració entre ambdues institucions.
- La participació dels centres a un PEE depèn de la voluntat i l'interès del mateix centre i del projecte educatiu que duu a terme. Formar part del PEE requereix l'aprovació del consell escolar de centre a través del qual es formalitza la voluntat d'adhesió. Aquest document d'adhesió es trasllada a l'ajuntament, que presideix la comissió representativa institucional del PEE, i aquest el fa arribar als serveis territorials corresponents, que ho notifiquen a la Direcció General d'Atenció a les Famílies i Comunitat Educativa.

El Departament d'Educació recorda que impulsa la participació de tots els centres, en especial els centres d'elevada complexitat, als PEE, a través de sessions informatives i de sensibilització adreçades als ajuntaments i als centres, i també que impulsa la creació de nous PEE a municipis amb centres d'elevada complexitat que encara no en tenen. Hi ha ajuntaments i centres de molta complexitat que declinen la proposta.

L'impacte de la segregació escolar va més enllà dels prop del centenar de municipis que tenen plans educatius d'entorn.

Els plans educatius d'entorn ajuden a compensar les desigualtats territorials existents derivades tant de la composició social i de la concentració de problemàtiques socioeducatives entre els diferents municipis com de la capacitat dels territoris de donar suport a la tasca que desenvolupen els centres amb més dificultats, però no exhaureixen la necessitat d'intervenció que cal fer a escala local per combatre la segregació escolar.

La dotació baixa de recursos d'atenció a la diversitat als centres concertats pot ser un obstacle per a l'escolarització equilibrada d'alumnat

La dotació de suports finançats amb fons públics als centres concertats és comparativament baixa. L'experiència constata que els centres concertats amb elevada complexitat que tenen una presència significativa d'alumnat amb necessitats educatives específiques tenen dificultats per garantir una atenció a la diversitat adequada amb els recursos de què disposen.

La linealitat en les dotacions de personal docent sufragades amb fons públics a través dels concerts, exposada anteriorment, juntament amb la manca d'equiparació de les dotacions de plantilles entre centres públics i concertats, situa els centres concertats amb alta o molt alta complexitat en una situació més precària que la resta de centres concertats, i també que la resta de centres públics, independentment de la seva complexitat.

Hi ha diferents factors que expliquen aquesta manca d'equiparació de plantilles: en primer lloc, les dotacions addicionals que tenen els centres públics amb elevada complexitat no les tenen els centres concertats per efecte de la linealitat dels concerts; en segon lloc, hi ha una disponibilitat d'hores lectives de professorat més elevada en el conjunt dels centres públics que en el conjunt dels centres concertats, que comporta una dotació més gran en el sector públic; i finalment, l'horari de dedicació docent setmanal del professorat és més elevat en el sector concertat (25 hores a primària i 24 hores a secundària) que en el sector públic (23 hores a primària i 18 a secundària), la qual cosa fa que es necessitin més dotacions de personal als centres públics que als centres concertats per cobrir l'horari lectiu de l'alumnat.

Aquesta diferència es pot explicar, en part, pel fet que els centres públics tenen una composició social més desfavorida que els centres concertats, la qual cosa augmenta la necessitat de personal per una acumulació més gran de necessitats educatives específiques. Aquesta situació, però, no queda justificada en el cas dels centres concertats amb elevada complexitat, que disposen actualment d'una dotació de plantilles finançada amb fons públics comparativament més petita que la dels centres públics de baixa complexitat, i tampoc no quedarà justificada si la composició social de centres públics i concertats es va equilibrant progressivament.

L'informe sobre l'estimació del cost de la plaça escolar (2020), elaborat pel Síndic de Greuges en el marc del Pacte contra la segregació escolar, va concloure, a partir de l'anàlisi de dades corresponent a l'any 2019, que la manca d'equiparació dels criteris de dotació de plantilles entre els centres privats concertats i els centres públics de complexitat estàndard provocava que els centres concertats tinguessin 1.283,80 docents menys al segon cicle d'educació infantil i a primària, i 539,69 professors menys a l'ESO (1.823,49 professors menys en total).

Aquesta és també la realitat del personal docent de suport, com ara el de les aules d'acollida o les SIEI, molt vinculades a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques. Els centres concertats amb elevada complexitat tenen menys dotacions d'aquest personal per atendre la diversitat de l'alumnat que els centres públics amb elevada complexitat.

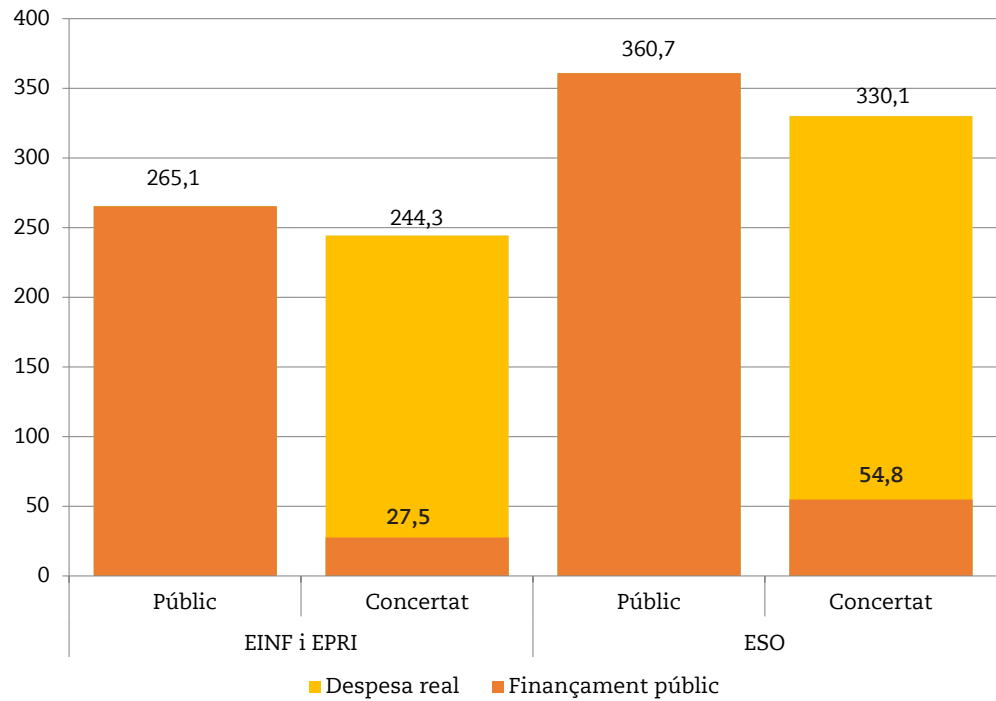
Pel que fa a les aules d'acollida, el 68,9 % de centres públics de molt alta complexitat i el 45,8 % dels centres públics d'alta complexitat tenen aula d'acollida, però només en tenen el 45,5 % dels centres concertats de molt alta complexitat i el 30,2 % dels centres concertats d'alta complexitat.

Pel que fa als SIEI, el 22,8 % de centres públics de molt alta complexitat i el 40,3 % dels centres públics d'alta complexitat tenen dotació de SIEI, però només en tenen el 10,0 % dels centres concertats de molt alta complexitat i l'1,9 % dels centres concertats d'alta complexitat.

La millora de l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques entre sectors de titularitat hauria de comportar la revisió, també, del finançament públic de recursos de suport als centres concertats. Molts d'aquests centres, com també ho fan els centres públics, lamenten la manca de recursos de suport suficient per atendre la diversitat del seu alumnat, i també que la contractació del personal de suport s'hagi de finançar ben sovint a través de la despesa privada de les famílies.

L'informe sobre l'estimació del cost de la plaça escolar (2020) evidencia que la inversió pública als centres públics per atendre la diversitat és de 265,1 euros per alumne a primària i de 360,7 euros per alumne a secundària (comptant tota la despesa de personal docent i de suport orientada a l'atenció de la complexitat educativa i de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, no només l'alumnat amb necessitats educatives especials), per sota del cost teòric que hauria d'estar cobert si hi hagués una escolarització plenament equilibrada d'alumnat, mentre que en el cas dels centres concertats aquest finançament decreix fins als 27,5 euros per alumne a primària i fins als 54,8 euros per alumne a secundària.

Gràfic 11. Finançament públic i despesa real d'atenció a la diversitat per alumne per sectors de titularitat (2019)

Font. Síndic de Greuges (2020). Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya.

4. Recomanacions: principals prioritats d'actuació del Pacte els propers anys

4.1. La continuïtat del model d'escolarització equilibrada derivat del desplegament del Decret 11/2021

Les mesures desenvolupades des de la signatura del PSEC i especialment des de l'aprovació del Decret 11/2021 tenen un efecte positiu en la reducció dels nivells de segregació escolar. Hi ha hagut un salt qualitatiu significatiu pel que fa a la millora de la detecció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, pel que fa a la consolidació de la doble via d'admissió d'alumnat al sistema educatiu abans de l'inici de curs o pel que fa a l'escolarització equilibrada de la matrícula viva, entre d'altres.

Aquestes mesures han de tenir la continuïtat necessària durant els propers cursos escolars per sostenir en el temps aquesta tendència de reversió dels desequilibris existents en la composició social dels centres dins dels municipis i de les zones educatives, a mesura també que l'efecte de l'escolarització en un mateix centre de germans que van ser admesos abans del PSEC es vagi diluint progressivament.

Per optimitzar el desplegament del Decret 11/2021, però, la institució del Síndic de Greuges assenjala la necessitat d'aplicar mesures pendents i ajustaments, com ara:

- **L'establiment d'un criteri de renda com a element central per determinar la detecció de les necessitats educatives específiques de l'alumnat**, amb el desenvolupament de procediments més automatitzats i menys "artesans" de detecció (com ara un sistema de cribratge amb una fórmula basada en el compliment de requisits garantits a partir del llindar de renda). Si bé s'ha incrementat de manera molt significativa la detecció d'aquestes necessitats, convindria objectivar la detecció amb un criteri de renda, tal com estableix el Decret 11/2021.
- **La revisió dels models de zonificació escolar vigents a cada municipi per analitzar el nivell d'heterogeneïtat social de les diferents zones** i aplicar el model més eficaç a l'hora de combatre la segregació escolar, sigui quina sigui la seva configuració i delimitació, tenint present que la seva composició social ha de ser heterogènia com a requisit fonamental. Actualment, hi ha models de zonificació que reproduïxen la segregació residencial i que no garanteixen l'heterogeneïtat interna de les zones, ni tampoc la proximitat.

■ **El monitoratge del desplegament del Decret 11/2021 a escala local per part del Departament d'Educació.** Els diferents municipis no utilitzen de la mateixa manera els instruments que preveu la normativa. Cal garantir tant la formació de les persones responsables en el territori, fonamentalment inspectors o inspectores d'educació, regidors o regidores d'educació i personal tècnic municipal, com sobretot l'acompanyament d'aquestes persones en la implementació i utilització efectiva dels diversos instruments que disposa la normativa. També cal garantir que s'avalua l'evolució dels possibles efectes d'aquests instruments a l'hora de reduir la segregació escolar a les diferents zones. No n'hi ha prou amb tenir un marc normatiu favorable per reduir la segregació escolar, si hi ha municipis que desactiven els instruments previstos, encara que sigui parcialment, o no els apliquen.

■ **L'equivalència en el procés d'assignació de plaça abans de l'inici de curs.** El Decret 11/2021 estableix un procediment d'assignació de plaça diferenciat per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques abans de l'inici de curs, especialment perquè aquesta assignació es produeix a través de la reserva de plaça, amb resolució motivada de la direcció dels serveis territorials del Departament d'Educació i amb ponderació del criteri d'escolarització equilibrada de l'alumnat i d'altres d'específics que no es tenen en compte per a l'alumnat "ordinari" (com ara l'existència d'informes especialitzats o la disponibilitat al centre de recursos finançats amb fons públics per atendre les necessitats educatives específiques). Tot i això, en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques i socioculturals, el Decret 11/2021 no impedeix que el procediment que se segueixi per assignar plaça pugui ser equivalent, en el sentit que es tingui en compte principalment l'existència de germans al centre, la proximitat del domicili, la renda per càpita o altres criteris, convenientment baremats, encara que s'accedeixi per la via de la reserva.

Actualment, l'alumnat amb necessitats educatives específiques que no ha obtingut plaça al centre que ha escollit no pot participar necessàriament en la segona fase del procés d'admissió d'alumnat, d'ampliació dels centres escollits, i les llistes d'espera no són operatives en el cas de la reserva.

Cal definir un procediment d'admissió d'alumnat amb necessitats educatives específiques a través de la reserva equivalent al procediment seguit per a l'alumnat "ordinari".

■ **La garantia d'escolarització equilibrada de l'alumnat "ordinari" després de l'inici de curs.** El Decret 11/2021 també estableix un procediment diferenciat d'assignació de plaça per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques després de l'inici de curs, tot i que la reserva ja no és vigent, ja que preveu que la comissió de garanties d'admissió assigni la plaça d'acord amb el

criteri d'escolarització equilibrada d'alumnat, i no en funció de les vacants existents. En canvi, en el cas de l'alumnat "ordinari", un cop la comissió de garanties d'admissió comprova que no té necessitats educatives específiques, confirma la plaça sol·licitada en el cas que hi hagi vacants.

Tot i això, el Decret 11/2021 incorpora instruments per garantir que l'assignació de plaça per a l'alumnat "ordinari" també es regeixi, encara que sigui indirectament, pel criteri d'escolarització equilibrada d'alumnat: preveu la possibilitat de tancar les ràtios dels grups a partir de l'inici de curs (art. 60), a fi que els centres de la zona deixin de tenir places vacants disponibles. Aquesta ràtio màxima d'alumnat per unitat és igual a l'alumnat matriculat en cada grup a l'inici de curs.

Aquesta ràtio màxima serveix per evitar l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques en centres que ja tinguin una alta concentració d'aquest alumnat, però també per garantir l'escolarització de l'alumnat "ordinari" un cop el curs ja ha començat en els centres on hi ha menys concentració d'aquest alumnat, de manera que es faciliti la disponibilitat de vacants si així es requereix.

4.2. El pla de xoc per a la dessegregació escolar dels centres altament guetitzats

Malgrat els avenços en la reducció de la segregació, però, les mesures implementades fins ara no aconsegueixen capgirar la guetització dels centres amb una concentració més elevada d'alumnat amb necessitats educatives específiques, i més encara quan aquests centres s'ubiquen en barris altament guetitzats.

En vista d'aquesta dificultat, la institució del Síndic de Greuges proposa dissenyar i desenvolupar un pla de xoc per disminuir la segregació escolar en prop de 250 centres de molt alta complexitat que inclogui, entre altres aspectes:

- **El desenvolupament d'una estratègia de treball comunitari per fer un ús extensiu de l'instrument de l'oferta singular.** El Decret 11/2021 no només preveu evitar la concentració d'alumnat amb necessitats educatives específiques en centres amb elevada complexitat, sinó també promoure l'escolarització d'alumnat sense necessitats educatives específiques a aquests centres. En aquesta línia, el Decret preveu la creació d'oferta singular per a la dessegregació de centres amb elevada complexitat (admissió en grup) (art. 61), per millorar durant un període de temps limitat la capacitat d'aquests centres d'atraure una demanda més heterogènia.

Les Orientacions per a la millora de la distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals en el procediment d'admissió d'alumnat als centres del Servei d'Educació de Catalunya que anualment aprova el Departament d'Educació ja estableixen la possibilitat d'aplicar l'instrument de l'oferta singular de places des del curs 2021/2022, sense que per ara el Síndic de Greuges tingui constància que s'hagi fet.

Per garantir un ús més intensiu d'aquest instrument, aquesta mesura requereix un acompanyament per part dels serveis educatius de zona i de les administracions locals per promoure l'admissió en grup a centres amb elevada complexitat que no s'està produint en l'actualitat (per exemple, de grups de famílies escolaritzades a escoles bressol a centres amb elevada complexitat del barri).

■ **La institucionalització de la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques.** Limitar l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques en centres que tenen una proporció més elevada d'alumnat d'aquest tipus és fonamental per evitar-ne la concentració en determinats centres, sempre que es faci de manera adequada. Amb aquest propòsit, el Decret 11/2021 estableix la proporció màxima d'alumnes amb necessitats educatives específiques que es poden escolaritzar en cada centre d'una mateixa zona educativa als nivells inicials de cada etapa, i estableix criteris per determinar-ne la magnitud. En concret, estableix que aquesta proporció ha de ser equivalent al percentatge d'aquest alumnat que correspondria per centre en el cas que fos possible una distribució entre els centres de la zona educativa plenament equilibrada, i s'ha de mantenir durant tot el curs escolar. També estableix, possibles increments o possibles diferències per a cadascuna de les tipologies d'alumnat (art. 59).

La disposició transitòria tercera del Decret 11/2021 preveu que l'establiment de la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques per centre s'apliqui de manera progressiva, i que aquest procés s'ha d'iniciar a partir del curs escolar 2022/2023 en l'admissió al primer curs del segon cicle d'educació infantil i en els nivells inicials de les etapes obligatòries. Formalment, però, les diferents zones educatives no tenen definides la proporció màxima d'alumnat que correspon als centres que s'hi ubiquen.

■ **L'aplicació d'altres instruments que ofereix el Decret 11/2021 per evitar l'escolarització de matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres de màxima complexitat.** A més de la proporció màxima d'alumnat, també cal fer ús del tancament de grups o la limitació de les ràtios d'alumnes per grup (art. 60), de la reducció del nombre màxim

d'alumnes per grup (art. 58) o de l'increment del nombre màxim d'alumnes per grup (art. 50), i garantir que els criteris emprats per a l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques s'ajustin al que preveu el Decret 11/2021. Cal evitar les situacions de sobreoferta en els centres de l'entorn.

■ **L'enriquiment dels projectes educatius de centre per garantir l'atenció adequada de les necessitats educatives de l'alumnat i consolidar la demanda del centre.** El pla de xoc ha de contenir mesures de discriminació positiva relacionades amb la consolidació dels projectes educatius dels centres. L'establiment d'aliances d'aquests centres amb institucions de referència del territori per desenvolupar un treball compartit, la disposició d'activitats educatives escolars i extraescolars d'alt valor educatiu o la provisió d'equips directius i claustres de professorat altament cohesionats i qualificats són alguns exemples de mesures que es poden adoptar.

4.3. El desenvolupament d'una segona fase del Pacte amb mesures per combatre la segregació escolar interna des d'una perspectiva antiracista

Els primers anys de desplegament del PSEC, s'ha fet un èmfasi especial en la millora dels procediments d'admissió d'alumnat al sistema educatiu, per combatre els desequilibris en la composició social dels centres escolars.

Tot i això, la reducció progressiva dels nivells de segregació escolar entre centres, que comporta una heterogeneïtzació creixent de la seva composició social, no garanteix que l'alumnat amb necessitats educatives específiques no pateixi els efectes de la segregació i del racisme estructural un cop s'escolaritza en centres socialment més heterogenis.

El racisme és una de les causes de la segregació escolar en l'admissió al sistema educatiu, però també produeix i reproduïx segregacions que impliquen desigualtat i vulnerabilització per a l'alumnat dins dels centres. **Les mesures d'escolarització equilibrada, doncs, s'han d'acompanyar d'una anàlisi de l'acollida i la inclusió d'aquesta diversitat social i cultural als diferents centres escolars.** Aquesta anàlisi és rellevant a l'hora de garantir que la reducció dels nivells de segregació escolar tingui efectes realment positius per a la igualtat d'oportunitats educatives.

El PSEC no aborda de manera directa ni la segregació escolar externa de caràcter racista, relacionada amb l'origen sociocultural de l'alumnat, ni tampoc la segregació escolar interna als centres escolars un cop l'alumnat ja hi ha accedit.

Per incorporar aquesta perspectiva, **la institució del Síndic de Greuges proposa dissenyar una segona fase del Pacte mitjançant:**

- **La creació d'una comissió d'estudi sobre l'acollida d'alumnat des d'una perspectiva antiracista.** Aquesta comissió d'estudi tindria per objectiu analitzar com es desenvolupa l'acollida de l'alumnat amb necessitats educatives específiques i de l'alumnat racialitzat, i quines recomanacions es formulen a les administracions per evitar els processos de segregació interna. La millora de l'acollida d'alumnat assignat als centres resulta imprescindible per garantir l'eficàcia de les mesures d'escolarització equilibrada d'alumnat, més relacionades amb la reducció de la segregació escolar externa.
- **L'afegitó d'una addenda al Pacte contra la segregació escolar amb mesures orientades a combatre el racisme.** Es proposa incorporar un desè àmbit als acords del PSEC que, a partir dels treballs de la comissió d'estudi sobre l'acollida d'alumnat, abordi específicament la segregació escolar interna i la lluita contra el racisme als centres.
- **La participació de la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme del Departament d'Igualtat i Feminismes en el PSEC.** La Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme (o l'antiga Direcció General per a la Immigració) no ha intervingut en el disseny del Pacte contra la segregació escolar i del Decret 11/2021. Promoure la perspectiva antiracista en la lluita contra la segregació escolar suposa incorporar la transversalitat entre els departaments de la Generalitat de Catalunya que hi estan directament implicats i incorporar també la participació de la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme en els treballs del Pacte.

4.4. La millora del disseny dels ajuts per promoure l'escolarització equilibrada d'alumnat

El Decret 11/2021 posa les bases per garantir la gratuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, ja que estableix que l'assignació de plaça comporta la concessió d'un ajut econòmic a l'alumnat amb necessitats educatives específiques i que les barreres econòmiques existents entre centres haurien de quedar eliminades per a aquest alumnat (art. 63).

L'aprovació del Decret 11/2021 ha comportat la convocatòria d'un nou ajut, que s'atorga directament als centres públics i concertats, adreçat a finançar les despeses de les activitats complementàries i curriculars i dels llibres de text i de material escolar de l'alumnat amb necessitats educatives específiques assignat a places de reserva. Aquest ajut pretén consolidar la doble via d'accés

al sistema educatiu, la de l'alumnat que ocupa les places ordinàries i la de l'alumnat que ocupa les places de reserva, mitjançant l'eliminació de les barreres econòmiques existents per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques i la provisió de garanties de gratuïtat de l'escolarització.

El curs 2023/2024 aquest ajut ja cobreix l'alumnat d'I3, I4, 1r d'ESO i 2n d'ESO.

La institució del Síndic de Greuges demana al Departament d'Educació que desplegui progressivament la convocatòria d'ajuts econòmics als centres per a l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, vinculats a la detecció i l'accés per reserva, per als diferents nivells educatius.

El desplegament d'aquest ajut presenta algunes febleses, però, que convindria avaluar i resoldre, amb actuacions com ara:

■ **Donar orientacions per a l'aprofitament dels ajuts als centres públics.** En el cas dels centres públics, el Síndic de Greuges ha constatat que hi ha centres que no aprofiten la totalitat dels imports assignats al pressupost del centre, sigui perquè tenen quotes més reduïdes que els imports percebuts, sigui perquè ja garanteixen la gratuïtat a l'alumnat per altres vies, sigui perquè hi ha despeses que es vehiculen a través de les AFA (llibres de text, material, activitats, etc.) i no directament a través dels centres.

Cal avaluar quines dificultats troben els centres públics per aprofitar aquests ajuts i garantir així l'accés de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a oportunitats educatives sense barreres econòmiques.

■ **Fer més clara la cobertura de l'ajut en la convocatòria adreçada als centres concertats.** En el cas dels centres concertats, cal destacar la manca de claredat sobre la cobertura garantida dels ajuts. L'Ordre EDU/251/2022, que regula aquests ajuts, estableix que supleixen les aportacions que les famílies no poden fer per motius econòmics, sense precisar si les famílies han d'abonar, encara que sigui en menor mesura, les quotes per als conceptes subvencionats o no. De fet, el Síndic de Greuges constata que hi ha centres que garanteixen la gratuïtat dels conceptes subvencionats i d'altres que en fan pagar a les famílies una part reduïda. Aquesta manca de claredat també es constata amb la cobertura dels costos d'escolarització. Aquests ajuts cobreixen les activitats complementàries, els llibres de text i el material escolar i les activitats curriculars, però hi ha dubtes sobre si també cobreixen les sortides i colònies escolars o alguns serveis escolars fortament vinculats a l'horari lectiu (serveis de psicopedagogia, serveis d'informàtica, etc.). Les bases de la convocatòria són ambigües en la cobertura de les garanties de gratuïtat.

Aquesta realitat fa que la convocatòria no assoleixi plenament l'objectiu de la gratuïtat, i tampoc l'objectiu d'eliminar el tracte econòmic diferenciat que suposa per a l'alumnat estar escolaritzat en un centre públic o concertat.

Per aquest motiu, la institució del Síndic de Greuges demana al Departament d'Educació que garanteixi la gratuïtat de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a través d'aquests ajuts, i que aclareixi exactament els conceptes i els drets associats a l'assignació d'aquests recursos als centres educatius.

■ **Garantir l'accés al servei de menjador escolar a l'alumnat amb necessitats educatives específiques beneficiari de beca de menjador.** Hi ha altres costos d'escolarització que queden fora d'aquest ajut, com ara el del menjador escolar, que és font de tractament diferenciat per a l'alumnat que és assignat a un centre concertat. En el cas del menjador, els centres concertats acostumen a tenir una quota més elevada que els centres públics, la qual cosa provoca que els ajuts individuals de menjador escolar del 100 % no cobreixin la totalitat de l'import que han d'abonar les famílies. És a dir, hi ha alumnes que no paguen cap quantitat en concepte de menjador si estan escolaritzats a un centre públic i, en canvi, en les mateixes condicions, sí que han d'abonar una quantitat si estan escolaritzats a un centre concertat.

El PSEC estableix com a mesura “promoure que l'alumnat perceptor de beca del 100 % de menjador escolar als centres concertats tingui accés gratuït al servei, mentre que l'alumnat amb beca parcial pagui l'equivalent a la part restant fins arribar a l'import màxim establert per a les beques” (actuació 23. Garanties d'igualtat en l'accés al servei de menjador escolar).

■ **Actualitzar l'import de l'ajut i el cost de la plaça escolar (la reedició de l'estudi del cost de la plaça escolar).** Aquest ajut, d'un import calculat a partir de l'informe sobre el cost de la plaça escolar elaborat en el marc del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya (Síndic de Greuges, 2020), hauria de garantir l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques als centres educatius amb accés gratuït a les activitats complementàries i els serveis escolars (exclòs el menjador escolar, l'accessibilitat econòmica del qual depèn d'una altra convocatòria d'ajuts, i incloses les sortides i colònies escolars i el material escolar).

El càlcul de l'ajut s'ha fet de manera que cobreixi l'infrafinançament dels centres públics i concertats respecte del cost teòric de les activitats

complementàries i els serveis escolars (exclòs el menjador), i també de l'atenció a la diversitat en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques.

Les dades utilitzades, però, corresponen al 2019 i des d'aleshores hi ha hagut diversos factors que han pogut fer variar les condicions de finançament que es van tenir en compte per calcular l'import de l'ajut (inflació, increment de la provisió de personal docent i de suport, etc.).

■ **Elaborar instruccions sobre el pagament de quotes a centres públics i concertats.** Els darrers anys s'ha incrementat el finançament dels centres públics i concertats (millorant les dotacions de personal docent i de suport dels centres públics, incrementant el mòdul de despeses de funcionament dels centres concertats, atorgant l'ajut per a l'escolarització equilibrada, etc.). La millora de finançament dels centres ha d'anar acompanyada d'una minoració de les barreres econòmiques a càrrec de les famílies. Des de la signatura del PSEC, però, no s'està incidint en les quotes que sufraguen els centres públics i concertats.

El PSEC preveu la incorporació de directrius sobre el pagament de quotes en les instruccions d'inici de curs del Departament d'Educació als centres públics i concertats (actuacions 19 i 20). Aquest compromís encara no s'ha assolit.

En el marc del PSEC, però, durant el mes de febrer del 2022 s'ha creat una comissió d'estudi sobre el pagament de quotes, que té com a objectiu elaborar un document de consens que doni resposta a aquest compromís previst en el Pacte, que actualment encara no ha pogut finalitzar els seus treballs.

4.5. La millora de la programació de l'oferta d'unitats públiques i concertades a mitjà i llarg termini per evitar les situacions de sobreoferta

Els darrers dos cursos, la reducció de les situacions de sobreoferta s'ha aconseguit fonamentalment fent reduccions de ràtio a I3. L'evolució de la demografia educativa, però, farà inviable en el futur continuar amb aquesta política sense actuar de manera estructural sobre l'oferta d'unitats en centres públics i concertats.

La institució del Síndic de Greuges recomana controlar la programació de l'oferta i no condicionar la reducció de les situacions de sobreoferta bàsicament al comportament de la demanda en cada procés d'admissió d'alumnat.

En aquest sentit, la institució del Síndic de Greuges proposa:

■ **Fer la programació de l'oferta a mitjà termini per reduir la situació de sobreoferta amb garanties d'estabilitat dels centres.** El Decret 11/2021 estableix que correspon al Departament d'Educació, un cop escoltades les propostes de les taules locals de planificació educativa, amb la participació de les comissions de participació en la programació de l'oferta educativa, aprovar i fer pública l'oferta a mitjà o llarg termini, per a períodes d'entre tres i vuit anys (art. 25.2). Aquesta programació a mitjà termini de l'oferta ha de permetre corregir les situacions de sobreoferta amb mesures ben planificades per combatre la segregació, i també donar l'estabilitat necessària per desenvolupar la tasca educativa prevista.

La programació de l'oferta hauria de determinar quins grups i quins centres sufragats amb fons públics són necessaris per atendre les necessitats d'escolarització de la zona a mitjà i llarg termini, la qual cosa pot comportar haver de decidir en un context de davallada demogràfica que en una determinada zona hi ha determinats grups o centres públics o concertats que no són necessaris. Els criteris de programació de l'oferta que s'han d'utilitzar estan establerts en el Decret 11/2021 (arts. 26 i 27).

En cas de suprimir grups o centres, la institució del Síndic de Greuges recorda la necessitat de justificar aquesta mesura partint de la lluita contra la segregació escolar, i també la necessitat d'elaborar els informes d'impacte sobre la segregació escolar (art. 28). Això sí, **la institució també recorda que els centres públics i concertats que el sistema educatiu considera necessaris han de comptar amb les garanties d'estabilitat suficients per poder desenvolupar correctament la seva tasca.**

En aquest sentit, la institució del Síndic de Greuges demana al Departament d'Educació que, un cop programada l'oferta, doni estabilitat als centres que han d'atendre les necessitats d'escolarització en el present i a mitjà i llarg termini (període d'entre tres i vuit anys). En el supòsit que aquesta programació s'hagi desenvolupat de manera adequada, tant per al sector públic com per al concertat, no s'haurien de produir situacions de sobreoferta sobrevingudes que obliguessin a modificar el nombre d'unitats concertades any rere any condicionades a l'alteració de la demanda de cada centre en cada procés d'admissió d'alumnat.

■ **Establir procediments de programació de l'oferta concertada en el decret de concerts que permeti evitar les situacions de sobreoferta i alhora donar garanties d'estabilitat a les titularitats dels centres.** La programació de l'oferta en el cas dels centres concertats està molt condicionada al comportament de la demanda en cada procés d'admissió d'alumnat, i situa les titularitats en

una situació d'incertesa sobre la continuïtat dels grups any rere any i de necessitat de competir entre centres per atraure la demanda suficient per mantenir l'oferta vigent.

La institució del Síndic de Greuges demana al Departament d'Educació que el nou decret de concerts que està elaborant reguli:

- Els procediments per evitar la sobreoferta abans del procés de preinscripció, també en el sector concertat, no només en el sector públic.
- Les garanties d'estabilitat als centres a mitjà termini, per evitar que la confirmació o no de les unitats concertades depengui fonamentalment de les sol·licituds que reben els centres en cada procés de preinscripció (criteri de demanda).
- Els procediments perquè aquest procés de confirmació o no de les unitats concertades no conclouï després de l'inici de curs.
- Els instruments i els procediments necessaris per programar a mitjà i llarg termini (període d'entre tres i vuit anys) a escala local l'oferta de les unitats públiques i concertades, i per assegurar que aquesta programació té capacitat de corregir la situació de sobreoferta existent, tenint en compte les garanties d'estabilitat dels centres i l'impacte sobre la segregació escolar.
- L'establiment de criteris vinculats a la composició del concert (unitats concertades per nivell) i a la composició social del centre que han de garantir un tractament específic.
- Les mesures necessàries per evitar que la modificació del concert tingui efectes negatius sobre l'escolarització equilibrada d'alumnat.
- Les condicions per modificar el concert o recuperar-lo en els nivells no inicials, en unitats que han estat prèviament concertades.

Annex: dades sobre l'evolució dels nivells de segregació escolar per municipis

Taula A1. Evolució dels nivells de segregació escolar dels municipis de més de 5.000 habitants a primària respecte al curs 2018/2019 (2021/2022 i 2022/2023)

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	2021/2022 estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Abrera	0,11	0,06	0,15	0,17	0,13	0,13	0,23	0,25
Agramunt	0,04	0,12	0,05	0,05	0,09	0,08	0,06	0,27
Alcanar	0,07	0,07	0,07	0,05	0,04	0,04	0,00	0,10
Alcarràs	0,00	0,06	0,01	0,03	0,00	0,13	0,13	0,06
Alella	0,10	0,34	0,04	0,25	0,05	0,02	0,08	0,01
Altafulla	0,08	0,01	0,05	0,00	0,10	0,01	0,07	0,01
Ametlla del Vallès, l'	0,12	0,05	0,04	0,02	0,04	0,12	0,54	0,45
Ampostà	0,33	0,16	0,26	0,20	0,20	0,34	0,16	0,17
Anglès	0,01	0,00	0,12	0,02	0,15	0,01	0,14	0,00
Arboç, l'	0,44	0,16	0,39	0,22	0,42	0,48	0,41	0,10
Arbúcies	0,14	0,05	0,29	0,26	0,36	0,15	0,31	0,21
Arenys de Mar	0,12	0,09	0,10	0,05	0,11	0,08	0,16	0,10
Arenys de Munt	0,09	0,12	0,02	0,12	0,06	0,10	0,51	0,03
Argentona	0,21	0,37	0,23	0,37	0,32	0,37	0,49	0,38
Artés	0,01	0,03	0,05	0,06	0,07	0,04	0,16	0,15
Badalona	0,54	0,47	0,30	0,31	0,38	0,56	0,40	0,57
Badia del Vallès	0,10	0,35	0,17	0,31	0,22	0,31	0,51	0,22
Balaguer	0,17	0,21	0,16	0,23	0,10	0,23	0,17	0,33
Banyoles	0,14	0,11	0,13	0,08	0,13	0,11	0,10	0,14
Barberà del Vallès	0,24	0,20	0,23	0,24	0,23	0,17	0,24	0,14
Barcelona	0,44	0,39	0,35	0,44	0,30	0,40	0,32	0,38
Begues	0,17	0,29	0,10	0,21	0,07	0,30	0,52	0,30
Bellpuig	0,28	0,04	0,24	0,22	0,21	0,16	0,20	0,38
Berga	0,20	0,09	0,21	0,14	0,18	0,14	0,20	0,11
Bigues i Riells del Fai	0,34	0,16	0,32	0,14	0,37	0,42	-	0,39
Bisbal d'Empordà, la	0,17	0,03	0,10	0,15	0,10	0,19	0,10	0,24
Blanes	0,32	0,31	0,26	0,33	0,23	0,33	0,27	0,24
Borges Blanques, les	0,13	0,18	0,21	0,21	0,18	0,33	0,20	0,15
Cabrils	0,00	0,03	0,14	0,31	0,13	0,34	0,02	0,17

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Calafell	0,33	0,27	0,37	0,28	0,36	0,27	0,28	0,20
Caldes de Malavella	0,01	0,11	0,05	0,20	0,04	0,04	0,16	0,05
Caldes de Montbui	0,35	0,35	0,25	0,27	0,28	0,37	0,55	0,31
Calella	0,27	0,04	0,25	0,14	0,26	0,37	0,43	0,40
Calonge i Sant Antoni	0,17	0,12	0,19	0,25	0,20	0,21	0,33	0,46
Gambrils	0,30	0,33	0,33	0,29	0,32	0,41	0,29	0,36
Canet de Mar	0,18	0,06	0,14	0,20	0,15	0,13	0,19	0,25
Canovelles	0,18	0,07	0,12	0,06	0,10	0,03	0,16	0,11
Capellades	0,03	0,30	0,08	0,32	0,12	0,03	0,22	0,24
Cardedeu	0,14	0,16	0,13	0,11	0,15	0,10	0,25	0,19
Cassà de la Selva	0,14	0,21	0,17	0,05	0,18	0,27	0,26	0,38
Castellar del Vallès	0,43	0,18	0,29	0,28	0,30	0,22	0,42	0,19
Castellbisbal	0,26	0,26	0,24	0,15	0,18	0,21	0,38	0,28
Castelldefels	0,21	0,35	0,23	0,28	0,23	0,31	0,19	0,35
Castelló d'Empúries	0,15	0,04	0,23	0,15	0,22	0,35	0,26	0,41
Castell-Platja d'Aro	0,30	0,13	0,22	0,07	0,21	0,06	0,24	0,19
Celrà	0,20	0,23	0,13	0,01	0,13	0,05	0,06	0,06
Centelles	0,20	0,13	0,08	0,08	0,09	0,15	0,29	0,05
Cerdanyola del Vallès	0,41	0,33	0,29	0,28	0,27	0,29	0,37	0,21
Cervelló	0,12	0,18	0,09	0,01	0,19	0,06	0,37	0,25
Cervera	0,19	0,15	0,08	0,10	0,07	0,23	0,13	0,58
Constantí	0,24	0,09	0,10	0,14	0,08	0,17	0,01	0,20
Corbera de Llobregat	0,32	0,37	0,28	0,44	0,24	0,28	0,30	0,41
Cornellà de Llobregat	0,41	0,30	0,35	0,39	0,32	0,47	0,38	0,39
Cubelles	0,12	0,11	0,08	0,13	0,09	0,13	0,43	0,22
Cunit	0,29	0,32	0,16	0,37	0,14	0,23	0,12	0,29
Deltebre	0,40	0,20	0,24	0,15	0,25	0,06	0,39	0,17
Escala, l'	0,05	0,06	0,05	0,42	0,03	0,10	0,00	0,04
Esparreguera	0,30	0,13	0,23	0,26	0,22	0,15	0,37	0,21
Esplugues de Llobregat	0,53	0,19	0,40	0,25	0,39	0,51	0,46	0,53
Figueres	0,37	0,28	0,32	0,34	0,30	0,38	0,33	0,27
Franqueses del Vallès, les	0,56	0,21	0,41	0,21	0,39	0,26	0,49	0,36

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Garriga, la	0,18	0,14	0,20	0,17	0,20	0,12	0,13	0,21
Gavà	0,40	0,31	0,38	0,48	0,33	0,39	0,41	0,45
Gelida	0,05	0,10	0,00	0,11	0,02	0,03	0,20	0,14
Girona	0,43	0,23	0,31	0,23	0,29	0,37	0,34	0,36
Granollers	0,35	0,21	0,28	0,16	0,25	0,19	0,36	0,27
Guissona	0,31	0,14	0,23	0,22	0,23	0,20	0,23	0,45
Hospitalet de Llobregat, l'	0,40	0,38	0,36	0,36	0,34	0,38	0,36	0,46
Igualada	0,19	0,15	0,23	0,19	0,22	0,25	0,26	0,30
Llagosta, la	0,22	0,04	0,23	0,16	0,18	0,25	0,14	0,28
Llagostera	0,21	0,04	0,08	0,07	0,07	0,11	0,06	0,12
Lleida	0,49	0,34	0,43	0,36	0,38	0,46	0,31	0,33
Lliçà d'Amunt	0,13	0,04	0,14	0,06	0,15	0,22	0,18	0,40
Lliçà de Vall	0,27	0,10	0,24	0,00	0,28	0,03	-	0,08
Llinars del Vallès	0,35	0,31	0,29	0,32	0,23	0,36	0,08	0,36
Lloret de Mar	0,26	0,33	0,26	0,30	0,27	0,34	0,37	0,42
Maçanet de la Selva	0,34	0,03	0,35	0,22	0,30	0,17	0,14	0,00
Malgrat de Mar	0,34	0,19	0,22	0,17	0,22	0,29	0,25	0,34
Manlleu	0,23	0,17	0,20	0,20	0,18	0,20	0,27	0,21
Manresa	0,41	0,30	0,30	0,29	0,24	0,44	0,23	0,31
Martorell	0,25	0,23	0,26	0,33	0,27	0,37	0,23	0,30
Masnou, el	0,35	0,11	0,18	0,25	0,15	0,32	0,17	0,39
Masquefa	0,13	0,09	0,18	0,44	0,13	0,14	0,12	0,28
Matadepera	0,36	0,18	0,19	0,25	0,09	0,11	0,30	0,29
Mataró	0,24	0,14	0,23	0,16	0,22	0,32	0,30	0,36
Moià	0,27	0,16	0,12	0,37	0,12	0,28	0,37	0,05
Molins de Rei	0,49	0,26	0,49	0,29	0,50	0,46	0,43	0,43
Mollerussa	0,20	0,11	0,17	0,13	0,17	0,16	0,25	0,20
Mollet del Vallès	0,33	0,19	0,26	0,23	0,21	0,37	0,28	0,29
Montblanc	0,31	0,22	0,14	0,02	0,09	0,12	0,19	0,21
Montcada i Reixac	0,41	0,40	0,38	0,41	0,37	0,44	0,41	0,45
Montgat	0,33	0,10	0,30	0,31	0,29	0,44	0,42	0,46
Montmeló	0,04	0,18	0,00	0,07	0,04	0,11	0,08	0,01

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Montornès del Vallès	0,45	0,43	0,46	0,23	0,39	0,42	0,36	0,32
Mont-roig del Camp	0,18	0,38	0,22	0,42	0,22	0,22	0,07	0,14
Móra d'Ebre	0,41	0,31	0,44	0,12	0,38	0,29	0,25	0,08
Navàs	0,30	0,03	0,18	0,11	0,16	0,10	0,01	0,06
Olesa de Montserrat	0,49	0,29	0,40	0,35	0,39	0,33	0,41	0,34
Olot	0,27	0,13	0,28	0,09	0,22	0,24	0,24	0,17
Palafolls	0,25	0,13	0,01	0,22	0,00	0,16	0,18	0,09
Palafrugell	0,29	0,15	0,28	0,22	0,27	0,31	0,28	0,17
Palamós	0,08	0,16	0,12	0,08	0,13	0,15	0,15	0,31
Palau-solità i Plegamans	0,26	0,20	0,20	0,26	0,25	0,18	0,53	0,33
Pallejà	0,19	0,02	0,24	0,25	0,24	0,29	0,40	0,31
Parets del Vallès	0,31	0,24	0,26	0,25	0,22	0,37	0,33	0,42
Piera	0,27	0,10	0,21	0,17	0,19	0,25	0,21	0,30
Pineda de Mar	0,21	0,14	0,25	0,18	0,22	0,27	0,22	0,33
Polinyà	0,42	0,36	0,42	0,17	0,24	0,28	0,40	0,42
Prat de Llobregat, el	0,34	0,36	0,30	0,42	0,27	0,35	0,38	0,37
Premià de Dalt	0,21	0,23	0,18	0,27	0,19	0,46	0,42	0,73
Premià de Mar	0,24	0,21	0,19	0,24	0,19	0,41	0,20	0,25
Puigcerdà	0,37	0,13	0,31	0,45	0,25	0,37	0,15	0,11
Ràpita, la	0,14	0,07	0,13	0,12	0,10	0,18	0,05	0,20
Reus	0,45	0,27	0,39	0,39	0,36	0,36	0,36	0,32
Ripoll	0,21	0,14	0,16	0,14	0,18	0,10	0,23	0,09
Ripollet	0,51	0,40	0,49	0,34	0,48	0,36	0,57	0,29
Riudoms	0,12	0,27	0,11	0,05	0,16	0,02	0,01	0,02
Roca del Vallès, la	0,18	0,16	0,28	0,19	0,22	0,17	0,27	0,20
Roda de Berà	0,29	0,10	0,24	0,05	0,17	0,15	0,06	0,11
Roda de Ter	0,04	0,12	0,07	0,04	0,12	0,07	0,05	0,20
Roquetes	0,06	0,10	0,06	0,00	0,08	0,05	-	-
Roses	0,21	0,14	0,23	0,33	0,20	0,37	0,39	0,34
Rubí	0,48	0,30	0,36	0,34	0,33	0,37	0,43	0,33
Sabadell	0,47	0,38	0,39	0,49	0,35	0,48	0,42	0,48
Sallent	0,30	0,14	0,26	0,16	0,20	0,18	0,18	0,20

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Salou	0,39	0,33	0,31	0,57	0,28	0,55	0,19	0,35
Salt	0,39	0,27	0,31	0,53	0,28	0,61	0,42	0,43
Sant Adrià de Besòs	0,46	0,32	0,33	0,24	0,28	0,21	0,45	0,30
Sant Andreu de la Barca	0,21	0,26	0,21	0,18	0,17	0,20	0,21	0,20
Sant Andreu de Llavaneres	0,05	0,11	0,18	0,33	0,14	0,29	0,00	0,25
Sant Boi de Llobregat	0,42	0,20	0,4	0,28	0,40	0,43	0,40	0,38
Sant Celoni	0,20	0,08	0,09	0,10	0,10	0,13	0,22	0,19
Sant Cugat del Vallès	0,34	0,23	0,25	0,33	0,23	0,30	0,33	0,32
Sant Esteve Sesrovires	0,16	0,06	0,15	0,24	0,20	0,05	0,57	0,09
Sant Feliu de Codines	0,33	0,44	0,21	0,09	0,16	0,02	0,07	0,14
Sant Feliu de Guíxols	0,25	0,17	0,23	0,10	0,23	0,21	0,38	0,34
Sant Feliu de Llobregat	0,52	0,29	0,45	0,31	0,41	0,47	0,40	0,42
Sant Fost de Campsentelles	0,23	0,05	0,18	0,07	0,19	0,00	0,43	0,04
Sant Fruitós de Bages	0,51	0,11	0,36	0,39	0,27	0,31	0,38	0,18
Sant Hilari Sacalm	0,12	0,14	0,19	0,03	0,19	0,03	0,08	0,21
Sant Joan de Vilatorrada	0,36	0,18	0,21	0,11	0,22	0,01	0,36	0,08
Sant Joan Despí	0,47	0,33	0,44	0,41	0,42	0,40	0,43	0,36
Sant Just Desvern	0,22	0,15	0,28	0,22	0,25	0,10	0,36	0,19
Sant Pere de Ribes	0,18	0,14	0,20	0,28	0,21	0,17	0,35	0,27
Sant Quirze del Vallès	0,26	0,22	0,31	0,22	0,23	0,22	0,28	0,30
Sant Sadurní d'Anoia	0,50	0,23	0,37	0,24	0,26	0,19	0,38	0,31
Sant Vicenç de Castellet	0,42	0,22	0,32	0,20	0,26	0,22	0,46	0,32
Sant Vicenç de Montalt	0,07	0,12	0,14	0,15	0,15	0,05	0,29	0,24
Sant Vicenç dels Horts	0,37	0,35	0,28	0,19	0,31	0,29	0,43	0,31
Santa Coloma de Cervelló	0,12	0,09	0,13	0,04	0,14	0,01	-	0,01
Santa Coloma de Farners	0,06	0,06	0,08	0,12	0,10	0,06	0,08	0,13
Santa Coloma de Gramenet	0,44	0,34	0,33	0,33	0,32	0,39	0,39	0,36
Santa Eulàlia de Ronçana	0,18	0,27	0,28	0,19	0,32	0,08	0,67	0,10
Santa Margarida de Montbui	0,17	0,17	0,18	0,15	0,19	0,14	0,21	0,32
Santa Margarida i els Monjos	0,13	0,16	0,14	0,16	0,13	0,15	0,23	0,14
Santa Maria de Palautordera	0,18	0,13	0,22	0,15	0,21	0,06	0,27	0,09
Santa Perpètua de Mogoda	0,39	0,40	0,34	0,46	0,30	0,38	0,40	0,36

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Santpedor	0,10	0,47	0,18	0,10	0,20	0,03	0,31	0,23
Selva del Camp, la	0,17	0,23	0,21	0,50	0,18	0,27	0,45	0,18
Sentmenat	0,21	0,05	0,19	0,16	0,09	0,18	0,48	0,31
Seu d'Urgell, la	0,19	0,27	0,17	0,11	0,12	0,12	0,15	0,18
Sils	0,30	0,05	0,24	0,23	0,22	0,04	0,15	0,06
Sitges	0,27	0,23	0,25	0,36	0,18	0,27	0,22	0,29
Solsona	0,14	0,08	0,10	0,12	0,10	0,15	0,14	0,12
Súria	0,18	0,28	0,17	0,15	0,11	0,05	0,25	0,03
Taradell	0,14	0,04	0,14	0,05	0,14	0,19	0,43	0,23
Tarragona	0,53	0,30	0,45	0,40	0,42	0,49	0,47	0,37
Tàrraga	0,18	0,10	0,11	0,25	0,04	0,08	0,07	0,11
Terrassa	0,56	0,39	0,41	0,44	0,34	0,43	0,35	0,37
Tiana	0,07	0,17	0,12	0,18	0,08	0,03	0,29	0,54
Tona	0,40	0,39	0,17	0,18	0,11	0,01	0,36	0,06
Tordera	0,39	0,22	0,26	0,18	0,23	0,26	0,29	0,18
Torelló	0,11	0,08	0,13	0,10	0,12	0,07	0,16	0,20
Torredembarra	0,18	0,08	0,18	0,28	0,22	0,21	0,20	0,16
Torroella de Montgrí	0,24	0,22	0,22	0,34	0,18	0,30	0,27	0,27
Tortosa	0,38	0,23	0,34	0,29	0,30	0,26	0,38	0,33
Tremp	0,03	0,26	0,04	0,06	0,03	0,03	0,05	0,19
Vacarisses	0,03	0,21	0,12	0,14	0,04	0,06	-	0,16
Vallirana	0,35	0,15	0,18	0,10	0,14	0,23	0,46	0,25
Valls	0,32	0,12	0,24	0,22	0,20	0,26	0,16	0,14
Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant	0,02	0,09	0,00	0,01	0,02	0,03	0,08	0,08
Vendrell, el	0,32	0,19	0,23	0,31	0,21	0,35	0,26	0,28
Vic	0,31	0,20	0,29	0,19	0,28	0,21	0,28	0,24
Vidreres	0,16	0,13	0,12	0,00	0,14	0,03	0,09	0,06
Viladecans	0,37	0,27	0,33	0,28	0,29	0,36	0,32	0,35
Viladecavalls	0,07	0,32	0,12	0,04	0,35	0,29	0,56	0,00
Vilafant	0,01	0,13	0,06	0,27	0,11	0,23	0,18	0,01
Vilafranca del Penedès	0,34	0,25	0,27	0,14	0,21	0,25	0,25	0,17
Vilanova del Camí	0,09	0,10	0,11	0,12	0,05	0,12	0,15	0,15

	Primària						I3	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Vilanova del Vallès	0,16	0,17	0,07	0,05	0,02	0,07	0,04	0,03
Vilanova i la Geltrú	0,17	0,17	0,17	0,14	0,18	0,21	0,25	0,28
Vila-seca	0,36	0,17	0,41	0,27	0,33	0,29	0,43	0,17
Vilassar de Dalt	0,34	0,73	0,18	0,14	0,26	0,39	0,42	0,35
Vilassar de Mar	0,14	0,18	0,13	0,14	0,16	0,17	0,33	0,35

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells que van d'I3 fins a 6è de primària com a primària. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de com a mínim 0,02 punts. En vermell, quan l'increment ha estat com a mínim de 0,02 punts.

Taula A2. Evolució dels nivells de segregació escolar dels municipis de més de 5.000 habitants a secundària respecte al curs 2018/2019 (2021/2022 i 2022/2023)

	ESO						1.º ESO	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Amposta	0,17	0,09	0,14	0,24	0,13	0,38	0,11	0,23
Anglès	-	-	-	-	0,02	0,01	0,08	0,04
Arboç, l'	0,26	0,39	0,18	0,03	0,22	0,12	0,34	0,35
Arenys de Mar	0,26	0,09	0,16	0,24	0,18	0,11	0,13	0,12
Artés	0,13	0,76	0,14	0,15	0,12	0,30	0,02	0,25
Badalona	0,41	0,38	0,36	0,45	0,35	0,48	0,42	0,59
Badia del Vallès	0,03	0,05	0,17	0,12	0,05	0,36	-	-
Balaguer	0,04	0,16	0,15	0,25	0,06	0,13	0,14	0,12
Banyoles	0,09	0,10	0,04	0,04	0,05	0,03	0,14	0,08
Barberà del Vallès	0,08	0,14	0,11	0,12	0,12	0,07	0,14	0,06
Barcelona	0,41	0,29	0,34	0,40	0,31	0,37	0,33	0,40
Begues	0,09	0,03	0,28	0,44	0,13	0,32	0,21	0,30
Berga	0,1	0,18	0,04	0,17	0,04	0,16	0,17	0,18
Bisbal d'Empordà, la	0,03	0,18	0,05	0,10	0,13	0,11	0,32	0,07
Blanes	0,16	0,11	0,14	0,05	0,05	0,10	0,06	0,16
Borges Blanques, les	0,12	0,07	0,04	0,03	0,01	0,02	0,02	0,08
Calafell	0,12	0,24	0,02	0,01	0,04	0,19	0,13	0,15
Caldes de Montbui	0,31	0,30	0,34	0,26	0,21	0,25	0,19	0,26
Calella	0,24	0,07	0,23	0,09	0,18	0,05	0,21	0,20
Cambrils	0,24	0,06	0,24	0,25	0,26	0,27	0,28	0,32
Canet de Mar	0,17	0,19	0,05	0,08	0,12	0,20	0,10	0,16
Canovelles	0,20	0,05	0,34	0,17	0,32	0,10	0,37	0,02
Capellades	0,04	0,25	0,01	0,19	0,01	0,25	0,03	0,25
Cardedeu	0,05	0,29	0,15	0,06	0,14	0,03	0,17	0,08
Cassà de la Selva	0,05	0,11	0,00	0,13	0,02	0,00	0,04	0,13
Castellar del Vallès	0,18	0,33	0,14	0,13	0,11	0,05	0,10	0,17
Castellbisbal	0,14	0,14	0,11	0,00	0,05	0,12	0,16	0,04
Castelldefels	0,25	0,21	0,21	0,26	0,16	0,24	0,14	0,26
Castelló d'Empúries	0,13	0,10	0,21	0,28	0,24	0,33	0,30	0,23
Centelles	0,21	0,14	0,07	0,05	0,02	0,16	0,02	0,01
Cerdanyola del Vallès	0,22	0,17	0,16	0,27	0,18	0,25	0,22	0,21

	ESO						1.º ESO	
	(2018/2019) estranjer	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranjer	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranjer	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranjer	(2022/2023) NEE
Cervera	0,00	0,18	0,11	0,21	0,09	0,06	0,00	0,05
Corbera de Llobregat	0,07	0,04	0,11	0,01	0,12	0,12	0,08	0,08
Cornellà de Llobregat	0,36	0,25	0,30	0,31	0,29	0,31	0,35	0,37
Cubelles	0,15	0,31	0,00	0,12	0,03	0,04	0,13	0,10
Esparreguera	0,22	0,11	0,25	0,12	0,14	0,09	0,08	0,09
Esplugues de Llobregat	0,39	0,31	0,36	0,26	0,36	0,25	0,36	0,24
Figueres	0,17	0,17	0,17	0,12	0,15	0,11	0,19	0,13
Franqueses del Vallès, les	0,12	0,07	0,22	0,22	0,25	0,19	0,32	0,28
Garriga, la	0,21	0,19	0,14	0,21	0,07	0,06	0,04	0,13
Gavà	0,29	0,18	0,19	0,30	0,26	0,20	0,33	0,21
Girona	0,27	0,14	0,22	0,19	0,19	0,11	0,19	0,14
Granollers	0,26	0,12	0,20	0,10	0,18	0,12	0,30	0,18
Guissona	0,09	0,02	0,03	0,16	0,01	0,45	0,03	0,37
Hospitalet de Llobregat, l'	0,41	0,37	0,35	0,40	0,32	0,40	0,32	0,55
Igualada	0,25	0,18	0,15	0,18	0,13	0,13	0,17	0,16
Llagosta, la	0,13	0,18	0,18	0,11	0,14	0,09	0,13	0,11
Lleida	0,28	0,22	0,26	0,26	0,22	0,24	0,21	0,23
Lliçà d'Amunt	0,11	0,32	0,07	0,17	0,04	0,11	0,20	0,11
Llinars del Vallès	0,33	0,08	0,33	0,08	0,24	0,17	0,12	0,10
Lloret de Mar	0,09	0,15	0,11	0,10	0,11	0,13	0,07	0,11
Malgrat de Mar	0,27	0,16	0,24	0,25	0,24	0,27	0,26	0,29
Manlleu	0,18	0,14	0,13	0,10	0,15	0,15	0,13	0,18
Manresa	0,25	0,22	0,20	0,17	0,19	0,14	0,26	0,21
Martorell	0,23	0,16	0,14	0,22	0,13	0,18	0,12	0,14
Masnou, el	0,26	0,29	0,25	0,19	0,25	0,24	0,37	0,17
Matadepera	0,06	0,14	0,11	0,23	0,15	0,22	0,36	0,16
Mataró	0,21	0,16	0,18	0,08	0,17	0,19	0,21	0,22
Molins de Rei	0,33	0,17	0,37	0,22	0,30	0,24	0,32	0,18
Mollerussa	0,18	0,27	0,14	0,09	0,16	0,20	0,18	0,28
Mollet del Vallès	0,24	0,20	0,24	0,16	0,24	0,15	0,21	0,13
Montblanc	0,26	0,06	0,21	0,04	0,21	0,14	0,09	0,24
Montcada i Reixac	0,31	0,21	0,28	0,43	0,26	0,38	0,28	0,43

	ESO						1.º ESO	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Montgat	0,01	0,39	0,03	0,13	0,06	0,30	0,08	0,27
Montornès del Vallès	0,09	0,04	0,08	0,03	0,01	0,04	0,18	0,13
Mont-roig del Camp	0,04	0,08	0,04	0,09	0,07	0,11	0,11	0,15
Móra d'Ebre	0,22	0,36	0,23	0,02	0,17	0,13	0,20	0,10
Navàs	0,12	0,12	0,12	0,32	0,20	0,20	0,56	0,24
Olesa de Montserrat	0,39	0,05	0,28	0,25	0,32	0,22	0,35	0,19
Olot	0,18	0,11	0,18	0,10	0,15	0,14	0,11	0,12
Palafrugell	0,16	0,05	0,11	0,11	0,15	0,10	0,21	0,18
Palamós	0,01	0,07	0,12	0,06	0,16	0,16	0,15	0,25
Palau-solità i Plegamans	0,22	0,73	0,12	0,60	0,17	0,07	0,16	0,05
Pallejà	0,21	0,42	0,22	0,12	0,21	0,10	0,22	0,13
Parets del Vallès	0,40	0,07	0,25	0,24	0,25	0,25	0,29	0,18
Piera	0,20	0,14	0,31	0,11	0,35	0,20	0,33	0,21
Pineda de Mar	0,10	0,16	0,13	0,18	0,13	0,21	0,18	0,19
Prat de Llobregat, el	0,30	0,31	0,25	0,35	0,21	0,34	0,23	0,33
Premià de Dalt	0,11	0,22	0,12	0,26	0,09	0,30	0,10	0,35
Premià de Mar	0,25	0,14	0,29	0,08	0,26	0,23	0,16	0,29
Puigcerdà	0,14	0,03	0,12	0,12	0,14	0,07	0,17	0,08
Ràpita, la	0,1	0,10	0,09	0,00	0,11	0,04	0,07	0,06
Reus	0,32	0,35	0,24	0,22	0,22	0,17	0,27	0,28
Ripoll	0,12	0,15	0,06	0,25	0,08	0,24	0,02	0,20
Ripollet	0,34	0,38	0,36	0,21	0,35	0,24	0,35	0,29
Roses	0,18	0,04	0,19	0,18	0,17	0,38	0,16	0,50
Rubí	0,25	0,19	0,21	0,25	0,19	0,18	0,21	0,25
Sabadell	0,36	0,21	0,32	0,33	0,31	0,39	0,35	0,44
Salou	0,27	0,15	0,29	0,25	0,28	0,30	0,31	0,46
Salt	0,36	0,33	0,22	0,17	0,20	0,20	0,20	0,45
Sant Adrià de Besòs	0,23	0,26	0,13	0,13	0,15	0,10	0,22	0,12
Sant Andreu de la Barca	0,15	0,10	0,24	0,18	0,24	0,17	0,23	0,19
Sant Boi de Llobregat	0,33	0,15	0,26	0,19	0,28	0,26	0,34	0,30
Sant Celoni	0,15	0,10	0,20	0,04	0,21	0,06	0,20	0,14
Sant Cugat del Vallès	0,41	0,23	0,30	0,28	0,23	0,28	0,22	0,33

	ESO						1.º ESO	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Sant Feliu de Codines	0,32	0,35	0,37	0,41	0,39	0,03	0,30	0,02
Sant Feliu de Guíxols	0,09	0,04	0,17	0,17	0,20	0,19	0,19	0,13
Sant Feliu de Llobregat	0,36	0,27	0,32	0,36	0,35	0,24	0,31	0,20
Sant Fruitós de Bages	0,42	0,07	0,44	0,31	0,48	0,27	0,52	0,47
Sant Hilari Sacalm	0,08	0,00	0,02	0,18	0,09	0,03	0,11	0,06
Sant Joan de Vilatorrada	0,23	0,37	0,04	0,04	0,01	0,15	0,17	0,17
Sant Joan Despí	0,26	0,31	0,19	0,15	0,18	0,16	0,22	0,21
Sant Just Desvern	0,14	0,05	0,07	0,03	0,07	0,04	0,08	0,09
Sant Pere de Ribes	0,07	0,28	0,06	0,12	0,09	0,19	0,12	0,22
Sant Quirze del Vallès	0,08	0,23	0,03	0,17	0,08	0,04	0,15	0,07
Sant Sadurní d'Anoia	0,36	0,09	0,39	0,33	0,22	0,17	0,27	0,22
Sant Vicenç de Castellet	0,12	0,04	0,07	0,06	0,07	0,02	0,14	0,24
Sant Vicenç dels Horts	0,28	0,12	0,19	0,12	0,18	0,07	0,19	0,11
Santa Coloma de Farners	0,10	0,07	0,06	0,04	0,04	0,06	0,00	0,07
Santa Coloma de Gramenet	0,32	0,28	0,26	0,23	0,22	0,19	0,27	0,25
Santa Maria de Palautordera	0,01	0,03	0,06	0,31	0,02	0,09	0,02	0,12
Santa Perpètua de Mogoda	0,25	0,21	0,18	0,10	0,18	0,12	0,41	0,24
Santpedor	0,05	0,11	0,10	0,47	0,15	0,17	0,10	0,24
Seu d'Urgell, la	0,16	0,11	0,10	0,07	0,12	0,27	0,21	0,27
Sitges	0,25	0,37	0,17	0,19	0,14	0,14	0,07	0,07
Solsona	0,08	0,32	0,01	0,16	0,03	0,13	0,06	0,01
Tarragona	0,39	0,24	0,35	0,35	0,35	0,35	0,40	0,44
Tàrrrega	0,09	0,15	0,15	0,15	0,15	0,07	0,20	0,07
Terrassa	0,37	0,36	0,27	0,27	0,23	0,27	0,26	0,32
Tona	0,31	0,31	0,28	0,29	0,11	0,04	0,06	0,04
Tordera	0,19	0,29	0,16	0,10	0,17	0,14	0,18	0,16
Torelló	0,06	0,03	0,07	0,02	0,22	0,11	0,38	0,17
Torredembarra	0,04	0,49	0,02	0,08	0,01	0,04	0,05	0,00
Torroella de Montgrí	0,21	0,22	0,22	0,19	0,23	0,25	0,14	0,22
Tortosa	0,17	0,22	0,14	0,17	0,15	0,12	0,15	0,16
Tremp	0,07	0,06	0,07	0,23	0,11	0,14	0,36	0,18
Vallirana	0,08	0,01	0,12	0,01	0,12	0,05	0,31	0,08

	ESO						1.º ESO	
	(2018/2019) estranger	(2018/2019) NEE	(2021/2022) estranger	(2021/2022) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE	(2022/2023) estranger	(2022/2023) NEE
Valls	0,25	0,16	0,14	0,19	0,10	0,17	0,18	0,28
Vendrell, el	0,12	0,36	0,25	0,20	0,22	0,18	0,23	0,23
Vic	0,23	0,17	0,15	0,13	0,13	0,17	0,14	0,16
Viladecans	0,19	0,18	0,22	0,15	0,21	0,14	0,20	0,18
Vilafranca del Penedès	0,14	0,14	0,10	0,13	0,06	0,08	0,10	0,07
Vilanova i la Geltrú	0,27	0,13	0,14	0,08	0,17	0,08	0,25	0,12
Vila-seca	0,19	0,35	0,09	0,14	0,07	0,01	0,15	0,05
Vilassar de Dalt	0,07	0,55	0,01	0,02	0,05	0,09	0,09	0,17
Vilassar de Mar	0,18	0,29	0,06	0,33	0,14	0,21	0,02	0,38

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació.

Nota. Ens referim als nivells de 1r d'ESO a 4t d'ESO com a secundària. S'han exclòs els municipis que no tenen dos o més centres de secundària.

En verd, es marquen els municipis que, respecte al curs 2018/2019, han experimentat una reducció de l'índex de dissimilitud de, com a mínim, 0,02 punts. En vermell, quan l'increment ha estat, com a mínim, de 0,02 punts.

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

